

paginaria veterana
VARIÆ LLECTIONES

ET ANNOTATIVNCVLÆ, QVIBVS
THARGVM, ID EST, CHALDAICA PARAPHRASIS INFINITIS
IN LOCIS ILLUSTRATVR ET EMENDATVR.

FRANCISCVS RAPHELENGIVS

CHALDAICAE LINGVAE STUDIO SIS S.

INTER ea omnia ob quæ præclarissima hæc sacrorum librorum editio est planè admirabilis, vel hoc præcipuum haberi debet, quòd Chaldaica Paraphrasis, quæ quidem in Complutensibus Bibliis desideratur, integra huc accessit: nimirum quæ ad Hebraici contextus intelligentiam maximum est allatura adiumentum. Eam autem, cum ob libratorum imperitiam plerisque in locis fœdè corruptam esse videremus; pro eo quo sumus in vos, remq. totam literariam animo, summo studio, summaque animi contentione enitendum esse duximus, vt eam vobis qualem optare debetis, hoc est, integram, & nulla corruptione, labæue aspersam exhiberemus. Quod quidem vt præstari posset, eam ad Danielis Esdræque analogiam retulimus. Ne verò quisquam id à nobis temerè factum esse putet; operæpretium erit vos de totius nostri instituti ratione certiores facere. In primis itaque, vel vnico hoc argumento nostrum hoc institutum probari debet, quòd, scilicet, totidem fuerunt נקדנים id est, Punctatores (vt vocant) quot regiones, ex quibus ad nos allata sunt exemplaria. Adeò vt vel hinc facillè intelligere liceat, pro eo, quemque, quod sibi visum est, scripsisse. Id quod facillè deprehendent ij qui eos libros qui Venetiis sunt impressi, cum Nebiensi Psalterio conferent. Nam abhinc aliquot annos (vt ipsemet Elias Germanus est testis) quidam homines & obscuri & indocti puncta in Chaldaica paraphrasi literis addiderunt; atque hac de causa eorū iudicium adeò deprauatum esse deprehenditur, vt nulla inde Grammaticæ ratio constitui possit. Ac præter huius viri testimonium, quod certè magnum apud nos pondus habet, accessit etiam auctoritas duorum præstantissimorum manuscriptorum exemplarium, quorum vnum B. Arias Montanus ex Hispaniis ad nos deferendum curauit; alterum verò Andreæ Masio, qui illud Romæ cum esset, emit, eiusque postea (quæ eius in rem literariam est animi propensio) nobis copiam fecit, acceptum referre debemus. ea enim in scribendi quoque ratione ab aliis differre comperimus. Præterea non parum nos in nostra hac sententia confirmauit Syrica lingua Chaldaicæ affinis. cuius linguæ & Grammaticam & Dictionarium nobis exhibuit is, quem dixi, Andreas Masius. Nam ex nouo Testamento, quod ante aliquot annos ea lingua eiusque typis est excusum, nostram hanc, quam secuti sumus, veram & germanam esse scribendi rationem facillè statuere potuimus. Nam, vt vnum atque alterum exemplum in medium afferam, ex quo de reliquis iudicare possis, Primam personam singularem verborum præteriti temporis, cum à Syris קטלה, à Chaldæis verò קטלה: item יעבר, in Daniele & aliquot in locis apud Paraphrastas scriptum reperiamus; Sole clarius esse debet argumentum, Librarios illos, qui cum scriptos sine punctis codices, in quibus literæ אui vice vocalium ponebantur, haberēt, turpiter hallucinatos esse, cum ex קטלה fecerint קטלה, & ex יעבר, יעבר; nulla habita ratione analogiæ, cum scribendum fuisset cum Daniele & Esdra, vt hic supra vides; qui soli nobis veluti maximæ auctoritatis exemplaria esse debent, ad quorum normam omnem nostram scribendi rationem referamus. Hoc autem modo, cum olim sine vocalibus scribebatur; vitandæ obscuritatis gratia, hæc, quas dixi, literæ אui (eas matres locutionis vocat Auctor creationis, utpote quæ omnes vocales contineant) pro punctis sufficiebantur: א rarò, pro - vel -; idque præcipuè in ambiguis; vt פאצי pro פאי Eruens, saluans. חליתי pro חליתי. Iod & Vaf passim: atq. Iod quidem pro segol, vt אעבר pro אעבר Faciam, מירא pro מירא, vt scribit Elias. Et sere, vt סטרה pro סטרה Latus eius. Et hirc שנה pro שנה. Et interdū pro י, imò etiam pro - vel daghes imprimendi literæ sequenti signo: vt ואיקרב pro ואיקרב vel ואיקרב & יעבר vt supra. Postremò Vaf pro holem, vt קטול pro קטול Occisor. & Surec נני pro נני. Et Kibbutz & hateph cametz קרבן pro קרבן vel קרבן Oblatio. Et pro seua nonnunquam, vt וניח pro וניח Et viuemus. Cum Iod aut Vaf in medio sunt mobilia, bis scribuntur: vt מועי pro מועי vt legitur in Aruc. דיירי pro דיירי Habitatores. Et in fine Iod geminatum facit ay. Quinetiā א in fine, mappic indicare videtur. vt אבהא pro אבהא Pater eius femine. Nos igitur Caninij, qui primus hanc rationem adinuenit, & quorundā aliorū insistentes vestigiis, id præstitimus, vt præclarū hoc Opus vnica scribendi forma, eaq. omnium præstantissima, vbiq. sui simile esset: relictis tamē interim in prioribus Tomis, literis ociosis ex veteris scripturæ reliquiis, ne à calumniatoribus primo aspectu audaces nouatores videremur, maximè cum in Daniele & Esdra nonnunquā ociosas literas, nec vbiq. sublatas videas. Porro longè grauior huic Paraphrasi, atq. adeò toti linguæ calamitas accidit. Cum enim illa à paucis admodū

tractaretur, imò verò cum crassis quibusdam tenebris misere obuoluta iaceret, tantam contraxit rubiginem, ut non modò pristino suo splendore carere videretur; verùm etiam quodam veluti luctu & squa-
lore planè deformis conspiceretur. Id quod multis ac diuersis de causis euenit. In primis tanta fuit
librariorum inscitia, ut cum tanquam ignotam linguam ex intricatis & obscuris manuscriptis exempla-
ribus describerent, aliam literam pro alia nonnunquam surrogarent. Deinde ob illam concisam scri-
bendi consuetudinem, qua duntaxat primas literas exprimebant, relicto tantùm apice lateri dictionis
concisæ ascripto, qui dictionē non esse integrā indicabat, orta est tanta confusio, ut librarij planè insulsi
& imperiti, nulla habita ratione constructionis verborum seu sententiarum, sæpius addiderint, & dimi-
nuerint, & hoc pacto infinita loca deprauarint. Præterea non minus periculum peperit illa literarum
in vnum impressio & connexio, qua vbiq̃ue Iod (in manuscriptis scilicet) in vicinæ literæ ventre pingi-
tur, ita ut sæpenumerò vnam literā pro duabus expresserint: quæ res effecit, ut ea loca, in quibus id occur-
rebat, in alium sensum detorquerentur. Cui etiam accedit magna literarum affinitas, quæ maximè in
calamo exaratis codicibus incredibile non solùm huic linguæ, verùm etiam ceteris omnibus detrimen-
tum attulit. Porro non rarò accidit, ut cum vnius & eiusdem organi (ut loquuntur) multæ sint literæ,
ob similitudinem soni, librarij alias pro iis, quas debuerant, scripserint. idque infinitis penè in locis à no-
bis est obseruatum. Est & alia ratio quæ sciscitantibus, cur in his Paraphrastis tanta deprehendatur
lectionum varietas, proponenda est: eaque est, Thargumistarum numerus, quorum omnium Thargu-
min: id est, Interpretationes, ad manus nostras nondū peruenerūt. Nam cum infinitis in locis dictiones
planè inter se dissimiles (facile enim est discernere quæ librariorum culpa deprauata sint) eodem tamen
sensu remanente, reperias, credibile est eas ex aliis Thargumin esse transfusas, vel à sciolis, cum scriptura
esset intricatior, in earum, quas oporteret, locum substitutas. quod in lingua Latina accidisse, quotidie
conqueruntur ij qui ad vetustissima exemplaria libros conferunt. Huius rei testis esse potest ipse Elias
in suo Thesbite, in radice פתח, qui sic scribit: Audiui, inquit, qui dicunt, ופתיים vel ופתיים, quod Clamare
significat, respondere huic loco qui est Iob 3. ויען איתב. Et respondit Iob. q. d. Et clamaui Iob. Sed scru-
tatus sum multa exemplaria, eaque emendatiora, & non inueni nisi ופתיים, id est, Et respondit. quemad-
modū reliquis in locis transfertur. At verò fortassè contigit, ut ita sit translātū in Thargum Ierosolymi-
tano, aut in Thargum Aquilæ, aut in Thargum Rabbi Iosæ, quod non inuenitur apud nos hodie.
Similiter dicunt illud Amos 6. על פי הנביל הפתים. Concinentes cum voce Psalterij, in Thargum reddi per
דמקרבין, quæ tamen omnia non inueniuntur in nostro Thargum. hæc ille. qui horum etiam au-
ctorum, in Præfatione libri Masoreth hammaforeth, mentionem facit. Nam quid abbreviatio illa ופתיים
id est, Alia interpretatio, siue alius interpres, in Hagiographis præcipuè, indicat, nisi varios fuisse In-
terpretes? quod etiam facillè apparet in Bahal Aruch, quem sæpius in Hagiographis Interpretationem
Onquelos citare obseruamus. His & illud accedit, ob eorum qui libris conscribendis operam dabant,
incuriam, multas literas, ex eo, in quo collocari debuerāt, loco in aliū esse translatas: adeò ut quæ prius,
eæ posteriùs, quæ autem posteriùs, eæ prius adscriptæ sint, quæ ex re non minimum & obscuritatis ma-
nauit, ac deprauationis. Postremò nō rarò euenisse videmus, ut ob nimiam, ac præproperam illorum
festinationem synonyma (quæ vocant) alia in aliorum sint substituta locum, quale est פתח pro פתח,
והיין pro והיין &c. Quamobrem cum nobis fuerit propositum, in idque omni cura incubuerimus, ut ei
corruptelæ, quātum in nobis esset, remediū afferremus, correctissima ad eam rem exemplaria elegimus:
nempe in Pentateuchum, Editionem Complutensem: In priores Prophetas, Esther, Iob, Psalmos, &
Ecclesiasten, Andreæ Masij: atque in posteriores Prophetas, Ariæ Montani, exemplar manuscriptum.
Prouerbia verò, Cantica, & Threni, quia ex Complutensi Bibliotheca, nisi Bibliorum editione iam ab-
soluta, haberi non potuerunt; exemplar Venetiis excusum, idque satis corruptum, nobis imitandum
proposuimus. quos quidem libros maximo labore & incredibili patientia ad Complutense manuscrip-
tum exemplar collatos, vir clariss. simul ac doctiss. Franciscus Fontanus, doctor medicus, Hebraicæ &
Chaldaicæ linguæ Professor Compluti, pro sua humanitate, rei que publicæ iuuandæ desiderio ad nos
transmisit. quod quidem beneficium id certè est, ut laudem apud quosuis Chaldaicæ linguæ studiosos
amplissimam mereatur. Verumenimuerò, quia nihil simul & inuentum & perfectum esse potest, si qua
loca in hac nostra editione non satis emendata, quoad Grammatices rationē, comperiantur, ea cū exem-
plaribus tum impressis, tum etiam scriptis, summo studio maximaq̃. diligētia & collata & correctæ, atq̃.
inter nostras hæc Annotationes relata, vobis tandem exhibemus. Quæ quidem Annotationes vos,
ut opinor, molesto labore subleuabunt, & quæ in ipsa Paraphrasi vobis minùs satisfacient, in iis latius
explicata reperietis. Accipite igitur nostros hosce labores, quos vestræ vtilitatis gratia lubenti animo
suscepimus; iisque ita fauete, ut nos nostramque diligentiam à liuidorum hominum calumniis vestra
opera vindicandam esse putetis. Valete.

IN LIB. NVMERI.

CAP. I.

51 (וּבְמִשְׁרֵי) Scribo cum Venet. ut sit infinitiu. pro Hebr. וּבְמִשְׁרֵי, sic infra cap. 10. vers. 36.

I I.

2 (בְּצִוְיָהֶם) Ven. pro Hebr. בְּצִוְיָהֶם. בְּצִוְיָהֶם.

I I I.

4 (עַל אֶחָדָם) Quia in Hebr. est videtur אֶחָדָם interse- rendum, ex Ven. sic etiam habet versio: In conspectu. &c.

I I I I.

14 (רְשָׁמְשׁוֹן) Scribe cum Ven. רְשָׁמְשׁוֹן. וְשָׁמְשׁוֹן.

V.

7 (וְיִדְוֹן) Scriberem cū V. וְיִדְוֹן; nulla enim fit mutatio in coni- gatione Pail.

8 (רְמִיחֵי) pro Hebr. רְמִיחֵי. V. non malè רְמִיחֵי. Illud rariùs accipitur passivè.

19 (וְיִמִּי) Malim cū El. & V. le- gere in Aphel pro Hebr. וְיִמִּי. וְיִמִּי. 24 & 27 (לְלֹט) V. לְלֹט, Hebr. לְלֹט. לְלֹט.

V I.

7 Pro Hebr. בָּרָה, Compl. habet בָּרָה. V. verò בָּרָה.

12 (וְיִרָה) Quia in Hebr. est Hi- phil, non malè cum V. legitur וְיִרָה. Ibid. pro בְּרָה (scribo cum Ven. in Cal.

26 (וְיִרָה רְגִימָה מִנֶּה) Ven. וְיִרָה. וְיִרָה אֶפְיָה לְנֶה. qua verba videntur magis Hebraic. exprimere: וְיִרָה אֶפְיָה לְנֶה.

X I.

5 (וְכִרְתִּי) V. וְכִרְתִּי. El. וְכִרְתִּי. pro Hebr. וְכִרְתִּי.

29 (רְעִינָה פֶּן) Scriberem cū V. רְעִינָה פֶּן, ut sit Benoni cū pronomine. alio- qui רְעִינָה sonat, Vellemus.

X I I.

8 (בְּחִירֹת) pro Hebr. בְּחִירֹת, a verbo V. וְיִרָה ubi melius exprimitur litera quiescens. Elias pro Hebr. בְּחִירֹת.

X I I I.

27 (וְאֶחָדָם) Repono ex Venet. וְאֶחָדָם, quia in Hebr. est וְאֶחָדָם.

X I I I I.

24 Verbum Hebr. וְיִרָה, ver- titur in Compl. וְיִרָה. In V. verò וְיִרָה, quia Expellere & possidere significat.

X V I.

33 (וְאֶחָדָם) V. וְאֶחָדָם quod viden- tur melius cum Hebr. וְאֶחָדָם con- uenire; cum sit potius Aphel quàm Cal. vide Eliam.

38 Pro וְיִרָה, lege cum Ven. וְיִרָה, vel cum affix. mascul. pro Hebr. וְיִרָה.

41 In versione omissum est: Con- tra Mosè & cont.

X V I I.

8 (וְיִרָה) Rab. Sal. Ven. & Elias וְיִרָה, ut Gen. 43.

10 (וְיִרָה וְיִרָה) Scribendū vel legendum cum V. וְיִרָה, ut infra cap. seq. vers. 11. pro וְיִרָה, repono ex V. וְיִרָה. Ad hanc formā ubiunq. inueneris nomina

IN LEVITICVM.

CAP. I.

16 (וְיִרָה) V. וְיִרָה. וְיִרָה. I I. 16 (וְיִרָה) sic etiam Hebr. sed Ven. וְיִרָה.

V.

2 Pro, Postea sciuit quod, re- pone, Immundus est, &c.

3 (וְיִרָה) V. וְיִרָה. a verbo וְיִרָה. sic fere semper legitur in Co- plut.

V I.

18 (וְיִרָה) Hebr. וְיִרָה. Ven. וְיִרָה. sic cap. seq. vers. 5.

20 (וְיִרָה) Legendum bis cum affix. ut Ven. habet.

V I I.

12 (וְיִרָה) Lege cum Elia וְיִרָה, vel potius cum Ven. וְיִרָה. Tostam vel frictam, quia est in Hebr. וְיִרָה.

V I I I.

29 (וְיִרָה) Melius V. וְיִרָה. Iod Aphel appareat. pro Hebr. וְיִרָה.

X.

5 (וְיִרָה) V. וְיִרָה. וְיִרָה. 23 (וְיִרָה) Pro וְיִרָה corrige וְיִרָה.

X I.

3 (וְיִרָה) sic & Ba- hal Aruc. Malim ex Ven. scribere וְיִרָה, nam puto Iod aliquando in manuscriptis exprimere scheua. Elias scribit in Pail וְיִרָה.

18 (וְיִרָה) vel cum Elia וְיִרָה. nam mendum est in V. וְיִרָה. vide cap. 14. Deut. ubi etiam V. re- cte וְיִרָה.

X I I.

4 (וְיִרָה) Ven. וְיִרָה. Hebr. וְיִרָה. בְּרָה.

X I I I.

2 (וְיִרָה) Scribe ex V. וְיִרָה. ab וְיִרָה, ut Iod in medio vel saltem fere cum daghes vicem & suppleat.

6 (וְיִרָה) Lege cū V. וְיִרָה. ut infra. vers. 28. vel cum Elia וְיִרָה.

13 (וְיִרָה) Repono ex Ven. וְיִרָה. pro Hebr. וְיִרָה.

X V.

14 (וְיִרָה) In Hebr. est וְיִרָה, unde V. rectè וְיִרָה.

X V I.

27 (וְיִרָה) Lego iuxta Hebr. cū V. & versione ipsa וְיִרָה.

X I X.

20 (וְיִרָה) Elias & V. וְיִרָה. אֶתְחַרְתָּ.

X X.

2 (וְיִרָה) Malim cum V. legere וְיִרָה, ut nomen & verbū numero conueniant. sic alibi, ut Num. cap. 15. vers. 26. corrige.

22 (וְיִרָה) pro Hebr. וְיִרָה. Ven. וְיִרָה. ut alibi.

X X V.

14 (וְיִרָה) Repono ex Elia & V. (qui tamen malè in Cal legunt) וְיִרָה. pro Hebr. וְיִרָה.

X X V I.

26 (וְיִרָה) scribo וְיִרָה. Ibid. pro וְיִרָה, nisi malis cum Elia וְיִרָה.

37 (וְיִרָה) sic Hebr. V. verò ver- titur וְיִרָה.

FINIS LEVIT.

X V I I.

1 (וְיִרָה) Sic etiam V. sed malè. Legendū cum Elia וְיִרָה. nam ubiun- que additur affixum, sequente alio nomine, nisi ipsi præfigatur, ine- ptam locutionem esse censeo.

X X.

11 (וְיִרָה) Rectè quidem Hebraico more. sed Chaldaic. וְיִרָה. V. ha- bet. Hinc disces pro arbitrio cuius- que imposita fuisse puncta.

X X I I.

18 (וְיִרָה) Hebr. וְיִרָה. licet Elias etiam וְיִרָה habeat, Ven. lectionem esse verissimam non dubito, nempe וְיִרָה in Aphel, i. Vinificabis. וְיִרָה enim vel וְיִרָה sonat Vines. quod hic non quadrat.

28 (וְיִרָה) Malim cum V. legere וְיִרָה in Aphel. à וְיִרָה.

X X I I I.

27 (וְיִרָה) pro Hebr. וְיִרָה. V. וְיִרָה quod videtur melius expri- mere verbum Hebr.

31 (וְיִרָה) pro Hebr. וְיִרָה. ut in secunda persona, ut Hebræi interpretantur.

33 (וְיִרָה) Hebr. וְיִרָה. Hieron. si seruieris. LXX. εὐαδου δὲ εὐαδου.

X X I I I I.

3 (וְיִרָה) pro Hebr. וְיִרָה. Ven. וְיִרָה. X X V I.

31 (וְיִרָה) V. וְיִרָה. inter & וְיִרָה inserit & וְיִרָה. In Hebr. enim legitur, sunt omiſſa. qua verba in Complut. sunt omiſſa. X X V I I.

2 In versione post (Super) adde (quatuor.) X X V I I I.

4 (וְיִרָה) El. & Venet. legunt singulariter וְיִרָה. וְיִרָה pro Hebr. וְיִרָה. תְּשַׁבֵּץ מְשַׁבֵּץ.

X X X.

7 (וְיִרָה) Scribe cum Ven. וְיִרָה. sic pro וְיִרָה. malim in Aphel וְיִרָה scribere.

15 (וְיִרָה) Scribe cum V. וְיִרָה. X X X I I.

29 (וְיִרָה) Scribe וְיִרָה. X X X I I I.

11 (וְיִרָה) Malim cum V. וְיִרָה. legere.

19 (וְיִרָה) Scribe וְיִרָה in Aphel. V. in Pail וְיִרָה. Ibid. וְיִרָה. Hebr. וְיִרָה quod retinuit Ven.

X X X I I I I.

16 (וְיִרָה) Lege potius cū V. וְיִרָה. ut respondeat Hebr. וְיִרָה.

X X X V I I I.

16 (וְיִרָה) V. וְיִרָה. וְיִרָה. X X X I X.

12 (וְיִרָה) pro Hebr. וְיִרָה. וְיִרָה, קְנַבְרִי טְרָקִיָּה, שְׂכוּ טְרָקִיָּה.

30 (וְיִרָה) Videtur ex V. ad- dendum וְיִרָה ut sup. legi- tur vers. 6. ut verbis Hebraic. re- spondeant Chald.

FINIS EXODI.

19 (וְיִרָה) V. rectius וְיִרָה, ut rectè legitur infr. sequent. cap. vers. 20. nam וְיִרָה non potest esse plurale.

I I.

12 (וְיִרָה) Lege cum Elia וְיִרָה. nam videretur femina abscondisse arena interfe- ctum à Mose.

17 (וְיִרָה) Lege cū V. וְיִרָה. Male etiā וְיִרָה, quia ver- bum Hebr. est plural.

I I I I.

3 (וְיִרָה) Lege cū V. וְיִרָה, nam loquitur duntaxat ad Mosè.

V.

11 (וְיִרָה) V. וְיִרָה. sic vers. se- quenti וְיִרָה pro Hebr. וְיִרָה, quod intransitive sumitur. Venet. legit וְיִרָה.

V I I I.

3 (וְיִרָה) V. rectius וְיִרָה id est, Et multiplicet, vel producat, ut habet versio.

5 (וְיִרָה) Alij legūt per וְיִרָה. vide Bahal Aruch & Eliam.

X.

14 (וְיִרָה) Scribendum ana- logicè וְיִרָה in Benoni.

15 (וְיִרָה) V. וְיִרָה, non malè ad differentiam 1. personæ, qua sic terminatur.

17 (וְיִרָה) Scribendum וְיִרָה, nisi malis וְיִרָה legere. sed prius magis respondet Hebr. וְיִרָה.

X I I.

21 (וְיִרָה) pro Hebr. וְיִרָה. V. melius וְיִרָה. i. Trahite. nā וְיִרָה sonat.

36 (וְיִרָה) Repono ex V. וְיִרָה. nam in Hebr. est וְיִרָה. ut cap. 3. vers. ult. וְיִרָה.

X I I I.

21 (וְיִרָה) Hebr. וְיִרָה, qua verba non malè à Ven. redduntur לְבָרְיָהֶם בְּאֵרִי Vt de- duceret eos per viam.

X V.

1 (וְיִרָה) Scribe וְיִרָה, alio- qui legendum cum V. & Elia וְיִרָה. i. Super magnificos, ut ha- bet versio. Ibidem rectè etiam le- geris cum V. וְיִרָה, quia hic est Benoni Hebr. sic infr. vers.

21. ubi eadem verba repetuntur.

11 (וְיִרָה) Ad verbū, Ter- ribilis laudib. ut Hebr. וְיִרָה.

19 (וְיִרָה) Melius V. וְיִרָה. nam illa numero discordant.

X V I.

14 (וְיִרָה) sic & V. Verum R. Sal. וְיִרָה legit, iuxta illud Isa.

27. Sicut lapides calcis. q. d. Ros ille erat tenuis instar cal- cis parietibus illius. qua interpre- tatio licet non sit contemnenda; Elias tamen meliorem lectionem videtur habere, qui in Methurge- man in radice וְיִרָה legit id est, Instar Coriandri. Hinc colligi po- test, quàm saepe transcriptoribus imposuerit in libris manuscriptis literarum affinitas.

IN LIB. IOSVE.
Ex Masiano exemplari.

CAP. I.

14 (אחוכון) *Legē, ut vers. sequē-
ti, אחוכון. sic infr. cap. 22. ver. 8.*

II.

(ותחיון) *pro Hebr. וְחִיּוֹתָם. Cū
nullam videam analogiam, ut sit
transitivum, videtur legendum
per transpositionem ותחיון, vel in
Aphel ותחיון.*

III.

11 (דרבון כל ערמא) *pro
Hebr. דְּרַבְּוֹן וְעֶרְמָא. ut versu sequenti.*

IIII.

18 (ונחת) *Melius legetur cū V.
אֶנְחָת, à verbo נָחַת, quia præcessit
אֶנְחָת, ut sint pluralia.*

V.

8 (ותיבו עמא) *videtur cer-
tè abundare, quia hac vox paulò
antè ponitur, nec in Hebr. aut V.
legitur.*

VI.

8 (אחלין ותקע) *pro Hebr. אֶחָלִין
וְתִקַּע. Ven. עֶחָלִין וְתִקַּע.*

23 (אחריכון) *Sic V. sed legendū
ut erat in Masiano אחריכון quia
in Hebr. est verbū plurale וְחִיּוֹתָם.*

27 (מיקריה קני) *Malim cum V.
legere שמעיה id est, Fama eius. ut
est in Hebr.*

VII.

17 (ותתחור) *Actiue legitur in
Ven. וְתִתְחַר, ut in Hebr. וְתִתְחַר.*

VIII.

15 (ואפכו לאורחא) *V. ואפכו לאורחא
pro Hebr. וְאֶפְכּוּ לְאֹרְחָא. מְרַבְּרָא.*

X.

33 (אשתאר) *Actiue in V. legitur
וְאֶשְׁתָּאֵר, ut Hebr. וְאֶשְׁתָּאֵר.*

XI.

14 (עריה קרויא) *Cum hic nul-
lum sit regiminis signum, legerem
cum alijs עריה vel עריה קרויא in-
terposito ו.*

17 (ות משר) *Videtur legendum
cum V. וְעַד מִשְׁרָא, quia in Hebr. est
וְעַד בְּעַל.*

XII.

7 (בפלגותהון) *Scriberem, ut su-
prà vers. 23. in plural. בְּפִלְגֻתָּהוֹן,
ut est in Hebr.*

XIII.

2 (כל תחום) *V. כל תחומי, ut in
Hebr. כל תְּחֻמוֹת.*

4 (כל צידונא) *V. כל צידונא, ut in
Hebr. וְעַד צִידוֹנִים. Unde videtur
lectio V. rectior, si modo legatur
in plurali: nam quid כל ad hunc
locum faciat, non video.*

6 (ער חצי מל) *V. et Bahal Ar.
חֲרִיצִי. El. חֲרִיצִי.*

8 (Post רבנא) *addendum ex V.
מִרְרָחָא, nā legitur in Hebr. מִרְרָחָא.*

19 (רעמק) *Hebr. רַעְמָק, Venet.
רַעְמָק.*

23 (קרי ישראל) *Hebr. קְרִי יִשְׂרָאֵל, V.
מִרְרָחָא. Miror vocem יִשְׂרָאֵל illic
adijci, cum tantum fiat de tribu
Ruben mentio.*

27 (מלכות) *Cum Hebr. מַלְכוּתָא
sit singulare, cenſeo legendum cum
V. מַלְכוּתָא ut suprà. sic ubicunque
hoc occurrerit, corrigere licebit.*

IN CHALDAICAM PARAPHRASIN.

16 (תחיו) *Puto certè esse meta-
thesin pro תחיו ut alibi dixi. Ven.
הִתְחַיָּו.*

XXII.

2 (רתבע) *Malim רִתְבַּע legere.
21 (וימות) Lege potius cum Ven.
וְיָמוּת, licet genera sæpè confun-
dantur.*

XXIII.

14 (למסר) *Malim cum V. legere
לְמַסֵּר.*

21 (לשלמיה) *Venet. non male
לְשַׁלְמִיָּה. sic infrà cap. 24. vers.
4. pro לְשַׁלְמִיָּה nō male legitur, quod infr. cap. 24. vers. 19. etiam
inuenies.*

XXV.

1 (וירכינון) *Ponitur pro Hebr.
וְיִרְכְּנוּ. V. וְיִרְכְּנוּ. Malim reponere
transpositis literis. Item
hoc capite, ut etiam alibi, in Com-
plut. verbū לְקָא scribitur in Cal,
pro Percutere; cum tamen potius
cum V. sit legendum in Aphel.*

4 (תחור) *Est futur. Aphel à ver-
bo תָּחַר, V. תָּחַר non male.*

7 (ויכמו) *Hebr. וְיִכְמוּ. V. וְיִכְמוּ.
vide supr. cap. 23. vers. 21. ubi si-
milis Infinitivus legitur.*

XXVIII.

20 (In versione omiſſa est vox,
Conturbationē, post Maledictionē.

24 (עדר דתשחצר) *V. rectius sine
affixo, עַד דְּתִשְׁחָצֵר, sic infrà ver.
45. & 51. & vers. 61. ubi idem
occurrit.*

29 (רמשש) *Scriberem cum
V. רִמְשַׁשׁ, V. רִמְשַׁשׁ, in Peil,
cum Elia. sic vers. 33. רִמְשַׁשׁ, nisi
malis cum V. & El. legere.*

40 (תשוף) *Hoc verbum alibi oc-
currit sæpè, ut 2. Samuel. 12. &
Mich. 6. sed V. legitur תִּשְׁוֹף, El.
qui dicit in Tharg. retineri vo-
cem Hebraam.*

42 (Verbum Hebr. וירש vertitur
in Compl. per וירש, ut alibi sæpè.
sed in Ven. per וירש, & Elias
cum V. & pro אֶחָלִין affixo. Bahal
Aruch verò ut Ven.

54 (רשעאר) *Ven. actiue וְרִשְׁעָאֵר
ut Hebr.*

59 (חומנין & חמנין) *V. & Elias
מְחִימָנִין & מְחִימָנִין.*

61 (Pro מרעין וכל מחאן) *Mal-
im in singulari legere cum Ven.
בְּלִי מִרְעִין וְכָל מַחָאֵן.*

65 (לב תחור) *V. לב תחור, sed hic
puto esse mendum. R. Sal. לב תחור.
Hebr. רָבָא, Et מִפְּחֻן נֶפֶשׁ, Venet.
מִפְּחֻת נֶפֶשׁ.*

67 (תחור & מחות) *V. & El.
תָּחַר & מְחֻתָּא.*

XXIX.

5 (וחיפו) *V. וְחִיפּוּ.*

9 (רתשלחן) *V. רִתְשַׁלְחָן.*

26 (רעיון) *Lege cum V. רַעְיוֹן.
sic infr. cap. 32. vers. 17.*

XXX.

4 (ויברינון) *V. וְיִבְרִינוּ.*

XXXII.

Pro (ומחי) *malim scribere cum
in Benoni Aphel. à verbo מחי.*

FINIS V. LIBRO-
RVM MOSIS.

23 (בפציה) *Pro Hebr. בְּפִצְיָא.
V. & El. בְּפִצְיָא, sed illud malle.*

25 (ויצמד) *Ven. וְיִצְמַד pro Hebr.
פָּחַד.*

30 (ותקף) *Scribe ותקף, aut lege
cum V. וְתִקַּף.*

III.

3 (ומחיניה) *ponitur pro Hebr.
id est, Percussimus eum. sed
V. videtur rectius habere ומחיניה
vide cap. 29. vers. 7. ubi habes I.
pluralem cum affixo.*

9 (טורא תלן) *Scribe טורא תלן,
vel lege cum V. טור תלן.*

IIII.

10 (ולפון) *Scribe ולפון, vel
lege cum V. וְלָפֻן: nam in Hebr.
est ולפון id est, Docebunt.*

27 (רצוני) *V. רִצְוִי pro Hebr.
רָצוֹנִי. sic infr. cap. 28. vers. 37.
ubi idem verbum occurrit.*

V.

23 (כשמעכון) *Malim cum V. le-
gere כְּשִׁמְעֻכֶּן.*

VI.

24 (Pro כמיטב) *reponendū
vel legendum cum V. כְּמִיטֵב.*

VII.

14 (ויתקף לב) *V. וְיִתְקַף לֵב, pro
Hebr. וְיִתְקַף לֵב.*

20 (מגרי) *V. מְגָרִי pro Hebr. מַגְרִי.*

IX.

1 (Verbum Hebr. ורשע ut alibi
sæpè, transfertur in Complut. per
לְרִשְׁעָא. in Ven. verò per לְרִשְׁעָא.
sic infrà cap. 12. vers. 29.

X.

2 (בארחן) *Non male posset addi
ex Hebr. & V. בְּכָל אֶרֶץ.*

XII.

1 (Pro אלהך) *reponendum cen-
ſeo ex V. אֱלֹהֶיךָ, nam absurdum est
dicere אֱלֹהֶיךָ בְּאֶחָד, pro אֱלֹהֶיךָ.*

XIII.

3 (רחמין קרם ויחנה) *pro Hebr. רַחֲמִין
קָרַם וַיַּחְנֶה. Lectionem Ven.
præferre quæ sic habet & V. רַחֲמִין
קָרַם וַיַּחְנֶה.*

14 (אחעבדא) *Malim cum Ven.
אֶחָעֲבָדָא.*

XIIII.

21 (תובכנה) *Scribere תּוֹבְכָנָה
sic infrà cap. 21. vers. 19. & cap.
24. vers. 7.*

XVI.

16 (ריקנון) *Videtur רִיקְנוֹן legen-
dum cum V. nisi malis sine
ריקנו, ut legitur in Esther.*

XVII.

5 (למרון) *Hebr. לְמִרְוֶה, Ven.
לְמִרְוֶה.*

7 (Pro עבד) *Scribe עֶבֶד, sic ver.
11. & 10. pro וְלָפֻן, in quo verbo sæpè erra-
tum est. vide infr. cap. 20. vers. 18.
& 24. vers. 8.*

XVIII.

3 (Pro נכסי) *Scribe ex V. נְכֻסֵּי.*

9 (Scribe תועבתא) *sic vers. 12.*

XX.

4 (אלהך) *Melius legeris אֱלֹהֶיךָ cū
V. sic infr. cap. 29. vers. 6.*

8 (חטופין) *Non male legeris cum
V. חִטּוּפִין.*

nomina desinētia in ות, facies plu-
ralia, cum res postulabit.

XVIII.

13 (ותחיון) *Malim legere cum V.
וְחִיּוֹתָם quia in Hebr. est וְחִיּוֹתָם.*

30 (באפרשוכון) *V. בְּאַפְרִשְׁכּוֹן,
ut vers. 32.*

XXI.

11 (במנות) *Alij במנות.*

XXII.

17 (Pro וקרא) *malim scribere cū
V. in Macor, וְקָרָא, ut infrà rectè
legitur cap. 24. vers. 11. ubi V.
habet: ex quibus locis incon-
stantiam scriptorū licet perspicere.*

XXIII.

9 (Pro ויחון לטין) *malim scri-
bere לְטִין & לְטִין, ut monuimus
suprà Gen. cap. 27.*

22 (אתורא) *legitur in V.
ut in Hebr. quod Aben
Ezr. interpretatur עֲדָר מְתִי. Hie-
rō. Quādiu (poteris permanere?)*

24 (ויצין) *V. & El. וְיִצְיָן pro He-
br. וְיִצְיָן.*

XXVIII.

14 (באתחורותה) *Reponendū cen-
ſeo ex V. בְּאַתְחֻרֹתָהּ: facile enim
fuit pro בְּאַתְחֻרֹתָהּ scribere, quippe cum
litera sint eiusdem organi, pro
Hebr. בְּחֻרֹשׁוֹ.*

XXX.

15 (בעלה) *Scribe בעלה.*

XXXI.

50 (ושבכין) *V. וְשִׁבְכִין, El. וְשִׁבְכִין,
pro Hebr. וְשִׁבְכִין.*

XXXII.

3 (שכלתא) *V. שְׁכֻלְתָּא pro Hebr.
שְׁכֻלְתָּא. Ibid. pro נְמָרָא, quippe cum
litera sint eiusdem organi, pro
Hebr. בְּחֻרֹשׁוֹ.*

XXX.

15 (בעלה) *Scribe בעלה.*

XXXI.

50 (ושבכין) *V. וְשִׁבְכִין, El. וְשִׁבְכִין,
pro Hebr. וְשִׁבְכִין.*

XXXII.

3 (שכלתא) *V. שְׁכֻלְתָּא pro Hebr.
שְׁכֻלְתָּא. Ibid. pro נְמָרָא, quippe cum
litera sint eiusdem organi, pro
Hebr. בְּחֻרֹשׁוֹ.*

Item verba Hebr. וְשִׁבְכִין & שְׁכֻלְתָּא
que Complut. retinet: in Ven.
Chaldaicè vertuntur ad hūc modū:
וּבְעַל וְיִבְוֹן וְשִׁבְכִין וְשִׁבְכִין.

33 (Pro מלכות) *lego cum Ven. in
singulari מַלְכוּתָא.*

XXXIII.

45 (Pro מעיוס) *V. habet מעיוס.*

53 (ותחורותא) *V. וְתִחְרֹתָא, ut alibi
vide supr. 1. cap.*

55 (מפגניון) *cū V. lege מִפְּגִנְיוֹן
id est, Circundantia vos, ut rectè
habet versio.*

XXXIIII.

3 (Pro ורשע) *V. ut Hebr. per & legit.*

XXXV.

22 (מחור) *Ven. מְחֻרָא, ut legitur
vers. 20. pro Hebr. מְחֻרָא.*

XXXVI.

8 (מרת) *Hebr. מִרְתָּא, ut legitur
Vers. ult. וְיָת מִשָּׁה. V. וְיָת מִשָּׁה,
ut etiam Hebr. habet.*

IN DEUTERON.

CAP. I.

11 (דאבחתהון) *Corrige ex Ven.
דְּאַבְחַתְתָּהוֹן.*

16 (אחוכון) *Repone ex V. אחוכון.*

44 (דנתון) *malim scribere
dānethon sine daghes.*

II.

21 (ותריכונן) *Lege cum Venet.
וְתִרְיָכֻן, sic versu sequenti.*

11 Post (אָפּביר) adde ex Ven.
IIII.
11 אָבונן (אָבונן) V.
Ibid. pro (אָבונן) scribe.
16 Pro (אָבונן) repono ex Ven.
vel ex Ven.

IN I. LIBRUM

SAMVELIS.

CAP. II.

5 Malim cum alijs le-
geretur a verbo.
Ibid. pro (אָבונן) lego.
9 Pro (אָבונן) scribitur in Mas.
recte, nisi malis scribere legitur.
16 In Hebr. legitur
Ven. Hieron. & LXX.
Nequaquam.
30 Pro (אָבונן) scriberem.
33 Pro (אָבונן) scribe, vel cum V. אָבונן.

III.

3 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

IIII.

10 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.
18 Pro (אָבונן) V. & El. legunt.

V.

3 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

VI.

4 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

VIII.

20 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

IX.

2 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

4 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

X.

9 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

XI.

26 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

XII.

2 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

3 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

8 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

11 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

12 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

18 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

19 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

20 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

21 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

22 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

23 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

24 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

25 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

26 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

27 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

non est interpretatus, teste R. Da-
vid Kimchi. Venet. tamen habet
interpretatus.

XI.

2 Non legitur
in V. nec in Hebr.

23 Malim eum Venet.
ut referatur ad Amor-
rhaum: nam affix. fem. non con-
uenit cum precedentib.

34 Sic etiam videtur Kimh.
legere. Hebr. de quo dispu-
tant Interpretes. V. Kimh.

XIII.

16 Recte
scriberetur a verbo.

XIII.

11 V. & Kimh. legunt.

XIII.

14 V. & Kimh. legunt.

XV.

14 V. & Kimh. legunt.

19 V. & Kimh. legunt.

25 V. & Kimh. legunt.

XVI.

25 V. & Kimh. legunt.

XVIII.

1 Post (אָבונן) non male posset
addi ex V. להון.

25 V. & Kimh. legunt.

XIX.

1 non legitur in
V. nec in Comment. Kimhi.

21 Non inconcinne le-
ges ut erat in Masiano sine
affixo.

XX.

16 Pro (אָבונן) corrige, sic
enim habent Mas. & alij.

28 Pro (אָבונן) legitur in Hebr.
in V. & Kimh. legunt.

IN LIB. RVTH.

CAP. I.

2 Ven. addit
ut etiam in Hebr. legitur.

9 Pro (אָבונן) scribe in futur.
pro Hebr. וְהָיָה.

12 Pro (אָבונן) ponitur pro Hebr. וְהָיָה.

19 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

20 Malim legere cum V.
pro Hebr. וְהָיָה.

21 Post (אָבונן) Ven. legit
pro Hebr. וְהָיָה.

22 Ven. legit
pro Hebr. וְהָיָה.

II.

3 Venet. legunt.

6 Non legitur in V.
& recte.

14 Pro (אָבונן) adde ex V. להון,
quia in Hebr. est.

21 Malim cum Ven.
ut supra vers. 8.

III.

3 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

4 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

5 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

6 Pro (אָבונן) V. & Kimh. legunt.

re volens, ut arbitror, vel
esse eiusdem significati.

V.

11 V. & El. legunt.

16 V. & Kimh. legunt.

18 V. & Kimh. legunt.

28 V. & Kimh. legunt.

30 V. & Kimh. legunt.

31 V. & Kimh. legunt.

38 V. & Kimh. legunt.

VI.

2 Scribe in plurali
ut etiam est in Hebr. & delendum (eius.)

14 V. & Kimh. legunt.

24 V. & Kimh. legunt.

31 V. & Kimh. legunt.

38 V. & Kimh. legunt.

VII.

14 V. & Kimh. legunt.

24 V. & Kimh. legunt.

31 V. & Kimh. legunt.

38 V. & Kimh. legunt.

VIII.

16 Pro (אָבונן) id est,
Et contriuit, comminuit, ut om-
nes interpretes vertunt. Ven. &
Kimchi. legunt.

24 V. & Kimh. legunt.

31 V. & Kimh. legunt.

38 V. & Kimh. legunt.

IX.

4 V. & Kimh. legunt.

11 V. & Kimh. legunt.

18 V. & Kimh. legunt.

25 V. & Kimh. legunt.

31 V. & Kimh. legunt.

38 V. & Kimh. legunt.

X.

4 Pro (אָבונן) repono ex V. להון,
quia in Hebr. est.

16 V. & Kimh. legunt.

24 V. & Kimh. legunt.

31 V. & Kimh. legunt.

38 V. & Kimh. legunt.

29 Inferendum videtur ex Ven. sic
enim in Hebr. est.

33 Post (אָבונן) addere potes ex V.
iuxta Hebr. וְהָיָה.

XIIII.

2 Malim legere cu V.
ut est in Hebr. sic vers.

10 V. & Kimh. legunt.

XVI.

13 Scribe in plurali
ut etiam est in Hebr. & delendum (eius.)

16 V. & Kimh. legunt.

28 V. & Kimh. legunt.

XVIII.

6 Non male scriberetur
cum V. וְהָיָה.

XX.

4 V. & Kimh. legunt.

7 V. & Kimh. legunt.

11 V. & Kimh. legunt.

XXI.

45 Scribe in plurali
ut etiam est in Hebr. & delendum (eius.)

XXII.

19 Scribe ut erat in
Mas. וְהָיָה.

34 Prius videtur reducere.

XXIII.

8 Scribe in plurali
ut etiam est in Hebr. & delendum (eius.)

19 V. & Kimh. legunt.

27 V. & Kimh. legunt.

31 V. & Kimh. legunt.

38 V. & Kimh. legunt.

45 V. & Kimh. legunt.

52 V. & Kimh. legunt.

59 V. & Kimh. legunt.

66 V. & Kimh. legunt.

73 V. & Kimh. legunt.

80 V. & Kimh. legunt.

87 V. & Kimh. legunt.

94 V. & Kimh. legunt.

101 V. & Kimh. legunt.

108 V. & Kimh. legunt.

115 V. & Kimh. legunt.

122 V. & Kimh. legunt.

129 V. & Kimh. legunt.

136 V. & Kimh. legunt.

143 V. & Kimh. legunt.

150 V. & Kimh. legunt.

XV. 4 (וארנה) Sic & V. sed Kimh. clarius legit ורנה.

XVI. 6 Pro ורנה (Scribe cum Ven. ורנה).
21 (אתריתא מאכור) Ven. אתריתא מאכור.

XVII. 2 בר חוא (V. בר חוא).
19 (רקיין) pro Hebr. תרפות. Alij legunt ורקיין ut Bahal Ar. sed El. putat esse feruile, ut sit idem quod ורקיין id est, Tostum frumentum, aut species leguminis.

XVIII. 16 (זער) Bahal Aruch etiam sic citat. & Elias dicit se nusquam, praterquam in Aruch, illam lectionem inuenisse: quia legit ורקיין, ut & V. Hebr. חשך.

XIX. 6 (חוימא) Non male Ven. חוימא, nam in Hebr. est חוימא.
7 (מזעור) Hebr. est V. מזעור.
26 (מחור) pro Hebr. פסח. V. non male חור.

XX. 15 (ואקפה משרון) sic Venet. In Mas. autem erat וקפה, quod non placet. Kimhi vero optime וקפה ut sit plural. femin.
25 (וישא) V. ושא. Duplex est lectio in Hebr.

XXI. 4 (בריקין) Lege potius cum Ven. בריקין, ut sensus fiat clarior: q.d. non indigemus pecunia. puto enim in Mas. mendose ב pro א scriptum esse; cuius rei etiam exemplum Psalm. 19. habes.

XXII. 2 (קרמיה) Non male praeposueris cum V. ר, ut referatur ad clausulam precedentem. In Ven. קרמיה legitur.
24 (קל ורני) Non legitur in Hebr. nec Ven.
47 (מורמא) Melius Ven. מורמא, nam in Hebr. est מורמא.

XXIII. 1 (והקין) Scribe והקין in Peil.
3 (ויקום) Ven. ויקום quod est vulgarius.
4 (בכרא רמסרמא בשני בוצרמא) V. בכרא רמסרמא בשני בוצרמא.
11 (רמסרמא) videtur certe abundare, nec etiam legitur in V.
26 (רמסרמא) V. רמסרמא ut est in Hebr.

XXIII. 7 (למכר צור) Hebraea sunt. sed in V. Chaldaice vertuntur לקורי קלון.
23 (ארונה מלכא) Kimhi legit ארונה למלכא.

IN I. LIB. REGVM. CAP. II.

5 (ורמי רי ורמי) V. ורמי רי ורמי. i. Cogitabat quod reputaretur.
22 (קשור) pro Hebr. נדור. Ven. forte melius קשור, nam loquitur de Ado-

III. 29 (באור) sic & V. sed El. legit cu ר, interpretaturq. Germanice Stricken.
35 (לאוכלא) V. & El. לאוכלא.

IIII. 2 (תרתי) Non legitur in Hebr. nec in Ven.

V. 9 (מרימא) Quidam scribunt, teste Elia, cum Iod mobili מרימא sic, ubique inueniatur, videtur scribendum.
11 (אעין) additur in Kimh. & Ven. ואעין.

VI. 5 (אעין ברוש) pro Hebr. אעין ברוש. V. forte à verbo Perforare. q.d. Instrumenta musica perforata, sed illa lectio est verior.
13 (בר נטלו ארוני) Ven. בר נטלו ארוני. Et paulo post (רנין) sic Kimh. sed El. & V. & alij ונין pro Hebr. אעין.
17 (ארוני) adde ex V. ארוני.

VII. 7 (לכל חר) V. לכל חר pro Hebr. לכל חר. sic vers. 10. וידetur abundare.

Item (בני רשעא) V. בני רשעא. וכן. 23 (ויני) Lege potius cum V. ונין.

IX. 7 (ואתכל לך) Ven. forte melius ואתכל לך pro Hebr. ואתכל לך.

X. 4 (וידע) In Masiano erat cum ר וידע.

XII. 3 (בחימא) Sic & V. Sed Elias dicit mendum esse, & legendum בחימא.
28 (וישר) Lege cum V. ושר, ut numero conueniat cum Hebr.
31 (וידע) R. Sal. R. D. Kimh. Elias & alij legunt וידע.

XIII. 13 (חסרי) V. חסרי.
18 (לרשי בנת) V. לרשי בנת quod certe mihi videtur rectius.
32 (וימר מלכא) Non male cum V. legeris וימר רבוי, quia in Hebr. est ארני.
37 (וימרן סגיאין) V. וימרן סגיאין.

XIII. 5 (ברם אמתא) R. Sal. D. Kimh. & V. בקושטא pro Hebr. אמתא.
7 (וימתא) Rectius V. וימתא, pro Hebr. חורש.

14 (וימתא) Scribe וימתא; colligitur enim ita scribendum ex Kimh. Commentarijs, quia וימתא cum duplici Iod scribitur.
15 (מלל) V. מלל utraque lectio sensu conuenit.
Ibid. (פתומא הרין) V. iuxta Hebr. פתומא ראמתיה.

21 (עברית) Sic Ven. Verum in Mas. erat עברית, ut est in Hebr. iuxta Massoritarum correctionem. Sic vers. sequenti pro ורמא V. habet ורמא; varia enim est lectio in Hebr.

Munster. Elias verò rectè et Pagn. per שר cum ר, quod non semel, præcipue in hoc capite, inuenies.
42 (בינא) V. בינא pro Hebr. ביני.

XXI. 5 (והוא לא) Non legitur negatio in Hebr. nec in Ven.
11 (משמעין) Ven. משמעין, pro Hebr. נענו.

XXII. 8 (רמאב לי) videtur redundare. nec legitur in Hebr.
15 (וכל בית) Legitur בכל in Hebr. & Ven.
18 (לשלוט) Malim cum V. לשלוט legere. alioqui dicendum erit לשלוט esse Infinit. Hebraic.
22 (וכל בית) Non male legeris cu V. בכל נפש בית. sic enim est in Hebr.

XXIII. 11 (חסר) legitur in Ven. ut etiam in Hebr.
18 (לארחה) Sic & Kimh. V. לארחה ut est in Hebr.
26 (מתבעת) V. מתבעת pro Hebr. נחפו.

XXIII. 11 (והסית עלך) Sic & V. verum D. Kimh. dicit quædam exemplaria legere נפשי עלך, quod non male cu Hebr. conuenit עלך.

12 (סית) V. סית pro Hebr. סית.
16 (וינין ריני) Quia in Hebr. est ונין ריני, puto reponendum ex V. ונין ריני: nam Mas. lectio non placet.

XXV. 1 (וינפס) V. וינפס pro Hebr. וינפס.
18 (עאן תכרא) Sic legunt etiam R. Sal. Elias & V. sed Kimh. legit per ח, חכרא, nescit autem quid significet. Hebr. עאן עשוות quod R. Sal. interpretatur Oves referas carne tenera & ouis.
29 (רובוי) addendum ורובוי ex V. El. & D. Kimh. ut respondeat Chaldaica vox Hebr. צרור.

XXVI. 18 (ולא בירי) V. ומה בירי. ומה בירי.

XX. 21 (וערע נור ית עמ') pro Hebr. ונש נור ית עמ'. Kimh. dicit in quodam exemplari legi ונש נור ית עמ'.

XXI. 4 (ויתעלכון בי) Ven. ויתעלכון בי. Kimh. ויתעלכון sed puto mendum esse, & esse loco ב: nam dicit importare Contemptum, iuxta illud כמתעלכע, quod Chaldaus reddidit ויתעלכו, pro Hebr. ויתעלכו. Elias in rad. legat ויתעלכו.

IN II. LIBRVM SAMVELIS. CAP. I.

20 (והרין) Scribe והרין.
26 (חביבת) Scribe חביבת.

21 (ולאפצת וקת) V. Kimh. & El. ולאפצת וקת, Bahal Ar. אפצת אפצת quod Eccl. 12. inuenitur pro Acuere.

XIIII. 9 (מקרימא) Scriberem מקרימא in Macor ex Cal. alioqui legendum cum V. רנתמא.
17 (שנא) Pro שנא corrige שנא.

XV. 23 (אנש רמוסין) Ven. addit רמוסין ומוסין.
33 (רנתמא) Scribe רנתמא.

XVII. 5 (ולבין) Inuenitur in quibusdam exemplaribus, teste Kimhi, cum ו, לבין, pro Hebr. לבין. Bahal Aruch etiam per לבין legit.
11 (פרימא) Non male posset addi ex V. iuxta Hebr. dictio האלון.
18 (סוכון) pro Hebr. סוכון. Kimh. habet סוכון, interpretatur Res, negocia eorum, ut & Syri.

20 (על נטרא) malim cum V. legerè על נטרא id est, Custodi.
30 (עמא) non male posset addi פתומא ex Ven. iuxta Hebr.
31 (וידע) legitur in Ven. in singul. וידע iuxta Hebraum וידע.

39 (אילוף) R. Sal. R. Kimh. & V. melius videntur habere אילוף. sic paulo post pro וידע scriberem אילוף, vel potius verbo pass. אילוף.
40 (בסרמיה) Bahal Ar. R. D. Kimh. Elias & Ven. per ת legunt ורתמיה. R. Sal. ורתמיה.
42 (erat in Mas. sine affixo, & recte).

49 (והקין) pro Hebr. וקין. El. & Ven. וקין.

XVIII. 11 (ואכרניה) Scribo וא ut in versione est: Et infixit eam. in Aphel 3. persona, ut videtur Kimh. innuere, qui sic interpretatur ונקב החרות; sed scriberem cum V. ויה cum affix. mascul. alioqui ונקב esset scribendum.

XIX. 24 (בשן) Sic, teste Kimhi, quædam exemplaria habent; alia verò בשן, ut etiam R. Sal. qui dicit Arabicè בשן significare Infanum. Bahal Ar. videtur legere duabus vocibus בשן. Si בשן legas, erit adiectiuum à בוש, quasi esset, Verecundus, pudefactus.

XX. 4 (ויתעביר) In Hebr. est prima persona actiua ויתעביר, pro quo V. ויתעביר.
20 (שיר) Malim legere cum V. ויתעביר, pro Hebr. ויתעביר. nisi in Cal malis שיר scribere, ut Benoni sit loco futuri.

25 (מתקן) Scribe מתקן, vel cum V. & El. מתקן.
36 (לעלמא) Lege cu affix. לעלמא ut est in Ven. & Hebr. Et paulo post verbum ויה vertitur in Mas. per שר cum ר, veluti etiam citat

30 ביה עברה V. recte עבר (ut in Hebr.)

x.

6 Scribe ut recte erat in Masf. mendose vero in V.

7 Sic & V. sed mendose. Repono igitur וְשִׁדְרָוֹן vel וְשִׁדְרָוֹן.

31 V. ut Hebr. מַעַל. idem occurrit infr. ca. 15. ver. 18.

34 Malim singulariter cum Hebr. legere וְגִבּוֹרְתִּיהָ.

x i.

4 Sic Venet. sed in Masf. erat מִקְרָשׁ לְבֵית מִקְרָשׁ.

6 Kimchi dicit quadam exemplaria habere בְּתָרַע i. In porta custodum. pro Hebr. סוּר Ibid. משתלר. Ven.

מִסַּח. Ibid. משתלר. pro Hebr. מִרְאשְׁתִּירוֹ.

13 V. Kimh. & El. id est, Vox saltantium. Hebr. קוֹל הַרְצִים.

14 V. מִירְדָּא מִיר. sed El. videtur rectius scribere מִירְדָּא. Hinc colligere potes quantum varient in scribendi ratione illi qui puncta addiderunt.

19 Post בְּאִירָח censerem addendum ex Ven. תָּרַע.

x ii.

9 Elias & Ven. חֹרָא, pro Hebr. חֹר.

Ibid. Kimh. Elias & Ven. אֶמְרֵי הַכֶּלָּא.

x iiii.

6 Ante אֶבֶשׁ non male addideris ex V. אֶלְהִין, pro Hebr. אֶם.

13 V. וּפְרָץ ut in Hebr. וּפְרָץ.

21 Venet. וְהִוָּחָה ut in Hebr. וְהִוָּחָה.

25 בִּיר עֲבָרָה V. עֲבָרָה.

xvi.

6 In Hebr. וְאַרְמָא V. וְאַרְמָא. est duplex lectio.

13 V. וְנִכְסֵת (ut נִכְסֵת).

11 Sic etiam Ven. & Kimh. qui tamen testatur se in quibusdam exemplarib. inuenisse טַקִּס מִרְבָּחָא.

xviii.

16 Kimh. & V. סְקוּפָּהָא. Non legitur affixum in Hebr.

19 מִלְכָּא רַבָּתָא V. מִלְכָּא רַבָּתָא. pro Hebr. מִלְכָּא גִדּוּל. Miror sane, cum מִלְכָּא sit femin. cum masculino construi. forte est legendum, vel potius רַבָּתָא ut infr. habes vers. 28. & in Isaia.

30 Ven. מִן יָדִי, Hebr. מִן יָדִי.

xix.

13 Cum paulo ante וְעָנָה Chaldaeus Paraphrasles, tanquam verba, vertent singulariter; hic similiter ex Ven. reponenda sunt in singulari ut ad regem Assyriorum referatur. vel וְעָנָה וְעָנָה legit Pagninus in suo Thesaurio in radice נוֹעַ.

28 Ven. וְיִשְׁחֹו, Elias hic & Isa. 37. per הָ לֵגִית. In V. tamen

21 Kimh. & V. וְנִמְרָה. Bahal Ar. במעפרא. Kimh. duplicem adfert lectionem וְנִמְרָה על אֶפְרוֹחֵי בְּמַעְפְּרָא. El. & Ven. ut Masf.

xxi.

2 V. & El. וְנִמְרָה. Pro רִמְחָךְ Ven. melius: nam alterum est Hebraeum.

xxii.

9 In Masfano erat scriptum וְנִמְרָה, sic inuenio perpetuo scriptum in exemplaribus Hispanis. sed Bahal Ar. hic וְנִמְרָה vel וְנִמְרָה legit. Elias nunc וְנִמְרָה, modo וְנִמְרָה, modo וְנִמְרָה, ut infr. cap. 3. vers. 6.

34 Kimh. & Ven. וְנִמְרָה. Hebr. וְנִמְרָה. וְנִמְרָה.

IN LIBR. II.

REGVM.

CAP. I.

17 Non legitur ל in Hebr. nec in Ven.

iii.

Kimh. & Venet. וְנִמְרָה. Non legitur in fine וְנִמְרָה. Non legitur in Hebr. nec alibi.

iiii.

34 pro Hebr. וְנִמְרָה. El. forte melius וְנִמְרָה q.d. Et defatigauit seipsum. Bahal Ar. per n legit וְנִמְרָה, sed quid sit, non explicat. sic versu sequenti.

35 Bahal Ar. וְנִמְרָה. Ven. וְנִמְרָה. sed hoc puto esse mendum.

vi.

2 Sic & Bahal Ar. Alij כְּשִׁירָא.

vii.

9 חֹבָא V. חֹבָא.

viii.

7 Scribe מִמְרָע, vel lege cum Ven. מִמְרָע. sic ubique inuenieris cum sere, scribe cum alijs מִמְרָע in Cal, seu sub m. atque etiam corriges ubique legeris מִמְרָע sine daghes, vel מִמְרָע repones. ut superiorib. libris.

ix.

15 Kimhi docet scribendum in plurali מִמְרָע; nam sine punctis in eius Commentariis sic inuenitur scriptum מִמְרָע.

17 In Masfano erat מִמְרָע. Vide Ind. 5, in V. מִמְרָע. מִמְרָע.

16. ubi etiam מִמְרָע legitur.

25 Pro מִמְרָע malim רְכִיר lege in Imperat. ut est in Heb. וְכִר.

26 Rectius Kimh. & V. מִמְרָע; nam affixū וְהִי apud politiores Paraphrasistas non puto inueniri pro prima persona: si modo recte exemplaria cum exempl. conferantur.

32 וְנִמְרָה. Vide supr. cap. 22. vers. 9. libri 1. Regum.

Vlt. וְנִמְרָה (Ven. וְנִמְרָה) מִמְרָע.

xiii.

11 Ha dua dictioes absunt a Ven. licet R. Kimhi dicat in quibusdam exemplaribus inueniri. Propheta nomen non memoratur in textu Hebraico.

xiiii.

3 Sic Bahal Ar. et Elias, sed miror in V. ac etiam in Commentariis Kimhi וְנִמְרָה scriptum.

4 V. וְנִמְרָה pro Hebr. וְנִמְרָה. Videtur hic pro וְנִמְרָה scribendum וְנִמְרָה.

8 Pro וְנִמְרָה scribe cum affixo וְנִמְרָה.

9 non male legeris cum Ven. in plurali מִמְרָע ut est in Hebr. eo.

10 Ven. & Kimh. וְנִמְרָה; sed El. longe aliter, & non male, mea sententia, וְנִמְרָה iuxta illud Gen. 29. וְנִמְרָה יַת אֶבֶן. Et renouit lapidem.

11 Rectius V. sine ב. alioqui legendum paulo post pro וְנִמְרָה in Peil וְנִמְרָה, ut in Isaia sapius inuenitur.

22 Venet. legit וְנִמְרָה forte rectius; in Hebr. eo enim est אֶבֶן.

28 Sic V. & Kimh. sed puto cum Elia mendum esse. pro Hebr. וְנִמְרָה. In Masf. erat וְנִמְרָה, quā lectionem Elias putat esse verissimam. nam וְנִמְרָה in Misnaioth i. Locum significat, ut & apud Syros.

xv.

Non male cum Ven. legeris cum affixo וְנִמְרָה ut est in Hebr. eo.

21 Sic est in Hebr. Ven. & Kimh. וְנִמְרָה.

29 V. וְנִמְרָה ut est in Hebr. וְנִמְרָה.

xvii.

3 וְנִמְרָה V. rectius וְנִמְרָה.

21 Pro וְנִמְרָה Malim cum V. et Kimh. legere singulariter וְנִמְרָה.

xviii.

27 Ven. בְּמִלְרָב. Ibid. Elias putat idem esse quod אֶשְׁתִּיתִי, ut sit loco ת, ac si dicas, Est illi commercium, societas aut negotium cum alio.

40 V. וְנִמְרָה. וְנִמְרָה V. Kimh. & V. וְנִמְרָה. sic sequenti cap. vers. 4. pro מִמְרָע Kimh. & Venet. legunt מִמְרָע in Ithpeal.

xx.

12 Kimh. & Ven. וְנִמְרָה. Et insidiati sunt. pro Hebr. וְנִמְרָה.

20 Pro מִמְרָע malim cū Kimh. & V. מִמְרָע legere. nisi malis מִמְרָע. Et paulo post וְנִמְרָה Kimh. dicit se sic inuenisse in alio codice; vulgatos autem libros habere וְנִמְרָה. In Masf. non erat וְנִמְרָה.

de Adonia fratre maiore, sine se-miore. Ibid. וְנִמְרָה Non male legeris cum Kimh. וְנִמְרָה.

iii.

8 Scribe cum V. Et paulo post pro וְנִמְרָה scribe וְנִמְרָה. sic versu sequenti עִמָּךְ circa finem.

26 Ven. אֶתְגִּלְלוּ, Elias אֶתְגִּלְלוּ.

vi.

4 Sic & V. Sed Elias legit וְנִמְרָה ut Bahal Aruc citat. & etiam Rab. Sal. & Kimh. infr. cap. 7. vers. 4. dicitur etiam inueniri per ק, וְנִמְרָה.

Ibid. וְנִמְרָה (בֵּית אֶבֶן) Sic & V. Sed D. Kimh. & El. legunt וְנִמְרָה.

6 וְנִמְרָה V. וְנִמְרָה. Et pro וְנִמְרָה scriberem וְנִמְרָה.

33 Venet. R. Sal. & Kimh. מִן אֶרְבָּעָה סְטִירֵהוּן.

vii.

7 Bahal Aruch dicit quosdam codices habere וְנִמְרָה cū Kimchi autem ait idem esse quod וְנִמְרָה vel וְנִמְרָה. El. vero asserit inueniri in quibusdā codicibus וְנִמְרָה, & esse Græcam vocē, atque significare וְנִמְרָה שְׁבִין חֲשָׁרָה. forte à ὥσπερ & ὅσα dictā.

16 V. מִמְרָע pro Hebr. מִמְרָע.

19 Lege cum Venet. וְנִמְרָה ut etiam habes versu sequenti, nō est enim affix. in Hebr. מִמְרָע.

30 מִמְרָע V. מִמְרָע.

37 Elias cum segol וְנִמְרָה; V. vero aliter וְנִמְרָה sed puto esse mendum, licet sensus non sit adeo absurdus.

viii.

9 V. iuxta וְנִמְרָה מִמְרָע תִּרְוִין. לֵית אֶרְבָּעָה לְחֹדֶר תִּרְוִין.

21 Non legitur in Ven. nec hic conuenit cum וְנִמְרָה, nisi scribatur כְּתִיב aut כְּתִיב.

23 Venet. וְנִמְרָה. pro Hebr. וְנִמְרָה. Vtraque lectio est bona.

27 Ven. וְנִמְרָה.

34 V. וְנִמְרָה. pro Hebr. וְנִמְרָה. sic infr. cap. 15. vers. 4. ubi sic redditur. & cap. 8. vers. 19. libri sequentis.

46 Ven. וְנִמְרָה. וְנִמְרָה. וְנִמְרָה. וְנִמְרָה.

ix.

וְנִמְרָה. וְנִמְרָה.

x.

1 V. & El. וְנִמְרָה. וְנִמְרָה non recte. verum pro וְנִמְרָה, puto scribendum וְנִמְרָה.

xi.

3 Scribe וְנִמְרָה cum V. Repone ex Venet. וְנִמְרָה.

14 Scribe וְנִמְרָה cum V. Hic וְנִמְרָה significat וְנִמְרָה ut habet Jonathan, teste R. D. Kimhi. sic & V.

32 Lege cum Venet. וְנִמְרָה.

xii.

7 וְנִמְרָה.

14 Scribe וְנִמְרָה cum V. Hic וְנִמְרָה significat וְנִמְרָה ut habet Jonathan, teste R. D. Kimhi. sic & V.

32 Lege cum Venet. וְנִמְרָה.

xiii.

7 וְנִמְרָה.

14 Scribe וְנִמְרָה cum V. Hic וְנִמְרָה significat וְנִמְרָה ut habet Jonathan, teste R. D. Kimhi. sic & V.

32 Lege cum Venet. וְנִמְרָה.

xiiii.

7 וְנִמְרָה.

14 Scribe וְנִמְרָה cum V. Hic וְנִמְרָה significat וְנִמְרָה ut habet Jonathan, teste R. D. Kimhi. sic & V.

xv.

7 וְנִמְרָה.

14 Scribe וְנִמְרָה cum V. Hic וְנִמְרָה significat וְנִמְרָה ut habet Jonathan, teste R. D. Kimhi. sic & V.

xvi.

7 וְנִמְרָה.

זמגרוז

FINIS II. LIBRI
REGVM.

habet מחתן, sed minus recte; & pro in Mas. erat שכן.

XVIII.

3 Ven. & Elias (טמעתא במחמ) sed puto erratum.

5 (ניץ) Corrige, ut in Mas. erat, quia in Bahal Ar. hac vox inuenitur: nisi dicas ניץ idem esse quod פיצוץ Scintilla. sed in El. & V. legitur גיה, vel גיה cum - sub Iod, ut habent quidam codices, teste Elia.

8 סרונתא. El. סרונתא. (סרונתא) Ven. יחור (יחור בתקרא דפוח) Ven. יחור. sic El. sed pro יחור habet יחור.

Dele fere sub Vaf. autem Latrones, qui domos more porcorum perfodiunt, interpretor. à verbo נכר, cuius mentionem facit Bahal Ar. & post eum El. quod Psal. 68. in quibusdam exemplaribus inuenitur.

11 ומתברין. V. ומתברין. sed illa lectio videtur propius ad Hebr. accedere.

17 sic et Ven. sed Elias legit in singulari משק, id est recte. 21 Videtur delendum, nec etiam in V. legitur.

XIX.

4 Pro שיתו V. habet שיתו. Et vers. 6. pro אחר V. & El. אחר, pro quo puto scribendum אחר, ut respondeat Hebr. הקף.

14 ומדעו V. ואשתמועו. 15 Pro דריו V. דריו. 18 Pro רחוק V. Melius scribas cum V. רחוק. 23 Vtrunque inuenitur ת, cum פתקא & ט, cum פתקא, teste Elia.

24 Ven. רפחל. Elia (מן פרוז) רפחל. 25 V. על עפר. ut in Hebr. על עפר.

29 Pro Rectius legas in plurali סרנותא.

XX.

2 El. & V. רחישתי. (רחישתי) qui putat significare id est, Festinationem; qua significatione interpretatur illud Psalm. 55. ארחיש.

3 El. & V. ויהי פרחא. (וכפוחא) licet pro פרחא in V. infr. cap. 30, 22. legatur: ubi tamen Mas. habet פרחא. verò inuenitur Prouer. 11 pro פרחא, teste Elia & Ven. ubi Compl. legit פוחא. Verum puto ex פוחא in manuscriptis factum esse פרחא, quia & r facile confunduntur. quoniam si pari ratione ex פוחא factum esse dicam? vide cap. 28, 7. ubi Ven. Pagn. & alij מופתא pro מופתא legunt.

10 ירענו V. ירענו. 11 pro Hebr. חילנה V. חילנה. 12 id est, Ca-labit illud.

perperam pro ומתענין vel מתענין.

XIII.

3 Ven. ומכנא. Infinit. במס, Inuenitur enim radix, כסן.

4 כמאסי V. in Pail. כמאסי. 7 Quid si נכלן ex Hebr. in singulari legeretur: vel cum Ven. נכלן?

12 V. לנב. 14 Ven. כנבא. 17 videtur ונתנו scribendum. In Mas. erat ונתנו, pro Hebr. אחותו.

25 Pro רשקף scribe potius רשקף. sic pro נבש El. habet רשקף.

XIIII.

4 Ante V. ponit. 16 פסיעותי Malim. In V. est פסיעותי. Et pro תמניו malim in Cal legere תמניו.

19 V. & El. שיפא à verbo Frangere. 20 V. legit קלסורה. utroque modo inuenitur.

XV.

3 In Masiano erat משא, quam lectionem probo: cum in nostris exemplaribus Thren. 2. & alibi, inueniamus scriptum משא, non autem משא. Apud Magistros enim משא frequentissime usurpatur pro Re quapiam, Substantia. 7 Pro כ videtur ב legendum. q.d. An sicut homo primus. & c.

24 למעמד לאסתחרא בלגונן Bahal Ar. Ven. & Elias ראשמוס ללגונן. 28 V. שכונן. 33 V. mendosè, ni fallor, בורחה; Elias verò longè melius בורחה. 35 Videtur מתכין scribendum, à בתן q.d. Effundunt.

XVI.

8 V. תקפתני. sic & El. sed mendosè, ut puto: cum ipse in בקף id adducat. interpretaturque, Et impulit me, vel excusit me. 9 Ex V. addendum puto id est, Hostis meus.

11 Ven. & Pagn. ממרט. El. autem legit quidem ממרט, sed dicit se in codice quodam reperisse ממרט. 16 V. & El. בכונתא. 17 V. in singul. חטופין. 18 V. ארמי pro Hebr. ארמי. 19 Malim cum Venet. במרומם. 22 Ven. fortasse melius ואסרטא.

XVII.

1 מתחבלא V. & El. (חבלא) Ibid. דרענו V. דרענו; qua forma magis Chaldaismum redolet. 3 Ven. pro Hebr. יקנס (יקנס) ימקע. 16 Bahal Ar. El. & V. Corpore. & V. legunt. à טן. i. Duo. Pro Bahal Aruch

uenit cū Hebr. עורי: nam רמסותי significationis. Ego vero pro אורתי censerem legendum nisi dicas, illud idem esse quod אורתי.

15 Videtur scribendum, ut sit intransit. וכתא vel וכתא ex V. aut וכתא.

23 V. & El. מתמסין. 25 In Mas. erat עול quod potest idem esse quod עיל. Pullus.

26 V. & El. videntur legisse aliam interpretationem עם אלפא.

28 pro Hebr. נגרת, quod vertitur in V. כנשית id est, Congregauit, perinde ac si radices esset אגר.

31 Ven. בשחותא.

X.

1 V. & Pagn. אתננות. id est, Crudelis effecta est. sed quia in Mas. scriptum erat cum Iod אתננות, quam literam sepe imperiti scripserunt pro ר, ideo cen-seo legendum אתננות id est, Succisa est. enim sic Hebraei interpretantur.

15 Scribe סופי cū affixo. 16 Mas. & V. habent יריה & est vera lectio. q.d. Si eleuaueris manum eius. i. Si dolore meum grauiore reddideris. Et pro תרין scriberem תרין.

22 Repone רתומרה. Et paulo post pro רתומרה scriberem רתומרה id est, Habitatio. nec male deleri posset: nam in V. non legitur, nec quod sequitur בערע.

XI.

3 V. כרובוך. qua forma alibi saepius inuenitur. 6 sic V. sed in Mas. erat fortasse rectius, כסון, plurale à כסן. Ibid. V. כסון. Alij rejciunt ב non male.

12 V. & El. מרוד. V. & El. vel מרוד. alioqui oratio esset inepta sine ר, nempe מרוד. Et paulo post ומוי videtur ociosum, nec legitur in V.

14 Pro תשרי potest scribi תשרי in Mas. erat תשרי.

17 In Mas. erat רחלך ברגישתא. Quod consumptum est in glebam. eleganter. sic etiam Elias in radice à גרש, licet non adducat, sed pro ב habet ב. i. Sicut gleba. De חרד autem vide Lexicon.

20 V. מפה in singulari.

XII.

3 Pro רכותון repone רכותון vel lege cum V. רכותון. 6 V. & El. נמארוך ביד. i. Vincuntur, ligabuntur.

9 V. מרמארי. Percussio vel plaga manus Dñi. 24 V. ונתענין. V. ונתענין. sic versu sequenti ubi Venet. habet ונתענין.

quod mox sequitur, referendum esse ad גררי id est, Sagittas. alioqui legendum esset בעותי vel בעותי.

5 V. Pagn. & quidā alij cuius tamen radicis nec Bahal Aruch, nec Elias faciunt mentionem.

Et paulo post (נינח) sic etiā Bahal Ar. V. verò & quidam alij נינח id est, Cornu petet, quod cum Hebr. נינח non conuenit.

Sic etiam Bahal Ar. nisi quod pro אס' legit אס'. V. autē, Pagn. & alij male אס'.

6 Bahal Ar. (חלמון) citat illa in litera ה. unde Elias dicit per ח' esse mendum: etsi memincrim alicubi in Bahal Ar. per ח' legi.

10 Ven. ברתיתא id est, In feruore.

Ibid. V. וחוס in futuro.

12 Sic omnia habet exemplaria. sed in Mas. erat קרים, pro quo posset legi קרים id est, Obducta, obducta cute.

13 Scribe סיועו. Ibid. V. אתנברחת eodem planè sensu.

17 V. legit cum Elia per transpositionem אתמורו. Sic post V. אתמורו Deleti sunt.

25 Pro בטימין repone בטימין. Ibid. V. (אמורו) Mallem legere passivè אמורו Similes sunt.

VII.

11 Pro תבעת ex Ven. nam illud sonat Quasiuisi. sic infra cap. 9. vers. 34. pro תבעת scribi potest תבעת.

15 V. שונקא. Elias dicit utrunque inueniri, & שונקא & שונקא.

16 Pro רחוק mallem scribere in Pail. רחוק. sic infra cap. 10. vers. 3. pro רחוק scribi potius רחוק. V. ult. potest etiam in Cal legi רחוק. vel cum Venet. ונתבניני.

VIII.

11 Sic Ven. sed in Mas. erat בוסקא, quod nusquam inuenio pro Hebr. בצה, quam Aruch & El. videntur retinere; ut Ezech. 7. inuenitur: nisi forte בצה ponatur pro בוסקא.

14 In Mas. erat בית מואתא. sed El. legit מואתא. à verbo מוא.

17 V. & El. יעון. El. Considerabit, contemplabitur, exponit.

IX.

5 Ven. non male רמיון בטר' id est, Fortes instar montium.

9 Ven. non legit שטרי מול מול nec El. qui שטרי exponit Dominia, potestates.

13 El. אורתיא רמסותי. legit, sed quid sit, fatetur se ignorare. sic Ven. אורתיא, & in Pail legunt רמסותי quod non male con-

ut rectè habent El. & Mas. Eodè modo igitur hic est corrigendum.

11 Pro שר (scribe cum V. & El. שר, seu cum V. Ibid. (וְחִיב לִי) Hic verbum Heb. perinde accipitur, ac si esset scriptum in Cal: cum in Piel sit propriè Affligere. veluti V. habet id est, Afflixit me.

Et (וְחִיב לִי) V. illud pro positum esse credo; ut idem sit quod זכר. i. Frenum: quia & sapientius permutantur. et si nusquam pro זכר reperiri putem.

16 (וְחִיב לִי) V. sed melius scribas וְחִיב לִי futurum ab אחר.

17 (מִתְפַּקֵּן) sic & V. sed El. Diffoluuntur, eueruuntur; ut Bahal Ar. exponit, וְחִיב לִי וְחִיב לִי.

Et pro וְחִיב לִי scribe וְחִיב לִי. Videatur hic Chaldaus legisse וְחִיב לִי pro וְחִיב לִי.

Item (שְׁכָבִין) El. & V. id est, Dormiunt, iacent.

18 (וְחִיב לִי) V. pro Hebr. וְחִיב לִי, quod & Mutare vestes, & Querere significat.

22 (לְחֹרֶה) V. לְחֹרֶה. Vide supr. quæ diximus, cap. 20. vers. 3.

23 (דְּלֹמֹת) V. דְּלֹמֹת.

24 Pro, si in scabie posuerit) nō male posset verti: quod si in ulcera, immiserit plagam suam, ponet. &c.

In Masiano erat quemadmodum Bahal Ar. adfert, atque Elias testatur in quibusdam cod. inueniri; qui tamen male cum Pagn. & V. cum legitur אֲפִלְצִיתָ, quos nos male sumus secuti. Hoc quidem mendū puto esse natum ex וְחִיב לִי, quæ literæ in manuscriptis non facile dignoscuntur.

27 (אֲתֵרֶחֶו) Ven. pro Hebr. רֵחֶו.

XXI.

5 (מֵדוֹסֶה) Mendosè, ni fallor, pro Hebr. מְרָחָה. Lege igitur cum Ven. מְרָחָה.

6 (מִשְׁחָתָה) Legendum est cum Mas. מִשְׁחָתָה; sic enim erat scriptum cum & Mas. quæ vox passim inuenitur pro מִשְׁחָתָה.

8 (אֲרָרֶה) V. אֲרָרֶה. inter se crebro permutantur.

Ibid. (בָּצָרִי) V. בָּצָרִי. El. בָּצָרִי adfert, dicitque posse deduci à בָּצָר. i. Flos. in modum torquet; idg. frustra; cum Isa. 11. & alibi בָּצָרִי pro Planta tenera & propagine inueniatur.

18 Hic versus bifariam redditur. In Mas. enim legitur בִּיבָא pro Hebr. בָּאָב, ac si esset Dolor: (pro quo versio vulgata Misericordia.) In V. verò בָּאָב. i. Sicut pater. quam lectionem sumus secuti.

Ibid. in Mas. erat תִּנְחָתָה id est, B Gemitus.

rectè conuenit interpretationi Ab. Ezra, qui מוֹרָר id est, Effusum, dici vult.

8 (לִיכָה) Vox est Latina. sed V. habet לִיכָה vel לִיכָה.

13 Repone in versione pro (qui peccant) (qui deliciantur, vel qui delicatè degunt.) nam hic מתְחַטְּטִין, vel מתְחַטְּטִין ut habet V. sed non tam rectè, id significat.

18 (וְחִיב לִי) pro Hebr. Bahal Ar. & V. וְחִיב לִי. sed Bahal Ar. non interpretatur quid illud significet; imò nec eius radicem adducit.

19 (מִרְגָּלָה) V. & El. in rad. Margarita viridis; quæ lectio magis quadrat cum dictione פִּטְרוֹת, quæ vertitur ab Onquelos ירְקָן. El. tamen in rad. etiam ירְקָן legit.

19 (בִּפְטִילִין) Bahal Aruch legit in sup. vers. 16. ubi El. nescio an rectè, habet בִּפְטִילִין. quare videtur ex Aruch scribendum perpetuo פְּטִילִין vel פְּטִילִין in plurali, licet exemplaria varient.

22 (בְּמִתְחַבְּבָה) In Mas. erat corruptè scriptum בְּמִתְחַבְּבָה; ex quo tamen illic corrigo בְּמִתְחַבְּבָה, ut affixum referatur ad חֶבְבָה. Et pro חֶבְבָה repono שְׂמֹעַתָה, quia affixum est in Hebr.

XXIX.

3 Pro (בְּרִיבָה) Malim legere cū & coniunctim, ut est in Ven. בְּרִיבָה.

5 (לֵימֵי עוֹלָמִי) Legerem potius cum V. לֵימֵי עוֹלָמִי. In circuitu meo erant pueri mei. ut est in Hebræo, & in vulgata versione.

6 (אֲסִרְתִּי) Scribo טִי cū affixo. vel lege cū Elia אֲסִרְתִּי. Et pro אֲסִרְתִּי id est, Pinguedine cascorum; El. & V. habent בְּרִיבָה id est, Butyro.

Ibid. (טִפִּי) Ven. & El. טִפִּי. sed El. dicit in quibusdam codicib. inueniri טִפִּי, quam formam certè puto frequentius legi.

9 (בְּרִיבָה) V. בְּרִיבָה. pro Hebr. בְּרִיבָה.

24 (אֲפִרִי) sic & El. melius quam V. & Bahal Ar. meo iudicio, qui אֲפִרִי legunt; licet certò sciam affixum 3. personæ multis in locis, pro prima inueniri. sed ubicunque hoc occurrit, exemplaria inter se dissentire, diligenter obseruauit: ut cap. sequent. vers. 10. legitur קוֹמוֹ in Mas. in V. verò מְרָחָה.

25 Pro (וְאֲשִׁרִי) scribo potius וְאֲשִׁרִי.

XXX.

1 (וְרִדְקִין) El. & Ven. וְרִדְקִין. utrumque inuenitur.

3 (צִרְיָה) V. צִרְיָה. i. Sicca, arida. & pro צִרְיָה non male scribas צִרְיָה quia V. habet צִרְיָה q. d. Tenebrosam sicut vespera.

8 (וְשִׁתְּחַבְּבִין) sic & V. sed male sicut supra cap. 5. bis reperitur hoc verbum in V. mendosè, pro וְשִׁתְּחַבְּבִין.

autem cenſeo reponendum וְשִׁתְּחַבְּבִין; quæ vox infra cap. 39, 6. occurrit pro וְשִׁתְּחַבְּבִין: cuius rei vestigia in V. videntur remanſiſſe, cum pro וְשִׁתְּחַבְּבִין scriptum est וְשִׁתְּחַבְּבִין. Et non legitur in V. ac etiam videtur reijciendum.

7 Pro (לְחֹזֶן) in Mas. erat לְחֹזֶן.

8 (מְשִׁרִי) Scribe potius מְשִׁרִי.

9 (מְנוֹחַ) Potest etiam exponi A prada, ut vox Hebr. מְנוֹחַ exponitur.

21 (רְעָה) V. רְעָה pro Hebr. רְעָה.

24 Hunc totum versum aliter legit V. אֲוִיכִי כֹזֵר פִּין וְלִיתִי וְשִׁתְּחַבְּבִין וְשִׁתְּחַבְּבִין וְשִׁתְּחַבְּבִין.

id est, Expectarunt paulisper, & nō est iniquitas; humiliati sunt autem; vel depauperati sunt; (sed ex R. Sal. tempore quo peribunt, auferentur; & sicut summitas spica succidentur.

25 (לֵא) legitur in V. קְשִׁיט. Verum, veritas. xxv.

5 (רְפִיבָה) Aliter Elias exponit, quàm noster Interpr. vide Lexicō.

XXVI.

3 (לְסִנְעָה) Pro Hebr. לְסִנְעָה. V. לְסִנְעָה.

14 (וְרִפְפָה) V. וְרִפְפָה; quæ vox sapientius capitur pro Streptu, tonitru, & multitudine. &c.

XXVII.

6 (וְחִיב לִי) id est, Opprobrio afficiet. pro Hebr. וְחִיב לִי.

23 (וְיִכְרֶקֶן) Sic legitur in Ven. pro Hebr. וְיִכְרֶקֶן. i. Et sibilabit. sed id nusquam alibi, quod sciam, inuenitur.

In Mas. autem erat וְיִכְרֶקֶן, quam lectionem non probauimus, donec in Elia, hunc locum citante in radice וְיִכְרֶקֶן, reperiremus, & c.

Reijciat, abominabitur. quæ quidem lectio non male quadrat cum verbo וְיִכְרֶקֶן, quod non propriè Plaudet significat, ut quidam volunt; sed Percutiet violenter, impellet. Verum cum verbū Hebr. alibi per וְיִכְרֶקֶן expressum inueniamus, verisimile est ex & factum esse & pro וְיִכְרֶקֶן.

XXVIII.

2 Pro (וְאֲבָנָה יִתִּיד בְּרִכִּי) quod ex V. & El. sumpsimus, in Mas. erat וְאֲבָנָה יִתִּיד בְּרִכִּי id est, Et ex puluere siue terra funditur, conflatur & c. pro Hebr. וְאֲבָנָה יִתִּיד בְּרִכִּי.

3 (אֲבָנִין מְפֹרְחִין) Al. (אֲבָנִין מְפֹרְחִין) vel מְפֹרְחִין, quod quidam interpretantur Fortes (decepti fortasse Hebr. voce אֲבָנִין, quam voluit idem significare quod וְאֲבָנָה) sed fallitur, meo iudicio: nam מְפֹרְחִין videtur esse Toar, formatū ex פְּרִיבָה, quod in Aruch discimus esse Vallē cænosam, siue locum paludosum; vel potius & c. propositio: ac si dicas, E cauernis, locis concauis, unde lapides extrahi solent.

4 Quia vox Hebr. וְאֲבָנָה est ambigua, in Mas. vertitur מְפֹרְחִין; in V. verò & Elia מְפֹרְחִין, quod

14 (וְחִיב לִי) sic & El. sed cum V. malim legere וְחִיב לִי licet mendosè & mappic sit adscriptum.

16 Pro (תְּבִינָה) El. & V. legunt אֲפִיעָה, Hebr. אֲפִיעָה.

17 (וְלִינָי) In Mas. erat וְלִינָי. V. וְלִינָי. El. וְלִינָי. Alibi scribitur pro Butyro.

18 (כְּרֶחֱפָה מִתְפַּרְגֵּן) Ven. כְּרֶחֱפָה מִתְפַּרְגֵּן. i. Cum diuitiarum eius data fuerit permutatio.

23 (עֲלוֹי מְשִׁרָה דְּפִרְעָנוֹת בְּקֶרְבָּה) Bahal Ar. מְשִׁרָה דְּפִרְעָנוֹת. V. etiam בְּשִׁלְרָה legit. Vocis Hebræe varia est interpretatio.

25 (בְּמִרְיָתָה) V. בְּמִרְיָתָה. sic etiam Elias in radice מְרִיבָה, ברק, sed in radice cum hirc sub m.

XXI.

3 (בִּין) Videtur ocioſum, nec legitur in Ven. Ibid. (תְּרַחֵף) El. et Ven. תְּרַחֵף. sic El. semper scribit. miraturq. Bahal Aruch nec רַחֵף nec רַחֵף attulisse.

4 (חֶבְבָה) V. חֶבְבָה. In V. legitur pro Hebr. חֶבְבָה.

10 (וְפִרְחִין) Huius vocis alij faciunt radicē פִּרְחִין, alij verò melius פִּרְחִין quemadmodum Bahal Aruch legere videtur in radice אֲפִקְטִיבִין: quam vocem dicit pro Vomere accipi; ab אֲפִקִין טִי וְחִיב לִי. Eduxit superfluitatē cibi. repone igitur וְחִיב לִי.

13 (קְבוֹרָה) El. & V. קְבוֹרָה. id est, Relictum est.

23 (בְּתִקּוֹף) V. בְּתִקּוֹף non male. שְׂרִיד. V. (שְׂרִידִין) Bahal Ar. & El. interpretantur תְּרִיבִין Vbera eius.

28 (פְּרִיבָה) V. פְּרִיבָה. pro Hebr. פְּרִיבָה.

29 (וְסִמְיִיחִין) V. וְסִמְיִיחִין. וְסִמְיִיחִין.

32 (וְאִיחִיָּה) V. & El. legunt cum & c. quod & c. Excutere deduco; non ab & c. alioqui & c. esset futurum Syricum pro & c. quod non placet.

XXII.

14 (סְמִיר) V. סְמִיר.

XXIII.

9 (מְכוּזִין) pro Hebr. מְכוּזִין quod exponitur à quibusdam, Abscondetur, tegetur: ab aliis, Diuertet, respiciet. ex quo factum est ut in hunc locum sit duplex interpretatio: nam in V. מְכוּזִין legitur. quod verbum capitur pro Tegere.

12 Pro, Oris mei, repone, Oris eius.

XXIV.

1 (יָתֵה) V. יָתֵה; quia in Hebr. est duplex lectio. Pro (וְחִיב לִי) Malim scribere מְכוּזִין. sic pro מְכוּזִין scribo מְכוּזִין.

5 (מְשִׁבָּת) ponitur pro Hebr. מְשִׁבָּת, sed qua significatione ignore. nam à & c. deducere, videtur absurdum. V. pro eo legit מְשִׁבָּת id est, Sicut pluuia rapiens, & omnia secum conuerrens. Pro

Ibid. (וְעָרְוִין) El. & V. id est, Et ostia, portas.

11 (וְעָרְוִין) V. pro Hebr. Et ostia, portas.

12 (וְעָרְוִין) Cum V. & El. scribant cum duplici Iod וְעָרְוִין, videtur substituendum וְעָרְוִין, ut sit Piel Hebr. vel וְעָרְוִין.

13 (בְּמַרְי) V. בְּמַרְי. i. Alas. in altera tamen interpretatione legitur בְּמַרְי mendosè pro בְּמַרְי.

15 (וְעָרְוִין) Ven. legere בְּמַרְי. i. Excelsum. ut in Hebr.

16 (מַלִּים) Malim cum V. & El. legere בְּמַרְי. i. Confusiones & intricaciones conclusionis maris pro בְּמַרְי quod verbum Exod. 18. & Joel 1. redditur per verbum עָרַב.

18 (בְּמַרְי) V. fortasse melius בְּמַרְי quia in Hebr. est בְּמַרְי.

21 Hic versus est legendus cum interrogatione, ut docemur ex V. editione, qua pro בְּמַרְי (habet בְּמַרְי. i. Num nosti?

22 (בְּמַרְי) Bahal Ar. in rad. affert hunc locum, legitur בְּמַרְי. i. Num nosti?

23 (בְּמַרְי) V. fortasse melius בְּמַרְי quia in Hebr. est בְּמַרְי.

24 (בְּמַרְי) Non male V. בְּמַרְי quia in Hebr. est בְּמַרְי.

25 (בְּמַרְי) V. & El. בְּמַרְי. i. Diffuere, & latè se diffundere fecit.

32 (בְּמַרְי) V. Bahal Ar. Ven. & El. בְּמַרְי. id est, Gallina pinguis, super pullos suos. Vide Dictionar. Syro-Chald. Elias asserit quadam exemplaria habere.

36 (בְּמַרְי) Ven. prater hanc, etiam aliam interpretationem addit: nempe בְּמַרְי. i. Cordi intelligentiam. Vox enim Hebr. bifariam exponitur.

37 (בְּמַרְי) Non male V. בְּמַרְי in plurali.

38 (בְּמַרְי) V. & El. בְּמַרְי. i. Diffuere, & latè se diffundere fecit.

39 (בְּמַרְי) V. Bahal Ar. Ven. & El. בְּמַרְי. id est, Gallina pinguis, super pullos suos. Vide Dictionar. Syro-Chald. Elias asserit quadam exemplaria habere.

40 (בְּמַרְי) Ven. prater hanc, etiam aliam interpretationem addit: nempe בְּמַרְי. i. Cordi intelligentiam. Vox enim Hebr. bifariam exponitur.

41 (בְּמַרְי) Non male V. בְּמַרְי in plurali.

42 (בְּמַרְי) V. Bahal Ar. Ven. & El. בְּמַרְי. id est, Gallina pinguis, super pullos suos. Vide Dictionar. Syro-Chald. Elias asserit quadam exemplaria habere.

43 (בְּמַרְי) Ven. prater hanc, etiam aliam interpretationem addit: nempe בְּמַרְי. i. Cordi intelligentiam. Vox enim Hebr. bifariam exponitur.

44 (בְּמַרְי) Non male V. בְּמַרְי in plurali.

45 (בְּמַרְי) V. Bahal Ar. Ven. & El. בְּמַרְי. id est, Gallina pinguis, super pullos suos. Vide Dictionar. Syro-Chald. Elias asserit quadam exemplaria habere.

46 (בְּמַרְי) Ven. prater hanc, etiam aliam interpretationem addit: nempe בְּמַרְי. i. Cordi intelligentiam. Vox enim Hebr. bifariam exponitur.

47 (בְּמַרְי) Non male V. בְּמַרְי in plurali.

48 (בְּמַרְי) V. Bahal Ar. Ven. & El. בְּמַרְי. id est, Gallina pinguis, super pullos suos. Vide Dictionar. Syro-Chald. Elias asserit quadam exemplaria habere.

14 (וְעָרְוִין) sic V. & Bahal Ar. El. autem וְעָרְוִין, deducit ab illo Exod. 21. וְעָרְוִין non male quidem: sed Bahal Ar. auctoritas nobis maior haberi debet. Miror certè illum alioqui diligentem virum, radicem וְעָרְוִין in Aruch non obseruasse. de hoc vide Psal. 62.

15 (וְעָרְוִין) non male posset legi actiue וְעָרְוִין, ut habetur in Ven. & versione.

17 (וְעָרְוִין) V. אֶשְׁלֵמָה pro Hebr. מְלֵא.

18 (וְעָרְוִין) & in V. טַעֲנָה perperam. scribe וְעָרְוִין in Hebr. eo enim est וְעָרְוִין.

20 (וְעָרְוִין) In Mas. erat מְלֵא rectè. atque hac veram esse lectionem, docemur ex Prouerbijs, ubi hac vox sæpè occurrit, in nostris scilicet manuscriptis exemplaribus.

21 Ante וְעָרְוִין legitur in Ven. מְלֵא. q. d. Qui robusti sunt, inuenient robur?

22 (וְעָרְוִין) V. תְּרוּחָה non male, mea sententia. q. d. Vrgeas, festines; quo verbo vitur Chaldaus Gen. 19. pro Hebr. וְעָרְוִין. In Hebr. eo enim est וְעָרְוִין, quod quidam exponunt, Sis sedulus, sollicitus, vrgeas.

23 (וְעָרְוִין) Venet. fortè melius, בְּמַרְי.

27 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי; quam formam sapius inuenio pro בְּמַרְי usurpari.

32 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

33 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

34 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

35 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

36 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

37 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

38 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

39 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

40 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

41 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

42 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

43 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

44 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

45 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

46 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

47 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

48 (וְעָרְוִין) In Mas. erat בְּמַרְי.

Ar. & alius docemur, qui pro eo בְּמַרְי legunt.

Ibid. Sic vertendum puto: Prae nausea, quam capit vel contrahit sibi, abominatur anima eius. & c.

24 (בְּמַרְי) Pro Hebr. שְׁחָתָה; quæ vox sæpè occurrit in hoc capite. eam autem hîc & supr. in V. per שְׁחָתָה vel שְׁחָתָה versam esse legimus: in Mas. verò per שְׁחָתָה, ut hic vides: vel per שְׁחָתָה, ut supr. vers. 18. & 22.

25 (אֶתְחַלֵּשׁ) sic etiam Ar. in rad. טַעֲנָה & El. eamq. lectionem veriorum esse credo, quàm V. & aliorum qui אֶתְחַלֵּשׁ habent. vide Lexicon Hebr. in radice טַעֲנָה.

27 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

28 (בְּמַרְי) Ven. בְּמַרְי, pro Hebr. בְּמַרְי.

29 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

30 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

31 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

32 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

33 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

34 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

35 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

36 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

37 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

38 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

39 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

40 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

41 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

42 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

43 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

44 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

45 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

46 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

47 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

48 (וְעָרְוִין) V. non male בְּמַרְי.

Gemitus. pro Hebr. אֶתְחַלֵּשׁ, quasi radix esset אֶתְחַלֵּשׁ, cum illud reuera deducere oporteat à בְּמַרְי, pro quo V. בְּמַרְי.

23 (וְעָרְוִין) V. & El. מְלֵא. i. forte, inquit Elias, venit ab illo verbo quod sequent. cap. vers. 6. inuenitur אֶתְחַלֵּשׁ quod exponitur, Percussus fui, expaui; alij Dubitavi. In Hebr. est מְלֵא.

25 (וְעָרְוִין) Malim cum Ven. legere בְּמַרְי. i. & quod. nec etiam male בְּמַרְי. i. Inueni. vel potius אֶתְחַלֵּשׁ. i. Inuenit, ut Hebr. respondeat; pro בְּמַרְי quod vertendum fuisset, Suffeci. ac si d. Et quod in multitudine manu mea suffeci. i. Acquisiui diuitias infinitas.

26 (אֶתְחַלֵּשׁ) Videtur idem esse quod Astrum.

28 (בְּמַרְי) cum geminatione ב, ut dicimus בְּמַרְי. i. Mendacium. V. verò בְּמַרְי.

29 (בְּמַרְי) V. בְּמַרְי. i. Ob tribulationem, afflictionem.

Ibid. (וְעָרְוִין) Ven. אֶתְחַלֵּשׁ. i. Et iubilavi cum eueniret illi. & c.

32 (בְּמַרְי) Non male Ven. & El. בְּמַרְי in singulari.

33 (בְּמַרְי) Non male posset addi ex V. בְּמַרְי, & legi בְּמַרְי cum affixo plurali.

34 (אֶתְחַלֵּשׁ) V. אֶתְחַלֵּשׁ. i. אֶתְחַלֵּשׁ.

36 (אֶתְחַלֵּשׁ) Hoc verbum supr. cap. 23. legitur, pro Tegere, inuoluere. V. אֶתְחַלֵּשׁ pro אֶתְחַלֵּשׁ. ni fallor.

37 (אֶתְחַלֵּשׁ) Videtur hoc verbu à דָּוִד. i. Donum, formatum. V. אֶתְחַלֵּשׁ.

Vers. ult. (וְעָרְוִין) V. & alij וְעָרְוִין. sic Aruch etiam legit, & interpretatur סֶכֶה Rubum.

XXXII.

16 (וְעָרְוִין) Venet. non legit potius (illud.)

36 (אֶתְחַלֵּשׁ) V. & El. אֶתְחַלֵּשׁ. i. Optarem ut probaretur. & c. pro Hebr. וְעָרְוִין, quod quidam, Voluntas mea; alij, Pater mi, ô Deus, exponunt.

37 (אֶתְחַלֵּשׁ) Potest exponi cum R. D. Abundare, & sufficere facit. El. & Ven. videntur in passivo legere אֶתְחַלֵּשׁ.

XXXV.

4 (בְּמַרְי) V. non habet; ac certè videtur expungendum.

10 (בְּמַרְי) Scribe in plurali בְּמַרְי, vel lege cum V. בְּמַרְי.

14 (וְעָרְוִין) V. & El. בְּמַרְי. i. Contende iudicio.

XXXVI.

5 (בְּמַרְי) V. בְּמַרְי.

11 (בְּמַרְי) Bahal Ar. El. & Ven. בְּמַרְי. i. In epithalamijs, in carminibus nuptialibus.

17 (בְּמַרְי) Venet. בְּמַרְי.

20 (בְּמַרְי) Scribendum est cum affixo בְּמַרְי, ut ex Bahal

4 וְהִרְבֵּיתִיךָ. *N. sic quoque V. pro Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 5 מְרַבֵּיתִיךָ. *N. מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 6 נִשְׁתַּחֲוֶה. *N. נִשְׁתַּחֲוֶה. V. נִשְׁתַּחֲוֶה.*
 7 (מְרַבֵּיתִיךָ) *sic & N. sed Ven. מְרַבֵּיתִיךָ.*
Ibid. מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.
 10 *Pro מְרַבֵּיתִיךָ malleum cum N. מְרַבֵּיתִיךָ.*

XXI.

2 וְהִרְבֵּיתִיךָ. *sic & N. sed V. מְרַבֵּיתִיךָ. ut in Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 8 מְרַבֵּיתִיךָ. *Prapone ex Venet. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 14 וְהִרְבֵּיתִיךָ. *V. מְרַבֵּיתִיךָ.*

XXII.

3 *Non male N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 4 *In aliis est plural. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 9 *Pro מְרַבֵּיתִיךָ malim legere.*
 10 *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ. Sperare me fecisti. pro Hebræo מְרַבֵּיתִיךָ.*

13 מְרַבֵּיתִיךָ. *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 15 מְרַבֵּיתִיךָ. *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 16 מְרַבֵּיתִיךָ. *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
Venet. מְרַבֵּיתִיךָ. Pertingere fecisti me. i. Deduxisti me.

17 *additur in aliis מְרַבֵּיתִיךָ. ut in Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 18 מְרַבֵּיתִיךָ. *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 19 *Malleum cum N. מְרַבֵּיתִיךָ. quemadmodum Bahal Aruch videtur legere.*

23 *Malim cum N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ. legere vel מְרַבֵּיתִיךָ.*

XXIII.

3 *עֲוֹנוֹתָא. N. עֲוֹנוֹתָא. V. עֲוֹנוֹתָא. מְרַבֵּיתִיךָ. N. מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ.*

5 *scribe cum alijs מְרַבֵּיתִיךָ.*

XXIII.

1 *videtur redundare: nam praecedit מְרַבֵּיתִיךָ, nec etiam in aliis legitur.*
 2 *Malleum ex Neb. vel V. מְרַבֵּיתִיךָ. legere. Et paulo post pro מְרַבֵּיתִיךָ repone ex alijs.*
 6 *Venet. מְרַבֵּיתִיךָ. sed N. legit in medio versu post מְרַבֵּיתִיךָ.*

XXV.

9 *verbum deductum à מְרַבֵּיתִיךָ, quod apud Bahal Aruch invenitur pro Ducibus. N. & Ven. מְרַבֵּיתִיךָ. ut supr. vers. 5.*
 12 *Malim cum N. legere מְרַבֵּיתִיךָ, vel potius cum V. מְרַבֵּיתִיךָ. in Hebr. est מְרַבֵּיתִיךָ. Et pro מְרַבֵּיתִיךָ non male posset substitui ex N. vel potius sine ב ex V. nam Hebr. habet מְרַבֵּיתִיךָ.*

XXVI.

4 *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*

XXVII.

2 *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 4 *sic etiam V. sed N. & Bahal Ar. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 5 *Malim cum N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ. legere cum affix. singul. מְרַבֵּיתִיךָ.*

B 3 sic pro

XI.

6 *Non male cum N. & Ven. legere, ut construat cum מְרַבֵּיתִיךָ, Benoni Aphel à נִפְחָ. Ibid. וְהִרְבֵּיתִיךָ. V. mendose וְהִרְבֵּיתִיךָ. Verum ex Syrico Dictionar. docemur legendum esse, nisi malis Bahal Ar. sequi, qui perpetuo scribit; cui Elias suffragatur.*

XIII.

3 *Pro מְרַבֵּיתִיךָ N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*

XVII.

3 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 4 *sic & N. sed V. in 2. persona מְרַבֵּיתִיךָ id est, Arguisti.*
 7 *Non male scripseris מְרַבֵּיתִיךָ.*
 10 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 12 *מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ; qua forma videtur frequentior.*
Ibid. וְהִרְבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ.
 15 *N. & V. legunt מְרַבֵּיתִיךָ. ut Pagninus.*

XVIII.

8 *Scribe cum N. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 16 *Non male Nebiens. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 37 *sic & N. sed Ven. מְרַבֵּיתִיךָ. pro Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ. Dilatasti. Et paulo post scribere מְרַבֵּיתִיךָ cum pathah.*
 42 *est Benoni, qualia in Misnaioth multa, non male cum V. legere מְרַבֵּיתִיךָ.*

XIX.

2 *מְרַבֵּיתִיךָ. In Mas. erat מְרַבֵּיתִיךָ. sic in Ven. מְרַבֵּיתִיךָ. sed N. מְרַבֵּיתִיךָ, cui praferrem lectionem Mas. & V. nam מְרַבֵּיתִיךָ periphrasis est ipsius q. d. Illa qua diffunduntur per aera annunciant. &c.*
 3 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. מְרַבֵּיתִיךָ. Addit & profert palam verb. verum ex Bahal Ar. u. geminante videtur scribendum a verbo Syro מְרַבֵּיתִיךָ, pullulo, profero.*
 4 *N. מְרַבֵּיתִיךָ. (וְהִרְבֵּיתִיךָ) מְרַבֵּיתִיךָ. N. מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ. nisi quod מְרַבֵּיתִיךָ habet.*
 5 *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ. i. Rerum, effectuum, negotiorum eorum.*
 6 *Alterum מְרַבֵּיתִיךָ post videtur ociosum: nec etiam legitur in aliis, nec in Bahal Ar. in rad. מְרַבֵּיתִיךָ. Et paulo post pro מְרַבֵּיתִיךָ repone ex N. מְרַבֵּיתִיךָ. In teneritudine, tenerè, imbecillis. ut opponatur illi quod sequitur מְרַבֵּיתִיךָ. i. In fortitudine. nam Sol cum manè primū exoritur, suo calore videtur destitutus; instar sponsi thalamū suum iam egredientis, qui nondum recuperavit suas vires.*

7 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 11 *Vide supr. Psal. 11. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 12 *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 13 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 14 *N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ. pro Hebræo מְרַבֵּיתִיךָ.*

XX.

2 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*

uerbijs occurrit pro מְרַבֵּיתִיךָ.
 21 *sic & El. V. verò מְרַבֵּיתִיךָ quasi frustra. vide supr. cap. 38.*
 24 *Venet. מְרַבֵּיתִיךָ ut est in Hebræo.*
 25 *ponitur pro מְרַבֵּיתִיךָ. Puto autem ex מְרַבֵּיתִיךָ factum esse in Mas. ut ac planè esse legendum cum Ven. מְרַבֵּיתִיךָ, vel cum El. מְרַבֵּיתִיךָ.*

IN PSALMOS.

Ex Masiano exemplari.

PSAL. I.

3 *Nebiens. & Ven. מְרַבֵּיתִיךָ. Sicut arbor vita. etc.*
 12 *Sic Elias & Ven. quorū lectionem sumus secuti. verum cum מְרַבֵּיתִיךָ Syriace in Act. & alibi inueniatur pro Incendere, accendere, non male Mas. & Nebiens. מְרַבֵּיתִיךָ vel מְרַבֵּיתִיךָ, pro Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ. vide Psal. 57.*

III.

5 *Pro מְרַבֵּיתִיךָ repone מְרַבֵּיתִיךָ. מְרַבֵּיתִיךָ. pro Hebræo מְרַבֵּיתִיךָ, quod N. & V. deducunt à מְרַבֵּיתִיךָ, interpretantes מְרַבֵּיתִיךָ. i. A lite, à contentione.*

V.

2 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 13 *sic N. & V. cum Masiano. verum ex Hebr. legerem מְרַבֵּיתִיךָ.*

VI.

2 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. מְרַבֵּיתִיךָ. מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 8 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. מְרַבֵּיתִיךָ. מְרַבֵּיתִיךָ. V. non male מְרַבֵּיתִיךָ, pro Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ, מְרַבֵּיתִיךָ.*

VII.

1 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. מְרַבֵּיתִיךָ. תְּהִלָּתָא מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ. Interpretatio confessionis.*
 10 *Malim in plurali cum N. legere מְרַבֵּיתִיךָ.*
 17 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ. מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*

VIII.

3 *Pro מְרַבֵּיתִיךָ N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ. & Aruch & El. legunt מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ. (וְהִרְבֵּיתִיךָ) מְרַבֵּיתִיךָ. N. pro מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ. ut Bahal Aruch in rad. מְרַבֵּיתִיךָ. sic etiam V. sed pro מְרַבֵּיתִיךָ substituit מְרַבֵּיתִיךָ.*

IX.

4 *Pro מְרַבֵּיתִיךָ legerem cum N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 7 *Post מְרַבֵּיתִיךָ Venet. addit מְרַבֵּיתִיךָ. Exercitus eius. Ibid. pro מְרַבֵּיתִיךָ מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ. Denastasi.*
 14 *Potest cum N. & V. legi מְרַבֵּיתִיךָ, pro Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ.*

X.

2 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 8 *מְרַבֵּיתִיךָ. N. & V. מְרַבֵּיתִיךָ.*

ex Bahal Ar. nam pro מְרַבֵּיתִיךָ (cuius hemistichij mentionem facit in radice מְרַבֵּיתִיךָ) in rad. citat מְרַבֵּיתִיךָ. i. Nervos testicularū. sic & Elias. מְרַבֵּיתִיךָ. autem & מְרַבֵּיתִיךָ eadem sunt, teste ipso Elia in radice מְרַבֵּיתִיךָ.

13 *מְרַבֵּיתִיךָ. El. & V. מְרַבֵּיתִיךָ. forte à מְרַבֵּיתִיךָ deducitur, inquit El. מְרַבֵּיתִיךָ. scribe potius מְרַבֵּיתִיךָ. In Ven. est מְרַבֵּיתִיךָ.*

15 *sic ex V. reposuimus. nam in Mas. erat מְרַבֵּיתִיךָ, forte pro מְרַבֵּיתִיךָ. In Hebr. est מְרַבֵּיתִיךָ.*

16 *V. & El. מְרַבֵּיתִיךָ. eiusdem significati, teste Bahal Ar. & pro מְרַבֵּיתִיךָ quod supr. vers. 13. legitur in Mas. מְרַבֵּיתִיךָ in V. habetur.*

17 *מְרַבֵּיתִיךָ. El. & V. מְרַבֵּיתִיךָ. forte melius. pro Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ. Vide inf. vers. 26. ubi מְרַבֵּיתִיךָ vertitur per מְרַבֵּיתִיךָ.*

18 *Potest scribi מְרַבֵּיתִיךָ. id est, Trahet Iordanem; vel flues Iordanis.*

20 *sic in Hebr. legitur. sed V. מְרַבֵּיתִיךָ.*

Elias putat hoc verbū pro Perforare accipi, à quo venit nomen מְרַבֵּיתִיךָ Terebella.

21 *Bahal Ar. El. & V. legunt מְרַבֵּיתִיךָ.*

22 *Non male cum Ven. legere מְרַבֵּיתִיךָ.*

24 *מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ.*
 26 *Non legitur ב in V. nec in Hebr.*

XLI.

4 *sic Baal Ar. & El. nisi quod pro מְרַבֵּיתִיךָ affixio in fine legat, mendose. Vox Hebræa alibi redditur eadē voce Chaldaica.*

6 *Post מְרַבֵּיתִיךָ legitur in Ven. מְרַבֵּיתִיךָ, quod respondet Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ. ut מְרַבֵּיתִיךָ autem siue מְרַבֵּיתִיךָ, id est, Scuto, deductum.*

8 *Elias & Venet. מְרַבֵּיתִיךָ, quod idem significat quod מְרַבֵּיתִיךָ, ut exponit El. Germanicè. sic infra vers. 14. vide Aruch, & R. Sal. in hunc locum. Sic מְרַבֵּיתִיךָ V. מְרַבֵּיתִיךָ.*

9 *(iuxta illud 2. Reg. 4. מְרַבֵּיתִיךָ) pro quo Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ. V. & El. מְרַבֵּיתִיךָ. Hebr. מְרַבֵּיתִיךָ. Lege potius מְרַבֵּיתִיךָ ut in Ven.*

10 *ut cap. 5. V. מְרַבֵּיתִיךָ. de quibus vide illic.*

11 *Rectius scribas מְרַבֵּיתִיךָ, ut ex V. docemur. ubi מְרַבֵּיתִיךָ Curruamen expono.*

15 *Versu precedente legitur מְרַבֵּיתִיךָ. sicut hic Venetum exemplar habet.*

מְרַבֵּיתִיךָ. V. מְרַבֵּיתִיךָ.

16 *vide supr. cap. 31. מְרַבֵּיתִיךָ. ut est in Heb.*

17 *מְרַבֵּיתִיךָ. sic & El. sed Ven. מְרַבֵּיתִיךָ. quæ vox sæpè in Pro-*

10 Post (אחרי) Non male posset
addi ex N. & V. id est, *id est*,
Et ut exhibeant tibi honorem.
Ibid. (היה באורו) Neb. & Ven.
non male.
12 (ידו) N. & V.
15 Scribe ex N. & V.
passuum ab (אתה) sic versu
sequenti pro (תתן) repone ex Neb.
יהיה.

XLVI.

1 Alij sic tras-
ponunt, id est, *id est*,
Per manus filiorum Corach.
5 (וטפוחו) N. & V.
Et fontes & scaturigines eorum.

XLVII.

3 (רמשיא) N. & V. id est
Qui est adlatus.
8 (תרסיס) In alijs scribitur cu
ט. טרסיס.
10 (אשוינא) sic etiam N. sed V.
Proposui, vel (ut ha-
bet Hieron.) Aestimamus Do-
mine bonitatem tuam.
12 (בועא) Nō videtur male posse
legi cum V. Exultabunt.
14 (לאוכלוסותא רמלעילא) Aliorū
lectio videtur mihi rectior: nempe
'Ponite
corda vestra ad אלגלס vel catus
eius; excelsa sunt (sive eriguntur
& eminent sicut colles in sublime
sive sursum palatia eius. quia in
Hebr. est פסגו quod quidam expo-
nunt: Erigite instar פסגות id est
Collium.

XLIX.

2 (אחיתא) sic etiam V. sed N.
Legem.
4 (ביונא) Licet hac lectio nō vi-
deatur contemnenda; tamen N.
exemplar quod habet, vel V.
quod propius accedit ad He-
braeam vocem תבונות id est, In-
telligentias.
6 (מחור) videtur adden-
dum ex N. et V. In fine meo.
nisi dicas סורחני respondere He-
braei עקבי.
7 (דמתרחצ) preponitur
in alijs לחינא V. & impys.
9 (והפסו) & c. usque ad
Hoc hemistichium sic legitur in
N. דאלו יתב ויהי יקר בפורקן גפשה
id est, Quod si dederit, preciosus
erit in redemptione animae ipsius.
In Ven. autem sic, ויהי יקר פורקנה
Et preciosa erit redemptio eius.
Vltio-
nem eius. Vtunque sit, videtur in
nostra editione pro יתיב reponen-
dum יתיב.

13 (אשתנאה) Scribitur in N. &
V. pro Hebr. אשתנא.
15 Pro (שון) malim ex V. ut
reponere. Et pro בחון ut
etiam in N. legitur Venet. habet
Cultores legis.
(והרצנא מטול גופ) Nec male pro
legeris cum N. & V. ותרצנא מטול
id est, Et rectos percussere-
runt, propterea corpora. & c.

catur à פוג, scribendum erit פוגת,
id est, Dissolutus sum; si vero à
פוגא, fiet פוגית.
Ibid. (רנושת) Alij רנושת.
10 (רנושת) N. & V.
13 (פוחין) Alij פוחין, quae forma
est vulgarior. sic paulo post
puto esse male positum loco
ותבני, pro quo alijs habent
ותבני.

Ibid. (ממליון) Malim legere cum
alijs מרננין. i. Meditantur; quia
in Hebr. est יתנו.
14 (חרשית) Neb. fortè melius
חרשא, vel V. חרשא, pro Hebr. חרשא
id est, Surdus.

XXXIX.

12 (מכסנותא) Mendosè etiam
sic scribitur in alijs pro
מכסנותא. vel potius מכסנותא
In Hebr. enim est תוכחות. vide
cap. 38. vers. 15.

XL.

3 (ומן בסיאן) In Mas. erat
quod videtur simile esse illi quod
in Iob legitur in Mas. N. aut
מכסן. & V. mendosè. pro
Hebr. מכסן. El. מכסן.
4 (ויסורון) Alij melius, mea
sententia, ויסורון.
5 In Masiano ubique scribitur
cum כ in tertia; cum Elias
& alijs legant cum כ.
6 (ורעיוניך) malim cum N.
legere ורעיוניך.
7 (פורקנך) Sic V. sed Mas. &
N. habent פורקנך id est, Praecepta
tua.

XLI.

7 (יבנף) Neb. & Ven. pro
Hebr. יבנף.

XLII.

2 (פצורו) N. & V. פצורו.
sic & El. alibi. sed in nostris exem-
plaribus hac vox nusquam inue-
nitur, imò nec in Aruch, saltem
in hac significatione; scilicet pro
Riuulis, sive decursu aquarum.
5 (אחרונשתא עמ) Hic videtur
addendum ante עמ; alioqui le-
gendū erit cum N. & V. אחרונשתא
quia est in regim.
8 (תחמא) Idem quod תחמא.
11 Alterum (מעיין) non legitur
in N. nec in V. & certè videtur
superfluum.

XLIII.

1 (חסיד) N. & V. וזכאי.
2 (אנשיני) N. & V. שבתני
id est, Dereliquisti me?

XLIII.

17 (ומתרג) id est, ut le-
gunt N. & V.
in Benoni.
19 (אסטרנא) In V. pro ט legitur
ת. sic etiam alibi sapius.

XLV.

9 (אקבי אל) V. & Bahal Ar.
Ibid. (מני) N. & V. מני.
De terra Minni. ut quidam inter-
pretantur.

6 (עבאנו) Vox certè nihili: pro
qua reponendum est ex Bahal Ar.
& Neb. עבצו, licet Bahal Aruch
non explicet, quid sit, ut ipse Elias
refert. pro Hebr. נישא nisi magis
tibi arrideat lectio V. עבצו.

XXXV.

1 (אתרנב) N. & V. אתרנב.
pro Hebr. ריבה.

3 (וטרק תיקא) Sic scripsimus,
quia coniunctim prius legebatur.
& Interpretes exponebant Genus
spiculi vel lancea.

4 (ויתבנעון) N. & V. sic in-
fra vers. 26.

6 (והכירנא) sic & V. sed Neb.
Infr. חכירנא. legi-
tur cum ח & ב in N. & Ven. in
Mas. verò, ut etiam alibi, cum ב.
verum ex Bahal Ar. docemur, ubique
esse legendum.

10 (דבנתך) Neb. & V. דבנתך.
Puto illic ex altero Vaf ב factum
esse. Item pro (אונסיה) alijs ha-
bent אנסיה.

28 Pro (מילי) malim legere
cum Ven.

XXXVI.

2 (לכבה) sic & N. sed V. cum
affix. 1. pers. לכבי.
8 (בשלילא) Malim cum Neb. &
V. legere בשלילא.
9 (מרתן) Nisi hic ת dicas factū
esse ex ש Hebr. ut ex ש fit
מרתן. legendum censerem
ex N. & V.

10 (טופי) V. טופי. N. טופי.
Et pro (אורח) alijs habent
(בריל נהור) Et paulo ante pro
אליי בננו.

XXXVII.

1 (תרגו) Alij rectè. sic inf.
7. Et pro (למודון) Ven. habet
ut unias te, associes te.
3 (נעסוק) Sic etiam N. pro He-
braeo ורעה; sed V. נחסין id est, Pos-
side, vel roborare.

7 (אמתן) In alijs non legitur;
ac certè videtur redundare.

16 (מרפסת) Al. מרפסת.
20 (מתפסת) legitur in alijs
non male אמתן. i. Qui initio
(saginatur) quod opponitur illi
quod sequitur, i. Et finis
eorum.

22 (והמלטיין) Alij non male in
passuo ורמלטיין. sic 28. pro
מלטיין legitur in N. (מלטיין)
במקמינה לרינא N. (מלטיין)
i. Cum steterit in iudicio.

XXXVIII.

5 Pro (יקר) posset melius scribi
in Cal. יקר. Et pro (יקר) alijs ha-
bent יקר.

8 (כפלו) legitur in alijs.
9 (פגמיות) videtur alterum Iod
in manuscriptis additum ab im-
peritis, quod, cum addita sunt
puncta, remansit, ut alibi sapius
factum deprehendi. nam analogi-
cè scribendum esset פגמיות, pro quo
N. & V. legunt פגמיות cum Iod re-
dundante, ni fallor. nam si dedu-

fic. pro בטימור alijs habent בטימור.
paulo post pro (תרם) repone ex alijs
יורם.

6 (נכסין לרעו) Alij נכסין לרעו.
נכסין.

11 (תושבחה) pro Hebr. שררי
quod vertitur in Neb. תושבחי.
Laudes meas. in V. verò תושבחתן.

XXXIX.

6 (מקרי פרו) Restituo ex Neb.
i. Putrefaciens fructus
suos: ut sit Mons à Libano
naturà longè diuersus: qui quidem
Libanus erat mons fructuum bo-
nitate præstantissimus. Et pro
repono בור, quod idem valet
in Tharg. Ieros. quod בר. N. &
V. habent בר. Et pro רמנין N.
legit: rectè.

XXX.

5 (ארכורו) Non male V. ארכורו
id est, Memoriam; quia in Hebr.
est לזכר.

12 (איליו) V. איליו.

XXXI.

5 (רנן דכמנון אמטול) Neb. רנא
id est, רנן דכמנון אמטול.
Quem extendunt mihi.

10 (חשכת) N. & Ven. חשכת
id est, Inueterata est. pro
Hebr. עששה.

11 (מחכילאו) N. habet בלו.
12 (מן קמאי) Alij מן קמאי.
13 (למאן) Alij למאן.
14 (שב וביש) In Mas. scriptum
videbatur טבו ביש, sed malim cu
N. & V. legere טבו ביש.

16 (ומני פורקנך) N. ומני פורקנך.
sed puto in N. pro
scribendum ומני, q. d. Tem-
pora redemptionis mea.

18 (ישתקקון) Geminatur ultima
litera. In N. verò secunda
sed lectio V. videtur mihi simpli-
cior. ושתקקון.
19 (צריקנא) N. non male in sin-
gulari צריקנא.

XXXII.

5 (עונן) Malim cu N. legere.
6 (מטול) vel redundat. lege igi-
tur cum V. מטול נא, vel cum N.
על נא.

7 (מצר Hebraea) vertitur
variè. In Mas. videtur versa ac
si fuisset scripta מצר: nam legitur
בספרך. In Neb. בפרך. In ver-
bo tuo. In Ven. verò מקעיקא Ab
inimico.

9 (דחנא) V. דחנא. i. Simul.
10 (והדרר) Alterum ר videtur
redundare. In Neb. legitur ור
pro ור, ni fallor. In V. ור.

XXXIII.

3 (לננא) N. & V. לננא.
8 (דחורו) N. דחורו. in Imperat.
sed V. in futuro ידחור pro Hebr.
ידורו.

13 (לית) Alij לית.
18 Post (רני) in alijs legitur
מסתכלין.

XXXIII.

5 (נעני יתי) Non male N. נעני יתי.
V. n. נעני יתי.

15 post pro (תמונה צמחית) legitur in N. התימנה ניעה, pro quo legendum puto. Insigne mendum est in Ven. ubi צמחית pro Flores eius; ponitur, omisso verbo. sic אשרד pro אשרד.

LXVI.

2 איקר (יקיר) N. fortè rectius vel ut V. איקר: nam est in Hebr. כבוד.

3 (מן מרמ) N. & V. לך.

7 סורחין (מסרחין) pro Hebr. i. Temerarij, idem qui Hebraice נמהרים vocantur. sed videtur legendum i. Rebelles; vel מסרחין Peruersi, nefarii homines. vel potius סרפנין, ut infr. Psalm. 68. vers. 19. licet Psalm. 78. vers. 84. per מסרחין vertatur in Mas. & in Ven. מסרחין.

12 Mallem legere cum N. מרי מופנא; nisi מופנא sine מרי legas; id est, Exactor, faenerator.

Ibid. (קר כבוד) N. i. Tanquam igne. V. pro Hebraeo באש.

LXVIII.

7 זונין (זונין) El. & N. sic & Neb. sed Ven. לבר זונא.

Ibid. (שרון) N. & Ven. in praterito.

14 Mallem cum Ven. legere משרל, vel cum N. משרל; nam משרל sonat, Vaga.

15 N. addit q. d. Depuravit, repurgavit gehennam tanquam niuem. sed in Ven. quod puto mendum esse.

16 In Neb. & Venet. hic locus aliter exponitur: טור תבור וקרמל אתפסילו אתעבור להון גבא.

19 Sic V. Lege potius cum N. יתהון. f. Verba. quemadmodum etiam erat in Mas.

21 Alij habent מתגורין, sicut vel מתגורין.

24 Mallem cum alijs legere קטילין. i. Eorum qui interficiuntur.

28 Scribo רמון (רמון) N. et V. Lapidarunt ipsas. ante (לך) additur in Neb. El. & Ven. atque etiam Aruch,

E palatiis suis; vel de pinguibus suis. & pro רוקא (דורקא).

32 El. & Ven. אוקמא quod El. dicit esse Argentum, ab cuius fit mentio in Aruch. N. אוקמא, sed puto nostram lectionem esse veriolem.

33 ארעא (עממא) N. & V. ארעא. ארעא (נביתא לנביתא) Alij legunt cum Iod voc. prophetia propheta.

LXIX.

1 Neb. & Venet. על שושנא Super captiuitate suuē elou.

i. Cumulus; cuius fit mentio Gen. 31.

5 (כס רל) Lege potius cum N. חמר רל; vel cum V. חמר רל; nam in Hebr. est i. Vinum.

10 Hic egregie suam inscitiam prodiderunt praclari illi viri qui literis puncta addiderunt; cum pro Conculcaui; & באדם siue id est, In sanguine; fecerunt siue באדם, vel, ut alijs באדם, Locum igitur hunc sic restitue: Conculcaui Moabitas; intincti sunt pedes mei באדם. i. In sanguine fortium eius. & c. Hunc enim versum sic corrigendum esse, me monuit versus Psalmi 108. cuius principium est רוששת, quod planè idem significat quod באדם, & Elias in radice טמם, qui hoc hemistichium sic citat: בעיטת מואבאי אטקשון; רל, siue, ut Neb. habet, באדם. Et paulo post pro רוששת, nisi malis in singulari ברוששת, ut est in V.

LXI.

3 טיררם (טוררם) Neb. & V. Petram altam.

LXII.

9 (זחור לך) sic & Bahal Aruc. Elias verò et N. זחור. Vide supr. V. perperam זחור.

10 Mallem cum N. & Venet. מוליהון. & pro גרמיהון.

12 N. et V. (ותנחיתא דנא שמענא) ותרמין וימנרין שמעית מן פום משה id est, Et bis hac audiui ex ore Moysi Scriba magni.

LXIII.

2 צמחא (צחית) Pro Hebr. צמחא. V. צמחית, sed mendosè, ut putat El. qui צמח legat; vel iuxta quosdam codic. צחית, ut etiā habet N. Verum cum Elias Syrica lingua fuerit ignarus, nesciebat צמח etiam esse in usu pro צחית, ut apparet infrā Psalm. 104. ubi omnia exemplaria per ה legunt.

Ibid. (צחית) pro Hebr. צחית. Neb. צחית. V. צחית. Deserta, vasta.

9 (במרי) Lege potius cum N. & V. בו.

Vlt. (סרנ) Lege potius cum Elia Prefocabitur, obstruetur.

LXIII.

6 יתקפ' Melius N. יתקפ'.

LXV.

6 ונחית (ונחית) Corrigere.

10 Alij legunt cum Iod ארבר' sic suprā.

11 Non legatur מקורי in N. nec in V. quoru quidē N. habet צמחית, i. Irrigationes germinum, ut exponit Interpres N. fortè à verbo in Misneb usurpato רבץ. i. Fundere aquā, quod mihi videtur logè petiit, cum מרביצי potius sit à verbo Hebr. רבץ. q. d. Lectos hortorum.

V. verò צמחית. Et paulo

8 (בנסכתא) sic & V. In N. verò בנסכתא; sed horum nullus affectus est veram lectionem. corrigendum est ergo ex Elia בנסכתא. i. Voluntarie; quia hac voce usus est auctor Thargum Ierosol. (teste Bahal Aruch) pro Hebr. נכבה. vide infr. Psalm. 119.

LV.

4 (יערון) i. Transferent. N. & V. יערון. i. Tendunt, protrahunt. pro Hebr. ימיו. Sic facile fuit & aliam pro alia scribere.

Bis tēne in manuscriptis inueni sine ר. cum alijs citra illam nunquam scribant.

15 Malim legere cum N. נתרין, vel cum V. נתרין. Dirigemus, rectum faciemus.

LVI.

1 Pro שתיקתא Non malè N. Silentia, muta.

2 Repone ex V. יתבי, cuius fit mentio 2. Sam. 21, 16. ubi ille dicitur Dauidem voluisse transfodere. alioqui si legas יתבי, oratio erit incongrua.

7 Post וקשון N. & V. addunt i. Insidias.

8 Melius N. ברנו. Ven. כרנו.

LVII.

3 (דומין עכובית) El. N. & V. hac forma est frequens in Scriptura.

4 (מן) N. & V. ישר. i. Mitet. N. & V. שפוי.

5 Neb. (תרנ) fortè à verbo Syrico חור vel חור. i. Incendere, ardere. q. d. Anima mea incēditur. de quo supr. Psalm. 2. Elias verò eodē significatione. ab חרר.

LVIII.

3 (עלא) Non malè N. in plurali.

id est, Concinnant, melius.

4 (ברכובא) In Mas. erat ברכובא cum in tertia, quemadmodum etiam in ipso Mas. alibi saepe inueni scriptum, atque in Nebiens. licet El. per ב semper scribat. V. ברכובא.

5 (חיד גנאי) N. & V. In colore. q. d. in modum veneni.

Puto legendum cum N. & V. חרמא. sic & Elias, qui pro חרש habet חרש.

7 (ונכי) N. & V. ונכי.

8 (אנגור) N. fortè melius Ven. ונגור.

(מתגורין) sic & Neb. sed Ven. eodem sensu.

11 Neb. scribit per ת אסתור. sic & V. אסתוריה.

LIX.

16 Malim cum alijs legere למוז: nam non puto ubi alibi pro בוז reperiri.

LX.

2 (אורסור) Repone ex N. vel V. אור, siue אור, ut idem sit quod

19 (תברר) N. & V. וברר. 21 (ואשתו) Neb. Ven. ואשתו.

L.

5 Alij legunt קמי melius. sicut paulo post pro קמי legunt.

16 (תרבר) sic N. & Ven. sed in Mas. erat non malè תברר. i. Ve assumas; ut est in versione. sicut legitur Genes. 40, 20. pro Hebr. וחסא.

19 (לשן תליתא) N. & V. לשן. i. Lingua mala.

20 (אומר) sic passim scribitur in M. אומא pro אומא.

21 (עלמין) in alijs additur i. Perfectus.

Et pro דומת (c. & c.) N. & V. hac habent מקור דמך id est, Ero fortis sicut tu.

23 (אור אור) Malim cum V. legere יציר. i. Abiecerit viam malā, vel recesserit à via mala. nam facile fuit ex יציר facere יצ. sic etiam videtur Pagnin. legere in rad. שום in suo magno Thesauro, qui habet Qui amouerit & c. Mendosè legitur in N. יציר.

LI.

3 (טבותך) N. טבותך. V. טבותך.

4 (מעתי) scribe cum N. & V. מעתי.

7 Hic versus aliter legitur in N. & V. בעניא אתילית וכוונא. i. Ecce in iniquitate genitus sum, & in peccato imprægnata est de me mater mea. Pro תחמני lego תחמני.

9 (תחורני) Quia אחר vel אחר (ut legitur in N. & V.) mox sequitur, puto aptiorem, magis propriam esse lectionem N. & V. nempe תחורני Lauabis me.

12 (בשמי) N. & V. In medio mei.

16 (תשבחך) ut legitur in N. editio Ven. non agnoscit, cui hac in re planè suffragari auderem.

21 Pro (רא בך) puto reponendū חבך, quia in alijs legitur חבך.

LII.

8 (בפרענות) sic & N. sed Ven. בפרענות. i. Punitionem impiorum.

LIII.

5 Corrige (Nutrimentum) & (manducato.)

6 (בין) N. & V. בין.

7 (פרקנות) Scribe in plurali, vel lege cum N. & V. פרקנות.

Et pro (וחור) Malim ex N. reponere יחור; quia Apbel frequentius usurpatur quam Cal, pro Reducere.

LIII.

3 (וכח) N. & V. וכו, sed facile fuit & alterum in alterius locum surrogare.

5 (שון & תבן) N. & V. non malè in praterito תבעו.

LIII.

3 (וכח) N. & V. וכו, sed facile fuit & alterum in alterius locum surrogare.

5 (שון & תבן) N. & V. non malè in praterito תבעו.

LIII.

3 (וכח) N. & V. וכו, sed facile fuit & alterum in alterius locum surrogare.

5 (שון & תבן) N. & V. non malè in praterito תבעו.

LIII.

3 (וכח) N. & V. וכו, sed facile fuit & alterum in alterius locum surrogare.

5 (שון & תבן) N. & V. non malè in praterito תבעו.

LIII.

3 (וכח) N. & V. וכו, sed facile fuit & alterum in alterius locum surrogare.

5 (שון & תבן) N. & V. non malè in praterito תבעו.

LIII.

3 (וכח) N. & V. וכו, sed facile fuit & alterum in alterius locum surrogare.

5 (שון & תבן) N. & V. non malè in praterito תבעו.

LIII.

3 (וכח) N. & V. וכו, sed facile fuit & alterum in alterius locum surrogare.

5 (שון & תבן) N. & V. non malè in praterito תבעו.

CIX.

CX.

CXXI

CXIII.

CXIII.

POINT

נרת $\bar{N}$ (ר)

61151

xcvii.

16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851

11

I. & A.

ג. נ. V. יוניץ. N. (יוניץ) 15

CVI.

*Sic vers. 35: צִדְיָא (Neb. צִדְיָא,
Ven. צִדְיָא.*

redundat. In C. tantum ponitur
אין תדמך לא.
25 דלוחיא מן C. et Ar. (דלוחיא מן)
que vox cu sua radice frequentius
in אמת, quam רחל inuenitur. At
pro חכא [quod quida Extinctionem
exponunt, ex C. & Bahal Ar.
reponere חכא; quia apud Syros est
ide quod שואה, Impetus, &
pro שואה capitur. Illic pro חכא
Ar. habet דמן.
26 Potest legi cum
El. לא תתעורר, vel לא cum C. vi-
de supr. cap. 2. vers. 19. & Lexi-
con Syricum in צרא.
27 תתמנע. Comp. (תתמנע) למעבר
(יתוב. sic vers. seq. Complut.
יחור.
31 Secuti Interpretem
Compl. sic restituimus: nam men-
dosa habebat Ven. חכא. hinc va-
leant Lexicographi cum suo verbo
בחר pro חכא.
32 Non legitur in C.
Pro חכא [quod etiam El.
citatur, C. habet חכא,
33 sic etiam in C. sed
cum pro Hebr. חכא sit positum; cen-
seo legendum חכא, a verbo
Habitare, apud Syros.
34 Ante חכא [quod respondet
Hebr. חכא. additur in C. חכא
& pro חכא longè rectius C.
habet חכא.
35 Perperam. Scribe
חכא, ut rectè habet C.
IIII.
3 ויחרא C. ויחרא.
4 Scribe potius cum
C. ויחרא. i. Et docebat me.
Non legitur in C. ac vide-
tur inducendum; quia non est in
Hebræo.
חכא [Repone ex C. & El. חכא.
5 Lege cum Comp.
חכא; est enim in Hebr. חכא; חכא.
10 Mendosa: pro
חכא, ut rectè habet C.
11 Scribe cum Compl.
חכא.
12 חכא. חכא. El. חכא.
qui putat חכא esse radicem. Ego
credidi aliquando חכא factum esse;
quasi diceret חכא. Non malè le-
geris cum Bahal Ar. חכא; quam
lectionem Elias asserit se in alio co-
dice reperisse. nam חכא pro Ar-
etare, angustius afficere, etiam ca-
pitur. Vide Ps. 31. ubi חכא etiam
occurrit.
15 sic & C. sed Bahal
Aruch nos monet hic, & alibi, per
legendum חכא. Vide ipsum in
rad. חכא. El. sic & infr. cap. 8.
16 ויחרא C. ויחרא. Et con-
fringetur.
17 חכא. חכא. חכא.
חכא. חכא. חכא.
18 חכא. חכא. חכא.
19 חכא. חכא. חכא.
nec in medio; sed pro חכא ex
Baal Ar. & El. חכא reponendū.
במנא

Ibid. (חכא) Lege cum C. חכא. i.
Venantur, capiunt, apprehendunt.
Vide Dictionar. Syric. Ideo malè
Pagnin. qui חכא pro Apprehendere
adducit.
20 חכא non rectè. C. חכא fortè
pro חכא. Et pro חכא C.
חכא.
21 Pro חכא legerem חכא. i.
Habitant, quia in Hebr. est חכא.
Et in voce חכא Vaf est delcen-
dum, ut ex C. docemur.
חכא חכא C. חכא malè.
חכא sic restituimus, quia
in V. perperam legebatur חכא.
C. חכא.
III.
2 חכא. Compl. חכא. sic inf.
vers. 16.
4 חכא C. חכא.
5 חכא C. חכא.
In Hebr. enim est חכא.
6 חכא C. חכא.
8 חכא vel ut El. חכא.
C. חכא; quam lectionem Elias
asserit etiam in quibusdam codic.
inueniri: חכא; miraturq;
neutram in Bahal Ar. citari.
9 חכא Lege potius cum C.
חכא: nam nullum est affixum
in Hebræo.
11 חכא & El. qui putat
illud Spuendi, et nauscadi signifi-
catione habere. Pagn. verò, Defi-
ces te, tergas te. C. חכא vel חכא
q. d. Affligas te, vel mollescas. quo
significatu verbū חכא a quibusdam
exponitur. unde vulgata versio
Deficias. vel est verbum à nomine
Syrice חכא.
15 חכא Lege cum C. & El.
חכא. autem apud Syros est,
Similem esse, comparari: quia El.
qui Syrica lingua erat ignarus, in
hac voce tanquā ignota se torquet.
18 חכא Repone ex C. חכא.
חכא. i. Qui
tenuerint, apprehenderint.
19 חכא sic El. quem
sumus secuti. In V. erat חכא
חכא; sicut citat Bahal Ar. in ra-
dice חכא. C. ferè eodem modo חכא
sed coniunctim, חכא.
Sed miror Bahal Ar. cum חכא ra-
dicem faciat, duas dictiones lege-
re, perinde ac si חכא pro Funda-
mentis accipi debeat quasi חכא,
ut apud Ezech. & alios legimus.
Ibid. חכא חכא חכא.
חכא. Hic locus egregie hacten-
us fuit corruptus; insigniterq;
doctis imposuit, qui חכא pro Stil-
lare posuerunt. quod non fecissent,
si Bahal Ar. consuluissent in radice
חכא, qui paulo aliter quam C. legit,
nempe חכא חכא, sed pro חכא re-
ponendum est חכא ex Compl.
21 Pro quo fecimus
חכא. C. verò חכא, sicut
El. videtur voluisse legere in rad.
חכא; typographo pro חכא
est positum.
24 חכא Alterū

quo videtur reponendum חכא;
licet C. etiam cum V. consentiat.
28 Post חכא in C. additur חכא;
idq; rectè. & pro חכא re-
ponendum est ex C. חכא.
31 חכא sic ex Hebr. resti-
tuimus: quam etiam lectionem ha-
bet C. sed pro חכא ibi legitur
חכא.
32 חכא In versione (error) re-
pone, pro (terror) nam hic, ut
quidam vocem Hebr. חכא pro
חכא exponunt, Errorē signi-
ficat; non autem Prosperitatem, ut
volunt Pagn. & alij.
33 חכא Sic ex El. restitui-
mus: mendosa enim erat scriptum
in V. חכא. sed malim cum C.
חכא חכא sub חכא reponere, ut sit
intransitivum.
II.
1 חכא Rectius in C. חכא. vide
Iob 29, 24. qua diximus de utro-
que affixo.
Et pro חכא non malè Compl.
cum affixo plurali. sic cap.
seq. vers. 1. corrige.
2 חכא חכא.
Pro חכא quod mendosa in V.
legebatur, fecimus ex Hebr. חכא.
Hanc etiam Compl. exemplar le-
ctionem confirmat.
3 חכא C. חכא pro Hebr.
חכא. Thargū videtur חכא legisse.
Et pro חכא reponere ex Com-
plut. חכא.
4 חכא Scribe cum Complut.
חכא: quia חכא legitur in He-
bræo, & affixum.
Ibid. חכא sic C. propemodum
חכא. El. etiam ut V. sed putat
חכא legendum; quod hoc verbū
sit Syrus admodum familiare pro
Querere & C. ut cap. 20. & 25.
5 חכא Scribendum est sine
affixo cum C. חכא.
7 חכא El. חכא. sed C. sine
חכא pro Hebr. חכא. Elias
mendum esse putat, quia fatetur
se ignorare quid significet. Qui-
dam verò à Senio deducit. q. d.
Diuturnitate, stabilitatem. חכא
apud Arabes, Honorem, gloriam,
significat.
Ibid. חכא sic in C. Perperam in
V. חכא scribitur pro חכא.
9 חכא Complut.
חכא non malè.
10 חכא C. חכא.
12 חכא Repone ex
C. חכא; quamquam El.
cum fateretur se nescire quid
חכא in V. legitur, credit
esse legendum חכא, a verbo
חכא. Pro חכא fortasse olim
conciise fuit scriptum חכא.
17 Pro, ducatum, non malè, edu-
cationem, posset legi.
18 חכא Pro Hebr. חכא.
C. aliter, a verbo Syro חכא.
חכא. Pro חכא adde ex C. חכא.
Ad eam.

IN PROVERBIA.
Ex editione Veneta.
CAP. I.
4 חכא Sic ex aliis correcti-
mus. nam perpetuò in Ven. חכא
malè legebatur.
5 חכא Repone ex Com-
plutensi חכא: in Hebr. enim
est חכא adiective.
6 חכא Lege potius cum El.
חכא, vel cum C. חכא.
חכא, vel ut Syri scribunt,
חכא, significat Syricè Parabo-
lam, similitudinem, חכא: ut
videre est 1. Corint. 12. Hic liber
enim totus Syrica lingua fuit con-
scriptus.
Ibid. חכא Scribe potius cum
C. חכא.
7 חכא C. חכא. (חכא חכא) eo ordine quo legitur
Hebr. hemistichium.
8 חכא Verbum חכא apud Sy-
ros significat etiam Oblivisci, ne-
gligere, repellere.
9 חכא Sic legitur in Compl.
cum חכא non autem cum חכא, ut malè
Ven. habet.
10 חכא C. חכא. Elias
omnes perperam, atque ij qui
eos sunt secuti. nam Bahal Aruch
nobis veram huius hemistichij le-
ctionem in radice חכא reliquit: cui
ob antiquitatem præ ceteris fides
adhibenda est: nempe, חכא, חכא.
sed pro חכא olim fuisse scriptum חכא cum חכא;
cuius rei remanserunt vestigia apud
alios: nam חכא Syri utuntur loco Iod
in tertijs personis.
13 חכא cum affixo
Syrice.
14 חכא Repone ex Bahal
Ar. C. & El. חכא, חכא pro חכא
(vel חכא, ut legunt Bahal Ar.
& El.) non malè posset legi cum
C. חכא.
Sic etiam Bahal Ar.
& C. Putarim tamen pro חכא le-
gendum חכא, nisi malis Eliam se-
qui, qui חכא legit.
18 חכא Mendosa. pro חכא
ut rectè legitur in Compl. sic pro
חכא reponere ex Compl.
חכא.
20 חכא Melius legeris cum
C. חכא, vel cum El. חכא.
22 חכא in Compl. additur
חכא.
23 חכא pro Hebr.
חכא. Et ante חכא in C. חכא
rectè additur. sic post חכא legi-
tur rectè quidem; si absque
affixo חכא, verbum præcedens lege-
retur, nempe חכא.
25 חכא Mendosa, ni fallor,
pro חכא ut est in C. i. Despe-
xistis. Error facile deprehendi po-
test.
26 חכא Ponitur pro Hebr.
חכא, sed perperam, ni fallor. pro

17 (וּבְרָחֶמָה) sic V. & quidam
cod. sed correctiores libri, ut Bahal
Ar. El. & C. habent בְּרָחֶמָה.
18 בְּרָחֶמָה C. (בְּרָחֶמָה).
20 רַעְדָּה C. (רַעְדָּה).
21 בְּסֻמָּה C. (בְּסֻמָּה).
22 additur in C. (לְאַסְכָּרָה) Post
& El. i. Stulti. quia in
Hebr. est אֲוִיל, licet LXX. illud
non habeant.
23 אֵילָא דְפָרִיחַ C. (אֵילָא דְפָרִיחַ).
V. & El. דְפָרִיחַ.

VIII.

2 (אֵיתָה) C. i. Venit, it.
3 (וּבְמִנְחָה) C. legit
in plurali מִנְחָה.
6 (שִׁירֵיחָה) sic & El. sed cum
ש dextro, pro Hebr. כְּנִידִים. C.
שִׁירֵיחָה. vel potius in plurali
'שִׁירֵיחָה. i. Certa, firma, vera. sic
infr. pro תְּרִיצוֹתָה scribe potest
'תְּרִיצוֹתָה.
7 (כְּנָה פְּמִי וְרִחְוָה) Cōpl. i.
יְהוֹנָה חָכִי. pro Hebr. מוֹרִיגִי וְרִחְוָה
sed pro כְּנָה censerem legendum
כְּנָה; quod verbum plerumque
respondet Hebr. הוֹחַ. In Cōpl. est
רְשִׁיעָה, melius quāם רְשִׁיעָה.

9 (וּבְלָחֶן) C. (וּבְלָחֶן).
10 (מְרִירָה) C. melius מְרִירָה.
11 (רְטָבָה) C. (רְטָבָה).
Ibid. (פָּחִי) Corrige ex C. & ex
cap. 3. פָּחִי.
12 (כְּרִית) Repone ex C. כְּרִית
sive דְּרִית. i. Habito.

(וִירְעָה) Hanc vocem ex versu
superiori supplēvimus, quia desi-
derabatur in V. quam nos postea
in C. adscriptam reperimus.

14 (וּמִלְכָּה) C. (וּמִלְכָּה).
15 (מְטוֹלָה) C. rectius מְטוֹלָה.
Ibid. (וְשִׁלְטִי אֶנָּה מְשִׁיחִי) Repone
ex C. וְשִׁלְטִי מְשִׁיחִי. i. Potentes
vinguuntur.

16 (רַבְּנִי מְתַרְבֵּךְ) Sic ex El.
restituimus: nam perperam in V.
legebatur מְתַרְבֵּךְ. Illam
eandem etiam lectionem habet C.
Quod autem in annotationibus
quas fecit in Radices Kimhi, El.
citet, puto esse mendum.
18 (וּמִלְכָּה) Legerim potius cum
Compl. וּמִלְכָּה, de quo supra cap. 6.
vers. 31.

19 (כְּנִינָה) Dele camets sub
Iod. Et pro כְּנִינָה Repone ex
C. כְּנִינָה.

21 (רְאִירָה לְרַחֲמוֹ) Ex C. lectio-
ne רְאִירָה לְרַחֲמוֹ repono רְאִירָה
(instar אִיוֹסָף) in Aphel.

22 (כְּרִיתָה) C. (כְּרִיתָה).

23 (אֵתָה מְרִישָׁה) C. (אֵתָה מְרִישָׁה).

24 (אֵתָה לְרִיתָה) C. (אֵתָה לְרִיתָה).

25 (כְּרִים) sic & El. Verum cum
in C. non legatur, videtur certè
superfluum.

Ibid. (אֵתָה לְרִיתָה) Repone ex Compl.
אֵתָה לְרִיתָה, quod saepe Hebraei
verbum חוּלִי exprimit.

26 (וְנִחְלִי) C. (וְנִחְלִי) pro Hebr.
וְנִחְלִי.

28 (אֲוִירִים) C. (אֲוִירִים) pro Hebr.

C 2 באמצע

29 (מַחֲרָעֵל) Repono ex C. מַחֲרָעֵל.
El. quoque מַחֲרָעֵל habet; sed
in V. מַחֲרָעֵל a V. non discrepat. puto
esse literarum transpositionem pro
מַחֲרָעֵל.

30 (לֹא לְמַחֲרָעֵל) Repone ut erat
in V. לֹא לְמַחֲרָעֵל. i. ut ego expono,
Non est mirandū, ut סְטַמְאָסֶדֶס,
iuxta LXX. non mirum videri
debet, si fur furetur: à verbo Syro
לֹא לְמַחֲרָעֵל infinit. Syr.

(בְּפִשָׁה) Sic Compl. In V. erat
mendosè בְּפִשָׁה.

31 (וְכִלָּה מוֹלָה) Lego cū Compl.
וְכִלָּה מוֹלָה, sic enim vbiq. video
scriptum in manuscriptis, pro He-
braeo חוּץ, quod puto ab Arabibus
sumptum esse vocabulum: quibus
sive מוֹלָה est Substantia, opes.
Bahal Aruch in radice מוֹלָה legit

33 (מְכַחֵשׁ) C. (מְכַחֵשׁ).

34 (דְּפָרְעָה) C. (דְּפָרְעָה).

35 (מְחִיכָה) Mendosè legunt
Ven. Pagn. & alij, pro מְחִיכָה, vel
potius pro מְחִיכָה, ut C. habet,
sive מְחִיכָה.

VII.

6 Hic versus qui corruptus est
in Venet. sic legitur in C. כְּוִנְחָה
זְעִירִיתָה דְּבִיתִי וּמְתוֹרִיגִי דִּירִי
Ex Elia וְעָרְתָה corrēxi-
mus: in Ven. enim perperam erat
זְעִירִיתָה. Is autem in tractu fatetur
quid nescire sit, se nescire; & con-
queritur id Bahal Ar. non addu-
xisse; cum tamen ipse Bahal Ar.
in rad. dicat בְּרָחֶמָה idem esse
quod Fenestra vitream.

8 (לְקַבֵּל עֵינֵיחָה) sic & Pagn.
& alij, sed perperam. C. vero re-
ctè לְקַבֵּל עֵינֵיחָה sive פְּתָחָה, facile
enim fuit ex פָּ facere פָּ. vide in-
frà vers. 12.

9 (וּבְחִיכָה) N. (וּבְחִיכָה) men-
dosè: ut supra cap. 4. dixi. pro
וּבְחִיכָה.

10 (בְּאֶסְכָּמָה) Sic Pagn. & alij,
sed puto esse mendum, cum maxi-
mè Baal Ar. aut Elias nullam fa-
ciat huius vocis mentionem. ac
ideo censeo substituendū a verbo
Syro Formare, fingere, induere
formam. & c. unde אֶסְכָּמָה & c. vide Lexicon. Nam
quod est in C. non mihi
satisfacit. Ibid. (רְעִלְמִי) Perpe-
ram in Ven. legebatur cum affix.
רְעִלְמִי. Non male cum C. lege-
ris רְעִלְמִי.

11 (בְּכִיתָה) C. (בְּכִיתָה).

12 (bis) Non legitur in C. in
Complut.

13 (וְאֶחָפָה) Nō male C. (וְאֶחָפָה).

14 (יִוְמָה) C. (יִוְמָה).

15 (רְמִסְכָּה) quod El. fate-
tur se ignorare, C. habet רְמִסְכָּה
.i. Prospectans, respiciens. Item
videtur לְרִישׁ legendū.

16 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

17 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

18 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

19 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

20 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

21 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

22 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

23 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

24 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

25 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

26 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

27 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

28 (שְׁוִיתָה) C. (שְׁוִיתָה).

i. Incita, adhortare, à verbo
Syro. Et pro חִבִּיל, quod Baal Ar.
i. Mox, illico, exponit, quid
legatur? i. Interpella. nam
non facile discernuntur.

4 (וּנִימָתָה) Sic Bahal Ar. El. &
V. sed C. וּנִימָתָה. sic infrà vers.
10. וְנִי V. & El. habent וּנִימָתָה.

5 (נִשְׁכָּה) Repone ex C. Bahal Ar.
& El. נִשְׁכָּה.

6 (לְשִׁמְשָׁמָה) Sic Lexica etiam,
sed perperam. Repone ex Bahal Ar.
& El. לְשִׁמְשָׁמָה.

(אֶרְחִיתָהוֹן) Melius legeris cum
C. אֶרְחִיתָהוֹן: nam in Hebr. est affi-
xum singulare.

7 (חִיר) Non legitur in C. nec in
Hebraeo.

8 (וּנִשְׁכָּה) Cum nusquam hoc
verbum sit in usu pro Coacervare,
nisi in nostris Lexicis, videtur
cum C. legendum וּנִשְׁכָּה. i. Et coa-
cervat: à quod in Aruch in-
venitur, & apud R. Sal.

11 (וְתִרְבֵּךְ) vel potius וְתִרְבֵּךְ. i.
Te apprehendat; à verbo Syro וְתִרְבֵּךְ;
sic enim est in Compl. Male in V.
legitur וְתִרְבֵּךְ.

Ibid. Pro (כְּשִׁירָה) quod Pagn. et
alij Clypeum (quia in Hebr. est כְּשִׁירָה)
exponunt; fortè à כְּשִׁירָה. i. Trabe;
ut metaphoricè pro quacunque re
forti capiatur. C. inf. cap. 24. legit
Recto corde; ut hic vide-
tur exponendum.

13 (וְתִנְכֵס) A תִּנְכֵס, quod El. nescit
quid significet, verbo Syrico pro,
Offendiculum dare.

Ibid. Pro (וְרָמָה) Non male ex C.
potest legi וְרָמָה, quod Hebraeo מְרָה
optime respondet, licet Isa. 58.
ut metaphoricè pro quacunque re
forti capiatur. C. inf. cap. 24. legit
Recto corde; ut hic vide-
tur exponendum.

16 (אֶסְכָּלִית) C. (אֶסְכָּלִית).

18 (רְעָתָה) Repone רְעָתָה, nisi
malis in R. hoc modo: רְעָתָה; quæ
vox alibi pro רְעָתָה ponitur.

19 (חֻקֵּיחָה) Hoc ordine, nec male, sic legitur in C.
מְמַלְל כְּבֻכָּה סֶה לְשִׁמְשָׁמָה.

21 (בְּצִוִּיר) C. (בְּצִוִּיר), ut est in
Hebræo.

22 (תְּרִבֵּר) C. (תְּרִבֵּר). Sic pro
תְּרִבֵּר fortè melius.

Item pro (רִצִּיר) In quo Elias nō
parum se cruciat, legendum censeo
רִצִּיר. i. Meditatio tua. vel רִצִּיר, à
verbo רִצִּיר. i. meditari: nam facile
fuit ex רִצִּיר facere רִצִּיר, ut alibi do-
cebimus.

24 (רְתִנְטִיר) C. (רְתִנְטִיר).

25 (תְּרִבֵּר) C. (תְּרִבֵּר). Ibid. pro (בְּבִינִיתָה) malim cum
Bahal Ar. & C. legere בְּבִינִיתָה.

26 (מִלְכָּה) Legi cum C. מִלְכָּה,
ut etiam Elias quodam in loco ci-
tat: nam & alibi alteram lectio-
nem agnoscit. Et pro (צִירָה) C.
צִירָה. vide צִירָה.

27 (בְּחִיכָה) Bahal Ar. legit בְּחִיכָה
per C.

(וְלִבְוִשָׁה לֹא יִקֵּר) Compl. rectius
וְלִבְוִשָׁה לֹא יִקֵּר.

28 (אֵי) C. (אֵי).

[בְּמָה מִחָה] C. [בְּמָה מִחָה].
pro quo potest scribi in Venet.

21 Mendosè scribitur in Venet.
[בְּעִינִי] pro [בְּעִינִי]. ut rectè habet C.

V.

3 [בְּכִרִיתָה] Sic ferè ubiq. hanc
vocem scribi video; praterquam
in Bahal Aruch, qui in radice בְּכִרִיתָה
legit; quem sequitur etiam
Elias; licet aliquando eos alibi ali-
ter citare reperiam. Syros verò
per כ in secunda, & in
tertia pronunciare, docet nos
Masius.

4 [בְּכִרִיתָה] Mendosè in V. legitur,
atque in Pagnini Lexico: pro בְּכִרִיתָה
.i. Absynthium, ut C. rectè habet.
vel, pro בְּכִרִיתָה, ut El. quem sumus
secuti. Et pro [בְּכִרִיתָה] rectius legas
cum C. בְּכִרִיתָה.

5 [מְסִמְכָה] Repone ex C. מְסִמְכָה.

7 [מִימְרִי רָף] Mendosè in Venet.
cum מִימְרִי, quæ C. rejicit:
legens מִימְרִי.

8 [בְּכִיתָה] Lege cum C. בְּכִיתָה cū
affixo.

9 [לְכִרְאִין] Com. לְכִרְאִין pro
Hebr. לְכִרְאִין.

10 [תַּעֲלִי] Non legitur in C. nec
ullum verbum est in Hebr.

12 [אֶשְׁלִי] Bahal Ar. & El. hic
& alibi אֶשְׁלִי legunt cum C. pro
verbo אֶשְׁלִי.

14 [עַד כָּל חַיִּית לִי בִישִׁין] Repone
ex C. עַד כָּל חַיִּית לִי בִישִׁין; quia
hac lectio convenit cum Hebr.

Et וְעָרְתָה C. utram-
que lectionem Elias agnoscit.

15 [רְדָה] Sunt Fluente, à verbo
Syro רְדָה Fluere. quod quid signi-
ficaret, Elias fatebatur se ignorare.

19 [חֻקֵּיחָה] C. (חֻקֵּיחָה). sic & Elias,
qui & alibi חֻקֵּיחָה legit. De hac
dictione vide Masii, nā est vox Sy-
rica, pro, Mente, intellectu.

Ibid. [מִזְמֵן וּבְרַחֲמוֹתָה תִּגְרַם] C.
וּבְרַחֲמוֹתָה in A legit, sed pro A in
habet affixum eleganter: & pro
תִּגְרַם, quam lectionem solus Elias
affert, cum C. ut etiam erat
in V. autem apud Magistros
est Legere, discere. quod si
retineas, crit Augescas, crescas,
promoveas, quasi esset scriptum in
Hebr. cum ש mol.

20 [עֹבָה] sic & El. sed C. C. (עֹבָה).
Bahal Ar. per ח.

22 [בְּחִיכָה] sic & C. Pagnin.
& alij, sed perperam: pro quo ex
Bahal Ar. et El. repositum esse ve-
rissimam, discimus ex 2. Tim. 2.
ubi pro בְּחִיכָה legitur.

23 [וּבְסֻמָּה] C. non male וּבְסֻמָּה.

VI.

2 [אֶתְחַדָּה] & אֶתְחַדָּה in
C. legitur אֶתְחַדָּה. Et
pro אֶתְחַדָּה, quod bis reperit-
ur in hoc versu; C. habet lōgè re-
ctius אֶתְחַדָּה, nisi illic scribas
אֶתְחַדָּה.

3 [עֹבָה] adde ex C. עֹבָה.

[Poteſt in Pail etiam scribi
וְגוֹ]

12 Mendosè. Repone (ראת) ex Compl.

14 Repone ex C. עובר (טובן אדור) i. Opus. nam dicendum esset.

16 C. fortè melius pro Hebr. ביום i. In ipso die.

17 ומסתר C. (וסתרו) רשק'ר' הוא כרבותא סיבירא רשק'ר'.

18 In C. legitur רגשא, pro quo lego Pungens. a verbo Syro רגש, eamg. puto verisimam esse lectionem; mutata solum litera מ in ת. vel si manus versa in ר. Ab hoc verbo puto Hebraeorum dici, quasi Pungens vel punctum. quemadmodum apud Latinos Punctum dicitur à pungendo.

Ibid. C. מאסא.

21 Sic in V. sed mēdosè. Babal Ar. דעתא, que vox alibi inuenitur pro דען, ut dixi.

22 Repono ex Cōpl. (ספנתה דש) שפנתה שק.

23 יקרא, pro Hebr. יקרי, C. יקרי. אגרת pro יקריה.

25 sue, ut Ven. habet, C. longè melius מרחל'א ומל'א טבוא. nam מרחל'א quod sequitur est singulare.

26 Compl. (מתעי & וארחיון) מתעי & וארחיון.

27 Est à verbo Syro (נסתקבל) i. In aliquem incidere. & c. Vide Lexicon.

Mallem legere cum C. ומל'א: nam hac vox melius exprimit, meo iudicio, vocem Hebr. חון, ut in Iob & alibi monui, quam מל.

28 Mendosa est hac lectio. Ex C. verò, etsi non mihi videtur plane esse vera, aliquis potest elici sensus, nec à veritate Hebr. alienus: אורחא דאכנתא q. d. Iter prauum. ab אכנתא i. In iuria, offensa. Matth. 5. Vide num legi possit.

XIII.

1 Sic C. & El. sed hic putat esse seruile. Aruch reijcit ב pro Hebr. גערה. sic inf. vers. 8.

2 Mendosè; pro תתחית i. Diripietur. ut legitur in C. facile enim fuit ex טו facere ט, & c.

3 Lege potius cum C. (נפשה) Et pro (שגא) repono; quia supra docui Hebr. vocem per illam reddi.

7 ומל'א סוגיא C. (ומל'א סוגיא) Vide supra, & infra.

8 Legerim potius cum C. לוקרא.

9 Mendosè in V. legitur; pro quo verbo Syro, ut alibi dixi. C. ubi positum est pro ו.

11 Compl. (ומל'א מן עזלא דמרת) Diuitie occasione fraudulenta i. fraudulenter parta.

2 fortè pro דעלא C. (חוד דעלא) דעלא.

3 Expellet eos. Et paulo antè (ונכסלון) Cōpl. ונכסלון fortè pro ונכסלון.

7 עזלא C. (עזלא) עזלא.

8 C. melius (על חל' ביש תחו) וצאל רשעא חלפוי.

9 In Ven. legitur נכלא בפומה mendosè. sed in C. rectè נכלא מחבל חברה. Nos ex versione pro נכלא restituimus.

10 במוכת' C. (במכתהון) Ibid. pro (תרון) quod mendosè in V. legitur, fecimus תרין. C. תרין. Verum crederem aliquando fuisse scriptum à תרין a verbo Syro: quod sæpe in hoc libro occurrit.

11 דערוקי תתרום C. (דערוקי תתרום) תתרום.

14 מרברא C. (מרברא) vide cap. 20. ubi Elias citat utramque lectionem.

Ibid. רמולכנותא C. (רמולכנותא) Ibid. Quod in V. desiderabatur, ex versione reposuimus. Complut.

17 לנפשה (פרע) adde ex C. (פרע) i. Sibi ipsi.

Ibid. In V. erat נוכר'א C. (נוכר'א) El. & נוכר'א et נוכר'א adfert. vide infra cap. sequent. vers. 10.

18 קשטא C. (קשטא) El. & C. sine affixo.

22 קדשי C. (קדשי) sic correximus, quia in V. mendosè legebatur בנחיריה.

בנחיריה C. (בנחיריה) רשפיר'א C. (רשפיר'א וסרי טעמ' Expulsa sensu. id est Fatua. fortè מרירא legitur pro מרירא, ut alibi occurrit.

25 Mendosè Pagn. et alij, qui radicem faciunt, cum legi debeat cum C. תרין.

26 C. non malè לבעלי. 29 רוחא. Vide Iob cap. 20. vers. 3. ubi ponitur pro Vento. El. etiam hac cū alijs videtur pro Vento accipere.

30 רציוני C. (רציוני) Et post ונכסל'א C. (ונכסל'א) additur in C. חקמתא.

XII.

2 רמקבל C. (רמקבל) (רועיא) C. (רועיא) Sic pro רועיא C. d. Viri impij consilium est impietas.

4 Sic etiam Pagn. & alij pro רמב, sed videtur reponendum ex cap. 14. ubi Ven. habet malè נטילתא & c. ex Iob cap. 41. in Ven. editione.

7 C. rectius (ובמיהון) דל'א C. (זל'א ועברי אית ועברי איהו).

Ibid. In Ven. erat (מן הוא דמ' In Ven. erat pro quo scribe Syrorū more, nam est pronomen; מן הו מרמיתקר.

11 Scribe cum Compl. (באצטא) cum affixo.

sic infr. vers. 11. Et pro נכרי C. נכסא חטופא. Verum videtur sine legendum; ut colligere licet ex vers. 11. ubi eadem verba repetuntur.

8 sic & C. sed Elias reijcit affixum.

9 נשלימותא C. (נשלימותא) Et pro (דמקעס) quod ex Veneta lectione mendosa feceramus; C. & El. legunt דמקעס. sic paulo antè pro נכסא non malè posset legi cum C. נכסא.

14 Repone ex C. & El. שגא. sic ubique ferè verbū Hebr. redditur. Hinc magnam literarum & in manuscript. affinitatem videre licet.

15 Fortitudinis. & pro (וסימא) quod in V. mendosè legebatur, restituimus ex Elia וסימא, quam lectionem in Cōpl. inuenimus, sed in plurali, i. וסימא דמסכרי.

17 Repone ex C. נטרא in Ven. quam supple ex C. sed pro נטרא legitur in C. סימא.

Ibid. Elias non videtur hanc vocem intelligere: quia si simpliciter accipitur pro Plaga, non conuenit huic loco. quia si Muccum narium, excrementum, interpretemur? vide Masium.

24 חריונתא C. (חריונתא) El. non legit. b. quod ideo quidam volunt esse singulare. In C. tamen cū ב legitur: שיתאסין בע'.

25 תוסף וימרא C. (תוסף וימרא) Ibid. erat mendosè in Ven. pro quo reposuimus ex Elia וימרא, cuius rei vestigia apparent in C. ubi נוערן legitur.

28 Crederem וסכרא esse reponendum.

29 Inuenitur etiā (דעברין עותא) pro eodem, teste Elia, sed nescit utra lectio sit melior. Verum עותא apud Syros capitur pro און.

30 sic V. Elias dicit se inuenisse; at se ignorare quid sit: & etiam quosdam codices habere שרין. In C. verò legitur verum puto pro וימרא aliquando fuisse scriptum a וימרא. יעד.

31 רציוני מורעיה Cōpl. (רציוני מורעיה) sed pro מורעיה credo fuisse olim scriptum, ut citat Ar. à verbo Syre Pullulare & c. significat. unde מורעיה pro Hebraeo Producet, germinabit.

Ibid. חפוכא C. (חפוכא) XI.

1 Repone ex C. & El. מוכא vel ex alijs מוכא Syro Diction. etiam inueniri docemur. nam apud Syros trifariam hoc nomen inuenitur.

Ibid. No legitur in C. (ובמק').

additur (ענני) Et post נכרי in C. שמא.

29 שם C. (שם) Et post נכרי in C. Bahal Ar. diuisim in radice, ut supr. cap. 3. monuimus. sed C. utrobique facit unam vocem: hic enim sic legit:

וכר שני שיתאסין; וכר תוח C. (וכר תוח) sed pro censeo legendum & tunc sensus erit integer.

33 vel ut El. תרשון. Baal Ar. in Hiph. rectius תרשון. vide supr. cap. 4. vers. 15.

34 אסקופתי C. (אסקופתי) אסקופתי.

Ibid. (תנטר פרי) sic & El. mendosè. C. rectè למטר קפן.

35 רשפ'א חנו C. (רשפ'א חנו) I x.

1 Compl. (תתבני ביהא) sed neutra lectio placet, nec conuenit cum Hebr. בנהא. non malè igitur hunc locum correxeris ex cap. 14. vers. 1. בנהא.

Sic ex El. correximus; in V. enim erat ועתיר, cui videtur Chaldaus Hebr. vocem חנבה tanquam חנבה legisse.

2 פתורה C. (פתורה) Sic (וש' טליתא דנכרין על גיב V. sed C. & El. non legunt coniunctione in principio. & טליתא cum affixo legunt. sed pro על גיב דנכרין על גיב C. habet.

4 Pro quod mendosè in Ven. legebatur, ex vers. 16. fecimus באתא. In Compl. est באתו cū Vaf loco Iod.

7 רררי C. (רררי) Et ונכב C. (ונוכב) In C. non legitur Vaf.

8 Huus radicis variae sunt forma: כסן & כס sine כס.

Et נסנד In Venet. erat mendosè scriptum, ex quo pro ט fecimus כי. qualiter paruo discrimine in manuscript. dignoscuntur. C. נסנד.

11 sic (רבה נסנאן וימרא וימ' V. sed C. melius וימ' וימ' Nos ex Hebr. pro רבה fecimus רבה.

14 Scribe cum C. ביהא. 16 Pro (מטור) repono ex Complut. מאן.

17 sic & Elias; quem miror etiam cum חל'א citare. sed C. logè rectius חל'א. Ibid. pro (רשטנא) quod citat Baal Ar. legere mallem cum C. רשטנא quia alibi טשא pro Hebr. טת' ponitur.

18 Pro (ונכרי אפיר'א) quem Pagnin. etiam adfert, C. legit rectius; quia vox Hebr. ונכרי exprimitur saepius per רפאים & post אפיר'א addit אפיר'א. Item pro רמורמין C. (רמורמין) X.

2 El. (רשיע) sed C. rectius רשעא.

4 מוכא C. (מוכא) רשעא רציוניא C. (רשעא רציוניא) 6

4 verbo כרא, quomodo habent lxx. &c.

- 21 צחי אשקנה C. צחי אשקנה.
22 ושלם C. (נשלמה).
23 ולשנה C. (ולשנה).
24 Pro, Stare] corrige Habitare.
26 Non legitur in C.
27 Lege cum Complut.
28 Repone ex Complut.
29 Ibid. sic etiam Pagn. & alij, sed perperam, ni fallor. C. שורא, forte pro שורא.

xxvi.

- 4 Des. à verbo Syro (תחל).
8 Pro נקצא רטא, sue, ut C. habet, [ניקצא רטא, repone ex Bahal Ar. כנקא רטא, Fragmentum petra.
9 בפקחון דסכלי C. (בפקחון דסכלי).
12 Repone ex C. (בפקחון דסכלי). Et ante C. addit פקח. i. Vtile, συμψερον, apud Syros.
18 רמחור C. [רמחור רמחור, In V. erat quod idē significat, maxime apud Arabes. Ibid. שנינו C. (שנינו).
21 Lege cum El. (מחר) כחורא, nescio quid possit substitui, nisi כחורא, i. Rixam.
22 Bahal Ar. מראכנן C. (מראכנן). de hoc supra cap. 18.
Ibid. לונה C. (לונה).
23 Melius El. דקרים Obductum, rectum.
Elias dicit in quibusdam codicib. scribi כחורא. Et pro ופקח C. (ופקח). Bahal Ar. sic hunc locum citat רמחור. Et pro ופקח C. (ופקח). Bahal Ar. sic hunc locum citat רמחור. Et pro ופקח C. (ופקח). Bahal Ar. sic hunc locum citat רמחור.

xxvii.

- 4 est vox Syr. nam impetum, signi-
ficat.
7 Bahal Ar. sic hunc locum citat רמחור. Et pro ופקח C. (ופקח). Bahal Ar. sic hunc locum citat רמחור. Et pro ופקח C. (ופקח). Bahal Ar. sic hunc locum citat רמחור.
10 שבת C. (שבת).
12 Multantur, à verbo Syro, quod Multare signi-
ficat.
19 Pro לה C. (לה).
20 Lege cum C. (לה).
22 Pro voce ipsi Elie in-
cognita C. legitur אורד, pro Hebr. Libenter legerim
Ibid. pro (מקביר) Lege potius cum
C. תעבר.
23 Ex Complut. lectione
מנוררע

ex quibus vestigiis videtur repo-
nendum דמקנות, vel דמקנות
אממדות.
30 A verbo Syro עקב,
Inuestigare.
32 Perperam V. Pagn.
& alij. Facile enim fuit ex
ב. & mutare in ב.
33 A verbo Syro חר
Afficere.

35 Et con-
siderunt me. Et pro C. טוב.
xxiii.

- 2 Elias אנונא C. (אנונא).
4 Lege cum Comp. (אנונא).
5 עשונא C. (עשונא).
8 למכאש C. (למכאש).
12 C. addit ורענא. Et pro
quod feceramus, C. habet בקי.
13 sic & C. nisi quod pro חילא legit
alibi diximus.
14 Additur in C. איתחנא.
16 וקאם C. (וקאם).
19 Repone ex C. חסם Inuidere malo
animo. &c.
Ibid. ברשיעו C. (ברשיעו).
22 pro He-
braeo ופיר. forte hoc à verbo de-
ducitur: nisi dicamus Chaldaum
Paraphrasten פיר legisse pro פיר.
23 Ante חלן C. (חלן).
28 רגלא C. (רגלא).
34 תרכין C. (תרכין).
Ibid. וצרכותא C. (וצרכותא).
Item טבלא C. (טבלא).
supra cap. 6.

xxv.

- 1 דשלמה C. (דשלמה).
7 רבשפליד C. (רבשפליד).
9 Non legitur in C.
10 El. rectius
12 El. rectius
15 quod legitur
in Venet. forte deducitur à verbo
Dominari.
17 נסבנן C. (נסבנן).
18 פרוס C. (פרוס).
20 El. rectius
22 El. rectius
23 El. rectius
24 El. rectius
25 El. rectius
26 El. rectius
27 El. rectius
28 El. rectius
29 El. rectius
30 El. rectius

q. d. Percussiones eius.
xxi.

- 1 טפוי C. (טפוי).
4 מרנן C. (מרנן).
7 pro Hebr. ורנח.
8 חטאתא C. (חטאתא).
9 Com. (רנחן לית).
10 in Psal. Syric. ponitur pro
Hebr. חסוד.
11 Ibid. חסוד C. (חסוד).
12 Ibid. חסוד C. (חסוד).
13 Ibid. חסוד C. (חסוד).
14 Ibid. חסוד C. (חסוד).
15 Ibid. חסוד C. (חסוד).
16 Ibid. חסוד C. (חסוד).
17 Ibid. חסוד C. (חסוד).
18 Ibid. חסוד C. (חסוד).
19 Ibid. חסוד C. (חסוד).
20 Ibid. חסוד C. (חסוד).
21 Ibid. חסוד C. (חסוד).
22 Ibid. חסוד C. (חסוד).
23 Ibid. חסוד C. (חסוד).
24 Ibid. חסוד C. (חסוד).
25 Ibid. חסוד C. (חסוד).
26 Ibid. חסוד C. (חסוד).
27 Ibid. חסוד C. (חסוד).
28 Ibid. חסוד C. (חסוד).
29 Ibid. חסוד C. (חסוד).
30 Ibid. חסוד C. (חסוד).

xxii.

- 1 ante שמא C. (שמא).
6 ante שמא C. (שמא).
13 ante שמא C. (שמא).
19 ante שמא C. (שמא).
20 ante שמא C. (שמא).
21 ante שמא C. (שמא).
22 ante שמא C. (שמא).
23 ante שמא C. (שמא).
24 ante שמא C. (שמא).
25 ante שמא C. (שמא).
26 ante שמא C. (שמא).
27 ante שמא C. (שמא).
28 ante שמא C. (שמא).
29 ante שמא C. (שמא).
30 ante שמא C. (שמא).

xxiii.

- 2 Corrigere C. (Corrigere).
4 Corrigere C. (Corrigere).
7 Corrigere C. (Corrigere).
10 Corrigere C. (Corrigere).
12 Corrigere C. (Corrigere).
15 Corrigere C. (Corrigere).
18 Corrigere C. (Corrigere).
20 Corrigere C. (Corrigere).
22 Corrigere C. (Corrigere).
24 Corrigere C. (Corrigere).
25 Corrigere C. (Corrigere).
28 Corrigere C. (Corrigere).
29 Corrigere C. (Corrigere).
30 Corrigere C. (Corrigere).

potest scribi q. d. Lites ab-
rogantur sorte.

- 19 Qui
ditescit, iuuatur opibus pro Hebr.
22 Non est affix. in C.
23 Scribe נמלל, aut lege
cum C. נמלל.
24 Repone ex C. רנח;
nam non conueniret cum
nomine mascul. sine רנח,
ut est in C. autem valet apud
Syros idem quod רנח.

xix.

- 1 Scribe חו C. (חו).
4 מולא C. (מולא).
7 Pro שריר, ut legit V. & El.
C. habet שריר. i. Residuum. Elias
tamen quodam in loco etiam שריר
citatur.
10 למשל C. (למשל).
11 Repone ex Com-
plut. רונה.
14 sic V. sed Compl. ורלתו הוא דאכא.
Ibid. sic legit El. qui
asserit mendosè legi in
aliis exemplaribus, sed falso.
17 repone ex C. (רונה).
Et pro משתלם C. (רונה).
18 תרמי C. (תרמי).
21 Melius Compl. (תרמי).
23 Repone ex C. (תרמי).
24 sic C. In Venet. est
mendum.
26 Ex C. (תרמי).
27 pro Hebr. פוש C. (תרמי).
Ibid. (תרמי).
28 Rectius El. (תרמי).
29 addit ex C. (תרמי).
30 Stultorum.

xx.

- 1 Non legitur in C.
2 Est verbum Syr. Ad
iram prouocare.
3 sic Bahal Ar. & El.
i. Deridetur. V. mendosè per
vide supra cap. 18.
4 Contumelijs affi-
citur. quasi in Hebr. eo esset scri-
ptum. sic Chaldaeus quoq.
legit יחרש pro יחרש.
6 Lege cum C. (יחרש).
17 Lege cum C. (יחרש).
22 El. rectius
23 El. rectius
24 El. rectius
25 El. rectius
26 El. rectius
27 El. rectius
28 El. rectius
29 El. rectius
30 El. rectius

mea sententia, quia praecedit prius
'במקרה'.

XXXV.

3 (רעלן) Elias torquet se in
hac voce, cum merè Syrica sit; si-
gnificat enim Labefactare.

8 Pro, V(que in viam) repo-
ne, transeuntes viam.

XXXVI.

4 (רובנא) V. רבנא.

6 (ארי) V. ארי.

XXXVII.

13 (אוריאל) Legendum ut 2.
Reg. 18, 34. teste Pagn. וְאֵלִיָּא
26 (דשוו) sic & Bahal Ar. sed
El. דשוו. 2. Reg. 18. diximus.
27 (דלוק) Scribe דלוק, ut tibi-
dem legitur.

30 (בת בחין) Aliquid credidi sic
esse legendum: quasi esset illud quod
renascitur ex sponte nascentibus.
sed cum ferè omnia exemplaria
legant, sic repono.

31 (עפיה) V. & El. נופה, eo-
dem sensu.

XXXVIII.

12 (אתקפלו) Ven. אתקפלו, vel
אתקפלו per כ, ut El. dicit se in
quibusdam codicibus inuenisse. קפל
autem apud Syros Detrahare, ab-
scindere, auferre sicut vestem,
pannum à tela &c. significat.

Ibid. (כנול גרדאן) inueni-
tur pro Textore. El. & Ven. גרל.
Elias ait id esse quod abscinditur
à tela iam texta. sed R. Sal. כנחל
i. Tanquam acutum instru-
mentum quod vocatur.

21 (וושטחון) Bahal Ar. docet esse
legendum וושטחון. Alij aliter ha-
bent. אנה גלי V. אנה גלי.

XL.

15 (מרו וקעויל) El. מרו. sic
erat in Hiss. quemadmodum alibi
legitur.

16 (חיתא רבא) V. melius רבא.

20 (בראשא) Ven. & El. אורן ברי.
המקנ תרומה. pro Hebr. אשא.
Elias interpretatur אורן Ramum.

al. Ornum lectam.

22 (כמשכן) V. rectius כמשכן.

31 (כצמח) El. & V. כצמח. sed
Elias nescit quid hac vox signifi-
cet: cum apud Syros sit Iubar,
splendor, radius.

XLI.

1 (ומללון) Malim cum Ven.
ומללון.

2 (קרב) V. קרב. forte melius.

3 (קטולין) V. & R. Sal. passue
Interfecti; ut ipse R. Sal.
exponit.

Pro רופין V. id est, Et
persecutus est eos.

10 (ואטרנד) V. אטרנד. vel po-
tius אטרנד, ab אטר. & pro
V. melius קשט cum affixo.

16 (תדרונן) V. תדרונן, eodem
sensu.

22 Pro, annuncient] repono, an-
nunciate.

XLIII.

4 (קוצא) Corrigere.

D

XXVII.

3 (כבר לילי) V. כבר לילי.

8 Hunc versum exponendum
puto in secunda persona; nempe:
In mensura qua metiebaris. &c.
(& sic pro לה reponendum esset
ex V. לה, alioqui oratio esset in-
congrua.) & paulo post pro ויגיי
V. & El. מני rectius.

10 (מלמפס) In Hiss. erat מלמפס.

13 Dele alterum (in.)

XXVIII.

2 Pro (מאן) Malim cum V. מאן.
i. Plage. & pro בריתון Ven.
Sic venient.

6 Scribe (pace.)

10 (ראם בן יתובן) Adduntur hac
in Ven. ראם יתובן ויהבן להון.
Remittetur eis.

16 Scribe (commouebuntur.)
Et sequenti versu (absconditi.)

22 (ואסור) V. וסורי.

25 (ואתוב ואבנש) V. recte, ut est
in Hebr. ואתוב וקבש.

Ibid. (לגנין) sic & El. sed V. ביר.
Vide Lexicon.

XXX.

6 (בטלן על) Quidam habent
בטלן. i. Onera. ut inf. cap. 46.

11 (מקטונא) Ponitur pro Hebr.
מקטונא. V. מקטונא. sed illud
puto exponendum, A diuerticulo
nostro; nisi sit infinitium pro
מקטונא.

13 Cuius interitus veniet sub-
ito) verto: cuius interitus adferet
errorem. i. ruinam.

Pro (מן) V. Validum.
pro Hebr. מנכה.

14 Post (דחפס) in alijs additur
דחפס. i. Figuli.

17 Pro, increpantis) repono, in-
crepationis; quia est nomen ut in
Hebræo.

(כבוערא) V. כבוערא; sed illam
lectionem esse veriore, docent
Bahal Ar. & Elias.

19 (קבלר צלוחר) Rectè omitti-
tur in Ven. קבלר, cum illa certè
abundet.

20 (פסטרן) Postponitur in alijs
פסטרן, pro Hebr. גפץ, nam refero
ad פסטרן quod praecessit.

XXXI.

4 (מתעכב) V. מתעכב. i. Com-
mouebitur.

XXXII.

6 (בצחא למא) R. Salom. כמא.
i. Tanquam aqua sitibundo.

14 (וכרו חרוב) Ven. & El. וכו.
pro וכו, scribo, vel cum
V. וכו.

XXXIII.

3 (אמברא) Corrigere אמברא.

4 (ראון ואון) Bahal Ar. & V. & El. ראון & ואון. quidam
deducunt ab און Ardere, & ורבתא
Craticulas exponunt. aliter no-
ster Interpres.

11 (אתעשהון) Scribo אתעשהון.

13 (טבא) V. טבא.

XXXIII.

16 (ובמקרה) V. ובמקרה melius,

13. ponitur pro Graeco וי
מגלס. Vide Lexicon.

13 Post, aquarum) adde, for-
tium. (ואווי) Scribe potius cum
Ven. וווי. Et increpabit. ut est in
Hebræo.

14 Post צפרא) Legitur in Ve-
net. וזא.

XVIII.

2 Pro, aquis) scribe, mari.

4 (פציה) Dubitat Elias quid
hac vox significet. Verum videtur
hic significare Serenum vel ama-
num, ut apud Syros.

XIX.

7 (יחרוב) Corrige יחרוב.

10 (שתמחא) V. & alij מחא:
sed cum שתות Hebr. pro Funda-
mentis capiatur, quid si שתמחא
legatur?

11 (טנס) Scribe טנס cum.

14 (בחובה) Restitue ex Bahal
Ar. בחובה.

XXI.

2 Pro, inferunt) repono, pa-
tiuntur. & pro, diripiunt)
diripiuntur. ut paulo supra, &
infra cap. 24. legitur.

8 (בסגוהון) Noster Interpres
vertit, Cum loriceis suis. alij, Cum
cōmeatu suo: à Græca voce
Frumento.

10 (כאברא) Lego כאברא. i. Sicut
agricola, qui nouit terere. &c.
quemadmodum Pagninus vide-
tur legisse.

16 (בסוף כל) Non legitur כל in
Venet.

XXII.

1 (ברן) V. ברן, pro Hebr. אפוא.
18 (לאחר) V. לאחר, ut est in
Hebræo.

19 (ממקמד) V. ממקמד. & pro
'אמגר' V. וימר, ut est in Hebr.

XXIII.

Pro, vestra) scribe, eorum.
licet infra vers. 14. in secunda
persona ponatur.

2 (עלן) Lege עלן. i. Transeunt;
ut habet versio.

3 (רבהצר) Legitur pro ב in
Venet.

17 (רעל מלכו ארע) V. & Kimh.
'רעל מלכו ארע, ut est in Hebr.

XXIII.

1 (ותחפון) Kimh. ותחפון.

16 (לכוזו כוזן) reijcerem
cum Ven.

XXV.

4 (בטלל) V. בטלל.

5 (בפ בארע) V. בפי בארע, sicuti alibi
inuenitur: ut infra cap. 32. ubi in
Hiss. legitur מקר.

11 (אשנאות ורורי) V. & R. Sal.
אשנאות. sed R. Sal. ורין
accipit pro Locis. ac si d. Loca ad
insidias apta.

XXVI.

7 (עברי) Vide num male possit
legi cum V. עוברי.

12 (רתמן) V. rectius רתמן.

16 (ממורין) V. ממורין.

XI.

6 (רובא) Venet. & El. רובא.
Virunque interdum confunditur
pro Vrso & Lupo, teste Elia.

16 (מפחון) Mallem cum Venet.
מפחון Ascenderunt; quia in He-
brao est עלתו.

XIII.

8 (ויער) V. ויער Tremor.
(ותמחון) Legitur in V. ותמחון
loco ותמחון, ut sit sensus; Vnus-
quisque cum proximo suo stupe-
bit; facies eorum facies inflam-
matae, ardentes.

17 (מפחין) i. Placantur. El.
& V. מטסין. de quo vide Lexic.

22 (וינפון) Kimhi dicit quos-
dam cod. וינפון, alios vero וינפון
habere.

XIII.

4 (מרתנא משעבר) Mallem cum
V. מרת משעבר. i. Subiectio, siue
dominium subijcientium nos.

18 (שכבין) Kimhi dicit quosdam
codices habere שכבין.

19 (בירט) Bahal Ar. בירט, quem
sequitur El. licet alibi בירט &
בירט citet.

Ibid. ante (בירט) additur in V.
אכני.

21 (בעל) Mallem cum Ven. בעל.
iuxta Hebr.

23 (ומחממין) כמחממין. i. Sicut
etiam Bahal Aruch, nisi quod pro
במבין legat. Verum cum apud Syros
significet Scopare, restituendum puto
ומחממין &c. ut quidam codices
habent.

29 (מפרח) In Hiss. erat scri-
ptum מפרח, sed aliena manu erat
in margine scriptum מפרח, ut
habet V. quid autem apud Syros
significet, vide infra cap. 59.

XV.

6 (אף רתא) V. אף רתא. Legemur Venet.
'אף רתא' Consumpta est herba.

XVI.

1 (ותקוף) V. ותקוף.

2 (אטליל) Quid si אטליל. i.
Commouebo, vagari faciam, le-
gatur?

Ibid. (ותקוף) Ven. ותקוף, id est,
Educentur.

3 (Contingatis) Scribe, contin-
gas; nisi malis totum versum in
plurali legere, quemadmodum est
in Veneto.

4 (מטליל) V. מטליל, pro quo
lego מטליל Profugi mei.

Ibid. (ארעא) in V. legitur ארעא
i. A terra.

10 (עצורין) Scribe potius עצורין,
vel ut alia exemplaria, עצורין.
i. Calcatores.

14 (מגנא) Mallem cum V. מגנא.

XVII.

2 (תבנן) Venet. תבנן. Desolata
sunt. pro Hebr. ערוער.

6 (ענפא) Rectè quidè: sed Bahal
Ar. legi ענפא.

(מרתא) Elias duplicem lectio-
nem affert, מרתא & מרתא. Matt.

in alijs; ac tantum legitur
nam non refertur ad
sed add domum Israel: ut sit
series: Plorantq; in amaritudine:
Ierusalem plorat. &c. quia Chal-
deus per Rahel videtur Ierusalem
intelligere.

39 לְבִרְכַּת עֲוִירָה (אֵרִיתָ) Ven.
 40 אֵרִיתָ (אֵרִיתָ) Babal Ar. אֵרִיתָ, ut habent
 quidam codices, interpretaturq;
 Germanice Welken. pro Hebræo
 השְׂמֹמֹת.

XXXII.
 8 Scribe cum V. זָבָן. sic
 ubicunque est in Hebr. קָנָה, scri-
 be in Cal.
 11 ratificatum, pro בָּעֵץ (בָּעֵץ) sed V.
 pro habet בָּעֵץ. i. Plumbum.
 sic infra vers. 14. post vocem
 דְּכָתִיב.

XXXV.
 (פָּצִין) sic omnia exemplaria. sed
 Elias putat פָּצִין legendum.

XXXVI.
 27 Post, prophetia) adde, à fa-
 cie Domini.

XLII.
 20 Post, Domino) adde, Deo
 nostro.

XLIIII.
 10 Pro, eis) lege, vobis.
 12 וְיִרְוִקִין V. וְיִרְוִקִין.
 19 Bahal Ar. & Kimh.
 legunt per ו, בְּרִדְוִקִין. Et melius
 scribas pro לְטַעֲנָתָא in singulari
 לְטַעֲנָתָא, ut habet versio.

XLVI.
 4 טָקִסוּ V. (אִסְרִי).
 9 וְיִשְׁתַּבְּשׁוּ V. וְיִשְׁתַּבְּשׁוּ. El.
 וְיִשְׁתַּבְּשׁוּ; qui putat mendose cum
 simplici scribi.

Et paulo post וּמִתָּן lege
 potius cum V. בְּגִדֵּי וּמִתָּן, ut legitur
 Isa. ultimo.

11 סָמְכִין V. & El. סָמְכִין, ut
 supra legitur cap. 22.

XLVIII.
 26 Kimh. in exemplari
 Ven. וְיִרְשׁוּן, sed in Hisp. וְיִרְשׁוּן,
 quemadmodum Elias legit hic &
 Isa. 25. Bahal Ar. verò in radice
 citat וְיִרְשׁוּן, mendosè, ni fal-
 lor; ut Ven. וְיִרְשׁוּן.

33 Mallem scribere
 quemadmodum legitur
 Isa. 16.

XLIX.
 13 Pro, legem) legitur in Ve-
 neto לְמִכָּה.

L.
 11 (חֲרוּצִין כְּעֹלָה) sic & V. nisi
 quod pro כְּעֹלָה habeat קְעֹלָה. Kim-
 chi תְּרוּצִין כְּעֹלָה.

Ibid. (וְתַעֲזֹלִין) V. וְתַעֲזֹלִין.
 22 Pro, de) lege, in.
 44 Pro, quos) scribo, quo.

LI.
 2 אֶרְעָא (אֶרְעָא) Scribe.
 14 Pro, eos) scribe, te.
 16 מִתְּנָה V. מִתְּנָה.
 26 erit) Melius, eris.

IX.
 22 (חֲזֹרָא) Lego חֲזֹרָא, vel
 cum V. חֲזָרָא.
 23 (חֲזָרָא) Alij addunt post
 & post (פְּנוּחַ) addunt &.
 עֲתִירָא (עֲתִירָא) post.

X.
 2 (רְמִשְׁוִין) V. (רְמִשְׁוִין) i. Mu-
 tantur.

9 (רְמִכָּרָח) pro Hebr. מֶרְקַע. V.
 רְמִכָּרָח.
 קִינִי תִכְרָא lego קִינִי; quia ple-
 runque scribitur sine punctis
 כְּכִרְוִי.

24 (חֲשׂוֹן) Scribe חֲשׂוֹן.
 XIII.
 Non legitur מֶן in V.
 23 (חֲזֹרָא) Alij scribūt
 Scribe ibid. תְּחִלָּין.

XV.
 10 (וְלָמָּה) V. rectius רְשׁוּמָה, pro
 quo separatim scribo רְשׁוּמָה.
 13 Pro, eorum) scribe, vestram.

XVI.
 6 (וְעִירָן) Alij וְעִירָן.
 Ibid. (רְחִמִי) Potest sine affixo
 scribi רְחִמִי, ut habet V.
 18 (אֶרְעָא בֵּית) Lege cum V. אֶרְעָא.

XVII.
 6 (בְּעֻבְיָתָא) Bahal Ar. &
 Kimh cum alijs legunt
 i. Genus spinae. &c.
 16 Adde post, labijs) meis.

XVIII.
 4 (שִׁינָא) V. שִׁינָא.
 13 (שָׁנִי) Kimh. in V. שָׁנִי;
 nam in manuscr. Hisp. est sine Iod;
 pro Hebr. שְׁעִירָתָא. Vide Isa. 5.
 vers. 30. & infra 23, 14.

20 (פָּחַת) El. פָּחַת. V. פָּחַת.
 23 (רָמֵן) V. רָמֵן.
 XIX.
 1 (וְלֹא) sic El. V. & Kimh. qui
 tamen dicit quosdam codices ha-
 bere וְלֹא. Bahal Ar. scribit per ו.

XX.
 23 Post, Domino) adde, confite-
 mini coram Domino.

XXI.
 8 (מְרִמְהִין) sic & V. sed vide-
 tur reponendum ex Hebr.

XXII.
 6 (אֶתְחַבֵּת) Ven. אֶתְחַבֵּת. pro
 Hebr. נוֹשֶׁבֶת.
 15 (לְמִלְכָּא) V. melius לְמִלְכָּא.

XXIII.
 27 Scribe, somnio.

XXV.
 26 Regibus pop. qui) scribe: Re-
 gnis popul. quæ.

23 (רָמֵן) V. רָמֵן. Proiecti.

XXVII.
 8 Ante רְמִכָּרָח adde עָד.

12 Pro, loqueris) scribe, locutus
 sum.

XXVIII.
 18 (כְּרִמְסִילִין) Non legitur in V.
 26 (רְמִשְׁוִין) Alia exemplaria
 habent רְמִשְׁוִין.

XXX.
 11 (וְאֶתְחַבֵּת) Ven. & Kimh. me-
 lius וְאֶתְחַבֵּת. & ante רָמֵן addūt
 XXXI.
 15 (רְחִל אֵלִיָּא) Omittitur vox

LXI.
 4 (צִרְיָא) Ven. צִרְיָא, pro Hebr.
 שְׂמֹמֹת.
 7 (רְמִכָּרָח) Scribe רְמִכָּרָח;
 vel lege cum V. רְמִכָּרָח.

LXII.
 6 (מִדְּאֶמֶר) V. מִדְּאֶמֶר.

LXIII.
 1 (מִלְחָבָי) Repone ex V. & alijs
 מִלְחָבָי Lambebat; ut habet ver-
 sio. nam loquitur de Elia in monte
 Carmel sacrificante, teste R. Sal.
 4 (מִתְּרַעֲוִין) V. מִתְּרַעֲוִין. i. Occur-
 runt, ut est in Hebr. פְּנִיעָה.

5 (בְּמִתָּר) Scribe בְּמִתָּר.
 LXV.
 4 (וְרִטָּף) sic omnes habent. Elias
 putat idem esse quod וְרִטָּף.
 (רִחָם) V. Verbum Hebr.
 variè exponitur.

12 (וְגִינִין) El. & V. גִּינִין.
 (gaudium, pro, gaudentem.)

LXVI.
 1 (אֶשְׁכִּיבָתָא) V. non male אֶשְׁכִּיבָתָא.
 2 (רְמִשְׁוִין) Bahal Ar. & alijs
 id est, Festinans præ nimio
 horrore, ut exponit Elias.
 5 (רְמִשְׁוִין) V. רְמִשְׁוִין ut supra.
 20 (וְרִחִילִין) El. וְרִחִילִין, pro
 Hebr. בְּעֻבְיָתָא; quæ quidem vox
 Hebr. alibi exponitur per חֲפִין
 unde puto illam vocem esse depra-
 uatam ex חֲפִין.

IN IEREMIAM.

CAP. II.
 22 (וּמִתְּרַעֲוִין) Bahal Ar.
 solus affert aliam lectionem, nem-
 pe, וּמִתְּרַעֲוִין לְדָ, pro Hebræo,
 וּמִתְּרַעֲוִין לְדָ בִּירָתָא. Sed illa Bahal
 Ar. verba etsi Elias etiam adfe-
 rat, non videntur Ionathano ad-
 scribenda.

III.
 17 (וּתְחַבֵּתִין) Scribe וּתְחַבֵּתִין. sic
 infra 15, 19. & alibi: nā
 radix est נַחַח, ut docet Kimh. in
 libro radicum: & quod Iod hiric
 sæpius scribatur in medio, id fit,
 ut ostendatur per scheua efferen-
 dum, quemadmodum in מְשֻׁרְיִין
 pro מְשֻׁרְיִין videmus.

V.
 7 (וּתְחַבֵּתִין) Scribe וּתְחַבֵּתִין.
 30 (תִּימָח) sic & V. Kimh. dicit
 quosdam codic. habere תִּימָח, &
 significare כְּלִיִּין Consumptionem.

VI.
 25 (וְלֹא מִתְּכַבְּשִׁין) Scribe cum V.
 et Kimh. לְמִתְּכַבְּשִׁין sue לְמִתְּכַבְּשִׁין,
 ut habet exemplar Hispal. ut inf.
 cap. 12. vers. 12.

26 (וְרִחִילִין) sic & V. sed Kimh
 וְרִחִילִין. vide idem infra Jer. 25.

VIII.
 6 (אֶצִּיתִי) sic & Kimh. V. אֶצִּיתִי.
 Ibid. Multiplicant voluntat: pro
 מִסְנִין; quod Bahal Ar. & El.
 Qui ambulant in voluntate. ex-
 ponunt.

8 (לְמִוְפָּא) Elias scribit לְמִוְפָּא
 estq; לשון וּפָא.

20 (אֵרִיתָ) i. Habili-
 tabiles reddidero.
 28 (וְאֶמְכָּר) Corrigere וְאֶמְכָּר.
 XLIIII.
 13 (וּבְנִצְוִין) Elias dicit quosdā
 codices habere וּבְנִצְוִין.
 Pro Conflatile) repone, conflati.

XLVII.
 2 (מִרְוָה) V. מִרְוָה pro Hebræo
 רִיחִים.
 10 (מִנְעֵת וְתִיד מִלְמַתָּב) Venet.
 שׁוּבְכָתֵךְ, pro Hebr. מִלְמַתָּב.

XLVIII.
 1 Domini, & de) Scribe, Is-
 rael, & de.
 5 (אֶתְכִּנִּין) In Hisp. erat aliena
 manu scriptum in margine
 quia in Hebr. est צִוּם.

XLIX.
 5 Pro priore, Israel) substitue,
 Iacob. sic versu sequenti.
 15 (וְאֶם רִית) puto reponen-
 dum וְאֶם רִית, alioqui sensus non
 constabit. ut sit, Si est coram eo
 obliuio.

17 (וְכִנִּין) V. וְכִנִּין.

L.
 2 (אֶתְכִּנִּין אֶתְכִּנִּין) Legendum
 cum V. אֶתְכִּנִּין אֶתְכִּנִּין; quia vox
 alibi respondet Hebrææ קָפַר.

LI.
 13 (רְמִתְּכִנִּין) Videtur substituen-
 dum רְמִתְּכִנִּין.
 16 (בְּפִמִּי נְבִיאָא) Ven. בְּפִמִּי, ut
 in Hebr.

19 (בְּרִדְוִקִין) Malim cum V.
 אֶרְבַּע וְיִתָּן.
 20 (בְּמִוְפָּא מְצִין) V. non male
 מְצִין. i. Retia.

LIII.
 5 (וּבְנִצְוִין) Scribe וּבְנִצְוִין.
 Vide radices Kimh. de hoc verbo
 in radice נַחַח, ubi dicit Chaldeus,
 verbū Hebr. נַחַח vertisse per נַחַח.

9 (בְּרִלִין) Lego בְּרִלִין.
 12 (וְחִפְלִין) V. rectius וְחִפְלִין.

LII.
 2 (וְקָרָא) V. melius וְקָרָא.

LIIII.
 1 (אֶרֶית) V. אֶרֶית.

6 (עֲרַעֲד) V. עֲרַעֲד melius.

LVI.
 3 (סְרִיסָא) V. סְרִיסָא.

LVII.
 2 (אֶרֶיתָא) V. אֶרֶיתָא.
 8 (וְקָצַח לִיד) Additur in Venet.
 וְקָצַח לִיד. & pro קָצַח legitur קָצַח.
 15 (לְסוּפָא) Ven. לְסוּפָא, ut erat
 antea in Hisp. scriptum, sed à ne-
 scio quo erasum.

LVIII.
 5 (חֲלָבָף) V. חֲלָבָף.
 Ibid. (יָחַב) V. יָחַב. non male, à
 verbo בָּת Pernoctare.

LIX.
 5 (מִפְּרִיִין & מִפְּרִיִין) V. &
 quodā exemplaria, à ver-
 bo Syro פִּרַּת Crepare, dissilire, di-
 rumpere.

13 (מִחֵן) V. מִחֵן.

LX.
 (וְחֹלֵר) sic Hebr. V. וְחֹלֵר.

IN EZECHIELEM.

Ex B. Ar. Montani siue Hispaniensi exemplari.

VII.

12 & 13 (מוזכר) Non male Ven. מוזכר Toar more Syriaco formatum. Kimbi מוזכר.
20 Pro, posuit) videtur reponendum, posueram.

VIII.

14 Adde post, (sanctuarij) Domini.

IX.

4 (ומזכר) V. ומזכר.

XI.

19 Pro, vobis) reponere, eis. & 21. adde, Deus.

XIII.

18 (רקיעו חשוך) In Hispal. erat רקיעו. Bahal Ar. רקיעו.

Et paulo post pro רקיעו, qua lectio habetur apud Eliam, Ven. & multos alios, atque etiam Ier. cap. 38. Bahal Ar. legi (quem sequitur Pagninus in suo Lexico) voce in Misnaioth pro Axilla frequenter usurpata. Hanc etiam Kimbi videtur approbare.

22 (ראבקהו) V. ראבקהו. pro Hebr. תבואה. El. ferè ut Hispal. כחהו a verbo ראבקהו.

XVI.

4 (לא תבנה) recte, ut quidam interpretantur vocè Hebr. למשע. Sed R. Salomoh, Elias, & Venet. לא תבנה. i. Ut scalpatur; veluti Elias putat exponendum. Ibid. post (ומענין) R. Sal. legit להוין. i. Educati sunt.

Ibid. pro, (sorores) reponendum censet, soror, & pro (עמון) scribo עמון, ut sit sensus: Consumptus est populus earum. s. urbium, patres cum filiis.

48 Adde, Deus. sic infr. cap. 18. vers. 3.

52 (ראתעבה) Scribe ראתעבה. 55 (לאוהלה) V. & El. scribunt לאוהלה.

XVIII.

17 (לא תאמין) Non legitur in Hispal. nec in Hebr. ideo delendum. Ibid. pro (ורבית) scribitur passim in Hisp. רביתא.

XIX.

Post, populum) adde, eius.

XX.

37 (במסורת) V. במסורת, ut in Hebraeo legitur pro מסורתא.

XXIII.

4 (ותחא משמשה) sic & V. perperam. sed restituo ex Commentarijs Kimbi משמשן.

40 Pro, plateas) repono, palatia.

XXVI.

17 (לכל יתב) non legitur in Commentarijs Kimbi, & rectè.

XXVII.

6 (לא תעשרון) Hæc vox quid significet, ignorat Kimbi. Afferit

& El. cum רגלוהו, vel cum רגלוהו.

6 (ושנא) C. ורחק.

11 (ספן) C. ספן.

12 (אין עכור) C. אין עכור Non est frumentum.

בקטול) C. בקטול.

14 (חשש) Mallem cum C. חשש, ut alibi ostendi.

בבוא) C. בבוא.

17 (לא תפרע) C. לא תפרע. sic inf. cap. 3. vers. 28.

18 Pro (ומרא) legitur in Compl. i. Vrbis.

Ibid. (תשק) C. תשק. i. Desinat, cesset.

20 (למן) Scribe cum V. למאן.

רגיעה) C. רגיעה.

21 (ומחוזין) C. ומחוזין.

22 (ביום תקוף) C. ביום תקוף.

III.

1 (רחוק עניו) C. רחוק עניו.

2 (חשוכא) Scriberem cum C. לחשוכא.

6 (וסורין) C. וסורין.

7 (רגלוי) C. רגלוי.

9 (סרד) C. סרד. huius vocis fit mentio hic infra: pro Hebraeo. Videtur idem esse quod סרב, quod mox sequitur.

10 (ומטמר בכבישא) Compl. ומטמר בכבישא. i. qui obseruat in occultis.

12 (פגלסא) Scribe cum Bahal Ar. & Elia פגלסא.

19 (עניו) Scribe cum C. עניו.

23 (מרחיק) C. מרחיק.

26 (לאורכא) C. לאורכא.

27 (לא תפרע) preponitur מנה in Complut.

33 (וחוהה) Legendum cum Bahal Ar. & correctioribus exemplaribus וחורא.

Post additur in C. ut est in versione.

41 (שכינתה) additur in Compl. דמור.

62 (קמין) C. קמין. & in' ורחיקו videtur redundare.

65 (ושלחוחך שלחי) Complut. ושלחוחך ושלחי.

III.

3 (דמין) Scribe cum C. דמין, vel דמין.

Ibid. (ורבו) C. ורבו.

4 (בצחותא) Etsi recta sit lectio, C. tamen habet בצחותא, ut Elias docet legendum.

סדיק) C. סדיק.

13 (בבואתא) Repone ex Compl. גביאחא.

15 (בשלותחון) C. melius בשלותחון.

17 (בסותנא דאסתכנא) Compl. בסותנא דאסתכנא.

21 (בארעא ארמינא) C. בארעא ארמינא.

Ibid. (פרסאי) C. פרסאי.

22 (ידוי משי) C. ידוי משי.

V.

5 (וטען) C. וטען.

6 (מערס) C. מערס.

16 (גפלה) C. גפלה.

17 Pro (אלן עמא) legitur in C. אלן citra vocem עמא.

27 (חורמני) Bahal Aruch & El. legunt חורמני cum ח, quemadmodum Mich. 2. & Amos 4. ובחור) V. & Kimb. ובחור. Depradator mei.

42 (בסני) V. בסני.

LII.

25 (גואה) sic & Ven. sed Bahal Ar. & alij doctiores גואה legendum esse docent, ut in libris Regi ostendimus.

IN THRENOS.

Ex editione Veneta.

CAP. I.

1 (ומרתא חות) C. melius cum relatio חות.

3 (אחיהון) Scribendum, ut dixi saepius, אחיהון.

אשכנח) C. אשכנח.

4 (רתיה) Scribe cum C. רתיה.

אצטרות) C. אצטרות.

לחנא) C. לחנא.

5 (קניאת מורחא) Repone ex C. quemadmodum etiam legitur infra vers. 22.

7 (חורחא) Scribe cum C. חורחא.

8 (בטל' חות כל עממ') Com. בטל' חות כל עממ'.

9 (דיומלל) C. דיומלל.

Et post (מסתכל) adde ex Compl. עניו, quia in Hebr. est עניו.

13 Post, meas) adde, fortes.

Ante (בעלי) additur in C. ut est in versione; nisi dicamus ex factum esse קהל.

14 (אשכנח) sic restituimus ex Elia; quia in Ven. mendose legabatur. C. habet אשכנח.

Ibid. (בדיו מן) Lege cum Compl. בדיו דמאן.

15 Pro (כנש) videtur legendum קלה. i. Strauit, pro Hebr. quod vertitur Psalm. 119, 118. כנש.

לחנא) C. לחנא.

עד ריתיה) C. עד ריתיה.

שרן) Legendum שרן.

16 (ומלל) Scribe cum C. ומלל.

Sic versu sequente pro ומלל Compl. habet רי ומלל rectè.

Item pro (בנוי) mallem cum C. legere בנוי.

17 Post (אחחא) non male additur in C. יתבא.

18 (רלא) Non legitur in C. & ante רפטרין, praeponitur, sed videtur in plurali legendum.

Ibid. (בארעון) C. בארעון.

20 (חורגת כפנא) Alij חורגת כפנא. Vide Kimbi 2. Sam. 22. חורג autè significat Timere, terrere.

Ibid. (חבלא דו ממנן) Compl. rectè מחבלא דו ממנן.

21 (לצדיותני) Complut. rectius לצדיותני.

22 (על כל) Non legitur in C.

II.

1 (רגלוהו) Scribe cum Bahal Ar.

verò quosdam codices נאחר habere.

17 (בחטי רחוש) sic habent omnia correctiora exemplaria, prater R. Salomonem, qui רחוש legit, interpretatur קבוצת מנינים חרבה. Vide Lexicon in radice חש.

19 (בערמון) sic V. sed mendose. Restitue igitur ex Bahal Aruch, Kimbi, & alijs בערמון.

23 (חורג) sic quada exemplaria. sed Bahal Ar. et quidam alij per ח, חריב. sic corrige Mich. 2. & alibi.

24 (וחפן) Melius חפן sine ו. Ibid. (בגוזן) In manuscripto erat aliena manu correctum כוזן. & pro כושפין (vel כושפין, ut scribit auctor Aruch) erat כושפין. Vide Lexicon Syrochaldaicum.

In V. גלב ut videtur in manuscript. fuisse scriptum.

34 (רחות יתבא כגו וממנא) Ven. id est, Quae suppedabat negotiationem populis.

XXVIII.

16 (ואמרנך) Posset scribi ואמרנך. Et pro (רבנתא) non male scripseris cum Venet. רבנתא. i. Magnus, magnificus.

XXXI.

3 (רנפיה) V. רנפיה.

10 (מרכותיה) Lege sine affixo, ut certè erat in Hisp. מרכותיה.

14 (ערעיתא) Corrige ערעיתא.

XXXII.

6 (רחניתא) Videtur scribendum, quia in Comment. Kimb. gemino Iod scribitur רחניותא.

27 (ישכבון) Corrige ישכבון.

XXXIII.

13 (Post, iustitia) adde, sua.

30 (דרנן) V. דרנן. Kimbi mendose, ni fallor, pro ר, licet רנא sine רנא, praeipue in Prouerbis, sapissime pro verbo Hebr. הגה reperiam. Vide infr. cap. 36. ubi legitur pro Hebr. רבת.

XXXIII.

13 (Post, iustitia) adde, sua.

30 (דרנן) V. דרנן. Kimbi mendose, ni fallor, pro ר, licet רנא sine רנא, praeipue in Prouerbis, sapissime pro verbo Hebr. הגה reperiam. Vide infr. cap. 36. ubi legitur pro Hebr. רבת.

XXXIII.

13 (Post, iustitia) adde, sua.

30 (דרנן) V. דרנן. Kimbi mendose, ni fallor, pro ר, licet רנא sine רנא, praeipue in Prouerbis, sapissime pro verbo Hebr. הגה reperiam. Vide infr. cap. 36. ubi legitur pro Hebr. רבת.

XXXIII.

13 (Post, iustitia) adde, sua.

30 (דרנן) V. דרנן. Kimbi mendose, ni fallor, pro ר, licet רנא sine רנא, praeipue in Prouerbis, sapissime pro verbo Hebr. הגה reperiam. Vide infr. cap. 36. ubi legitur pro Hebr. רבת.

XXXIII.

13 (Post, iustitia) adde, sua.

30 (דרנן) V. דרנן. Kimbi mendose, ni fallor, pro ר, licet רנא sine רנא, praeipue in Prouerbis, sapissime pro verbo Hebr. הגה reperiam. Vide infr. cap. 36. ubi legitur pro Hebr. רבת.

XXXIII.

13 (Post, iustitia) adde, sua.

30 (דרנן) V. דרנן. Kimbi mendose, ni fallor, pro ר, licet רנא sine רנא, praeipue in Prouerbis, sapissime pro verbo Hebr. הגה reperiam. Vide infr. cap. 36. ubi legitur pro Hebr. רבת.

XXXIII.

13 (Post, iustitia) adde, sua.

30 (דרנן) V. דרנן. Kimbi mendose, ni fallor, pro ר, licet רנא sine רנא, praeipue in Prouerbis, sapissime pro verbo Hebr. הגה reperiam. Vide infr. cap. 36. ubi legitur pro Hebr. רבת.

XXXIII.

13 (Post, iustitia) adde, sua.

30 (דרנן) V. דרנן. Kimbi mendose, ni fallor, pro ר, licet רנא sine רנא, praeipue in Prouerbis, sapissime pro verbo Hebr. הגה reperiam. Vide infr. cap. 36. ubi legitur pro Hebr. רבת.

XXXIII.

13 (Post, iustitia) adde, sua.

solum est dicendū. Verūm Kimhi habet: לְכַמּוּצָא דְגִשְׁבָּא מִן קֶדֶם רוּחָא. Et pro וְכִטְרָא affert alios codic. continere וְכִטְרָא Et sicut funus.

III.

5 Pro, ut discernat) scribo, in perpetuum.

Et pro אֶצְרִיחָא (Hispal. habebat pro אֶצְרִיחָא. i. Vastavi.

IN AGGÆVM.

CAP. I.

3 Post, verbum) adde, prophetia.

IN ZACHARIAM.

CAP. I.

8 Bahal Ar. & El. (קִרְחִין) sed non interpretantur. Alij aliter pro Hebr. שְׂרָמִין.

II.

9 Non malè Venet. (לְמַפְלִיחוֹן) פְּלִיחוֹן.

III.

2 Pro, voce Hebraea) alijs habent וְנָפ.

V.

4 Repone ex V. וְיִתְבָּת, ut ibidem scribitur. i. Et pernoctabit: pro וְלָבָת.

XII.

2 ebrietate) scribe, inebriatio.

XIIII.

10 V. וְקָפָא, (וְקָפָא).

16 Scribe לְמַסְנֵר, (לְמַסְנֵר).

24 In Hispalensi erat scriptum, כְּרִיזָת, pro Hebr. מְצִלוֹת. Verūm utra lectio sit eligēda, examinent doctiores.

IN MALACHIAM.

CAP. I.

1 Post מִלְאֲכִי additur in alijs Cuius nomen vocabatur Ezras scriba.

II.

12 Pro וְיִשְׁעִיגָה מְקָרִיב legitur in V. non malè מְקָרִיב.

12 Melius Kimh. (וְעִבְרָא) וְעִבְרָא.

IIII.

V. וְחִטְרוֹן, pro Hebr. וְחִטְרוֹן. Vide supra Ieremiam cap. 50. vers. 11.

FINIS.

4 (מְסֻנּוּת סִיג) i. Pra multitudine sepi: sic etiam Kimhi legit מסֻנּוּת סִיג, sed Elias & V. מסֻנּוּת סִיג, a verbo סִיג Sepire. 6 (מִתְקַלָּא מְקַלָּא) Non malè mittitur מִתְקַלָּא in Ven. 8 & 10 pro בָּעַל Lege cum Kimhi בָּעַל.

12 Legendum cum R. Salom. Kimhi, & alijs בָּרְמִי, ut etia supra Amos 4. legitur, licet ibi malè habeatur בָּרְמִי sue בָּרְמִי. 20 Pro חֲתָן R. Sal. legit חֲתָן.

IN NAHV M.

CAP. I.

3 subiecit) al. scabellum. 9 וְזִמְנִין וְחָ (Venet. וְזִמְנִין וְחָ) דְּמַר וְזִמְנִין.

II.

7 Bahal Aruch legit q. d. Insidens carrucis, sue curribus opertis. iuxta illud Isā. יִתֵּן בָּנָה בְּצִבּוּן.

III.

12 Elias adducit radicem, וְדַעֲרוֹנוֹן, & putat habere significationem Mouendi & tremendi. 14 Pro, camenta) lego, dominiū. & pro, lutū) repono, luto.

IN HABACVC.

CAP. II.

2 Scribe & explana) Videtur corrigendum, Scripta est & explanata prophetia. 19 simulachro, lignum) Scribo, simulachro ligneo.

IN SOPHONIAM.

CAP. I.

10 Kimhi legit וְנִצְתָּא, sed affert alios cod. habere וְנִצְתָּא.

15 Dies transibit) repono, Dies ira.

II.

1 Pro דָּרָא, ut habet verso. sed דָּרָא malim.

2 Mallem cum Rabbi Salomone legere לְמוּצָא מִלְּמִינֵי רַבִּי שַׁלּוּמֹה. Ven. habet וְחִטְרוֹן. sed malè, teste Elia; qui etiam sic inuenit: nam בְּמוּצָא sue בְּמוּצָא.

Ibid. וְזִכְרוֹ דְּרַחֲמֵי לְטַעַן. V. וְזִכְרוֹ דְּרַחֲמֵי לְטַעַן. R. Sal. non malè videtur legere, וְזִכְרוֹ דְּרַחֲמֵי לְטַעַן. 14 מִדְּקִטּוֹל V. מִדְּקִטּוֹל.

IN IOELEM.

CAP. II.

17 In Hisp. erat וְזִכְרוֹ דְּרַחֲמֵי לְטַעַן, qua lectio propius accedit ad illam quam Bahal Aruch adfert וְזִכְרוֹ דְּרַחֲמֵי לְטַעַן, pro Hebr. מְקָרִיב.

20 Videtur planè legendum cum Elia קִרְחִין, sicut etia Hispal. atque etiam infra Amos 4. eodem modo legitur.

IN AMOS.

CAP. II.

6 Post, sceleribus) adde, Israel.

III.

(חִישּׁוֹר קוּלָא) sic & V. sed Elias וְחִישּׁוֹר קוּלָא, pro Hebr. חִישּׁוֹר קוּלָא.

12 (חִישּׁוֹר קוּלָא) sic & V. & R. Sal. sed Bahal Ar. videtur legere per ה, nam radicē facit סחח.

IIII.

2 (בְּרוּגִית) sic Hisp. & Kimhi; sed Bahal Aruch, Elias, & alijs בְּרוּגִית.

VI.

Elias וְעִמְקִין legit, dicitq. alios codices habere וְעִמְקִין. Kimhi sine Vaf וְעִמְקִין.

VIII.

Videtur reponendum חֲמַם per ח, a verbo Syrico חֲמַם. i. Verrere. unde חֲמַם Scopæ.

IN ABDIAM.

10 Pro מַחְסוּף) corrige מַחְסוּף.

IN MICHEAM.

CAP. I.

8 pro Hebr. בְּשׁוּלָא V. בְּשׁוּלָא.

11 (בֵּית צִלְיָא) sic & El. & V. pro Hebr. בֵּית צִלְיָא; sed Elias fatetur se quid significet, nescire.

VI.

7 בְּרִי (בְּרִי) Corrige בְּרִי.

VII.

2 Venet. מְסִירָא, vel si מְסִירָא.

XLIII.

7 [בְּקִרְוֹכֹן] V. בְּקִרְוֹכֹן. 16 [לְפִתּוֹרֵי לְחָם] sic & V. sed Kimhi non malè videtur inter, c-rere לְפִתּוֹרֵי לְחָם, saltem in V. nam in Hisp. non legitur ר.

XLVII.

13 Kimhi legit וְחִטְרוֹן non malè, ut habet verso.

16 [בְּרִיכַת עֲזַבְרָא] sic & V. sed Kimhi עֲזַבְרָא. El. vero rectè בְּרִיכַת, quia in Heb. est בְּרִיכַת, quia in Heb. est בְּרִיכַת.

XLVIII.

10 Post, sanctuary] adde Domini. 18 Pro, viginti] scribe, Decem, bis.

IN HOSEAM.

CAP. I.

4 Venet. & Kimhi non legunt עֲמָא מְכָרָא, sed pro עֲמָא Kimhi cum Hisp. שְׂמָה.

II.

6 רְמַפְסִקִין V. (רְמַפְסִקִין בְּכַתְלֵי).

III.

Vlt. בְּחִמְרָה V. בְּחִמְרָה.

IIII.

9 בְּחִמְרָה V. (לְחִמְרָה) Vlt. וְעִמְקִין R. Sal. (וְעִמְקִין).

IX.

7 וְחִשְׁמִימִין V. (וְחִשְׁמִימִין) El. וְחִשְׁמִימִין. Kimhi sine Vaf vel Kibbutz וְחִשְׁמִימִין.

16 V. טְרַפָּה, qua voce vitatur sapius Jonathan. mendose paulo post in V. pro טוב legitur ut supra.

X.

10 V. habet affixum tertia persona הָיָה.

Et pro מְכַשִּׁין V. כְּבִישִׁין, Peil quod tollit ambiguitatem.

14 בְּרִי (בְּרִי) Scribe בְּרִי.

XI.

4 V. (וְחִמְרָא) sic & V. sed R. Sal. legit וְחִמְרָא.

12 Non legitur ab in V. et si non malè conueniat: ut sit sensus, Ambularunt in mendaciis; quia verbum סָגָא per חֲלָדָא exponitur à Bahal Ar. & Elia, ut supra diximus.

XIII.

1 Ven. & R. Salom. (מְרִדְרִיבִין) מְרִדְרִיבִין.

Has Varias Chaldaicæ Paraphraseos lectiones ad vtilitatem Chaldaicæ linguæ studiosorum imprimi posse, nos infra scripti censemus. Septimo Idus Martias, Anno cl. Io. LXXII.

Augustinus Hunnaus.
Cornelius Reyneri Goudanus.
Iohannes Vilhel. Harlemius.

בלא נשמתהון היך פסו סריקו 25 הא מאן
טאוף לשטפא דההומא חריצי מיא וקצתהון
דלא לחילא ואורחא לענני דמחתין סתמן מיא
בקליא הא מאן עבד שטפא למחויבא דמיא
ולעילא ארחא דעננא דמחית סטרא בקלין
36 לתרגול ברא ביינתא למקלסא למריה
37 הא סן ימני שבועתי שמיא בחוכמתא
וכיליות שמיא סן ישרי
XLII.
14 ימיסה הנה קרי לה דהנה שופרתא
בימסא קציעה הנה קרי לה דהנה יקירא בעין
קציעתא קרן הפוך הנה קרי לה דהנה סגיו
יקר אפתא היך אסרגדא
IN PSALMIS.
VII.

4 אין עבדיה שירתא הלא בכונתא בישא
אין איתטלומא
IX.
Hic versus habet hunc titulum in
manuscripto codice בסימור
לשכחא על בסימור
קלפונין על ידא דבן הושבחה לדור
1 מיחנתא דגברא דנפק סביני משריתא
דנפק פולמירכא Al. הושבחה vel הושבחה
6 עממי דפלשתאי הובדח גלית רשיעא שו
XII. 4 מאן דכפרין בעיקרא דאמרינ וגו
XIII. 1 לשבחא ברוח נבואה על
6 מלכת עניא דסכונין לכוון תבנתון
XVI. 1 דמכסן להון Al.
4 הינון הודעו כוח גבורתי סן שירויא וגית
XVIII.

10 סליק זרניה דפרעה היך קוטרסא תפנן
שלח רוגה באשא בערא דמן קדמוי משתעינא
מופיתיה כגומרינ דנור דלקא ממימרה
18 שלח נביותי מלך חקיק דיתוב בתקוף
רמא 28 מטול דאנת ית עמא בית ישראל
דחשיבין ביני עממיא בגלותא אנת עתיד
29 מטול דאנת חנהר שרגא דישראל
דמיטפא בגלותא דאנת הוא סריה דנחורא
דישראל 31 אלתי ופקניני מחשבא לניהור
יחמינני בניתמתי דעלמא דעחור למיתי
לצדיקא 41 חילא היך קמור למעבר
45 במיולי מוין בריש עמ' 49 תגברני סן
גוג ומשיריית עממין חטופין דעמ'
et sequenti 3 יתיב כמנא דברני
XIII. בגלותא Al. legitur
פחור סנא זקוף קב סע דה בעופינא
XII. 2 טב למשה בר עמרם דלא חשיב וי
חושבחה לדור צריר לבונתא
XVIII. 1 דכרנא טכא על ישראל
XIX. 11 ומסיית היך עמר דאתגרדיס גושמיח
8 וגיליך עלי עברו בזמן דנפקנא
XLII. ממערים
XLIII. 5 ארום כל זמן דעסיקו באוריתא אתרעי
18 בעדנא ההיח תימרון נדכר
XLVI. 6 יסיעינא יי בזכותיה דאברהם דצלי עלה
לעידוני 7 אריס קלה וכד יתב אוריתא
לעמיה אתמוג
XLIX. 16 אפר דוד ברוח נבואה ברס אל
17 על קרח וסיעתיה אתנבו ואמר לא תרחל
משה ארום אתעמר קרח גב דמצותא
19 ארום נפשה דמשה
L. 8 סן יוסא די חרוב בית מקדשי לא קב
10 ותרגול ברא דקצולי שרן בארעא
ורישח

מימי מטרא ותלגא לבית קבורתא אתחילו
XXV.
2 מיכאל סן ומינא והוא ראשא וגבריא
מסמאלה והוא דמיא ובריתא קדושתא פתיכין
אשתא ומינא ובשולטנותה וברזלתי עבד
פתיכין אשא El. שלמא בשמי שמיא דילה
פירוש מעורבין
XXVIII.
7 הא שביל אילן חיי דלא חכמיה סמאל
דפרח היך עופא ולא סרקתה עינא דחורה
8 הא לא תליכו בה בני דאדם ולא סטא
עלותי חויא 17 הא לא יסדרנה גבר עתיר
בדרכ וזכוכיתא אין לא יתב חלופה מאני
El. in radice וזגו El. דהכא סגינא
inuc- busda exemplaribus pro וזכוכיתא
niri וזגיתא

18 הא לית אפשר דתשכח ביקוליתא אלחין
ביוקרא היך דהכא ומאן ולא ינסרנה אולא
ומתברא היך וזגיתא ופירוג אגרה לעלמא
בזיליתא El. דאחי מאני פיוזנא
XXIX.
15 הא תויר תויתי למסכנא ודמי לסמיא
וטויל לקצור ערסא דמתיל להגרא אנא
XXX.
2 הא לחוד חיל יריהון למרה לי לקבלותיה
שוחדא אין אתגור להון להובדא בכוך
קבורתא 4 הא דשבקין פתגמי אוריתא
סן לוח לבחון מטול מלי דעלמא עקרי רותמינא
מתוקרין ומתעבדין גומרינ לסונניהון
19 אקשו ותי לאדם דאתברא סן טינא
ואמתיל לאברהם דאידמי לעפר וקטס
24 לחוד לא ברתתא ישר מתתה אין בעידן
צעריה יקבל עלותהון
XXIII.
9 הא ארום אמר לא יסתכן בר נש במרחה
עם אלהא 28 הא באחר רשיעא
פורענותהון בחר דחמון צדיקא ויזכון בדינא
XXXV.

31 האפשר דמסדר צלותך לא בעקתא וכל מה
בה Lego דמתקפין כח מדפקין חילא
20 הא לא תגיר אחת חברך בלילא לסדקא
עמיא חילופיהון 33 הא דיתו לישן
חלייתאי כחבריה קנאתא ורוגא עלוי וסק
יחון באוריתא חד עם חברה מטננין ברוגא
ומסלקין לה לעילא
XXXVII.
1 הא על בנוי באחרון אתנבי ואמר לחוד
לחדא לבי תווה ושור סן אתריה 12 הא והוא
ברחמיה מיא טמיעתא מהפך באפוחיקוהי
לעובדיהון ובני נשא מגלי יתה ומשדר
יתהון לכל דפקדונן על אפי תבל ארעא
21 הא ותשתא לא אסתכלו באוריתא
אתעבידו שמיא בחירי סן לאחתא טלא ומטרא
ורוח עברת ודכאינון 22 הא סן צפונא
אסתנניא יתי ויגהר עלמא קדם אלהא דחיר
אסתניב ערוך אסתנא El. יודון עללי עלמא
23 הא שדילא ספיקנא למשחעי טוגעי חילא
ודינא 24 מטול דרחילו מנה גבריא לא
יחמי מבנותי היך כל חכמי לפא
XXXVIII.

12 הא תביומי בראשית הוייתא ופקדתא
למהני צפר ודעתא קריץ הן אתריה 13 הא
למיחד בסטרא ארעא דישראל ואטלטלו דרא
רשיעא מנה 14 אתהפכת היך טינא
חוממא דילהון ולא אתבריאנו כמו גושמיהון
12 הא תביומי בראשית הוייתא ופקדתא
למהני צפר ודעתא קריץ הן אתריה 13 הא
למיחד בסטרא ארעא דישראל ואטלטלו דרא
רשיעא מנה 14 אתהפכת היך טינא
חוממא דילהון ולא אתבריאנו כמו גושמיהון

III.
5 מלירי וומא צערא דאצטער ירמיה על
חורבן בית מקדשא ויורה באיטלקותיה בימא
דטורסם 7 דננא דתרגול ברא למקלסא
III.
Hic versus habet duas interpretat.
11 היכמה דאנא יחובל מדליה עדזה היכרין
יחובל ישמעאל מדלית זכותא ובנוי לסמיא
אתפרשו סן אורחין חריצין הא ישמעאל
דמתיל לאריון יחובל מדליה זכותא ובנוי דלוט
דמתיל לליתא יתפרשון סקחלא
V.
7 הא ארום בר נש לליעות אתיליד וסופותי
היך גיצין דנתרין סן גומריא ומתגבחיין היכרין
Hunc versum agnoscit Bahal Ar. ועוף

VI.
6 הא כמה דלא מתאכיל מירי בשש בלא
מלחא הכרין לית שטמא ברירא במרי לחמא
7 הא סריבת למקרב נפשי הינון עבדין ותי
Baal. Ar. איסתנים ותיח מוסחניא לסעודתי
legit sine Iod in principio, אדעוה.
VII.
11 הכימא אנא רבא דמתרגין לקיצנא אין
ליתין דאיטומס לאתחדא ארום תשוי עלי
נטירא
XI.
2 ובר נש מפלפל יריק ועולם מסרבן
דאיתכן גברא רבא מתעביר
XII.

5 הא בוצרא בסור לעשו דמן מחשבחה
רחיש שליו ברם הוא מעמד לאודעשת רגלא
מחשבא Al. 6 הא ובני עשו דשליון
במשכניהון ותמסרון לבוזיון ובני ישמעאל
דרחיצין ותמסרון לשאר אומא דמרגיון אלהא
דכמתהון דמן אלמולא בידה
XIII.
4 כמאסי אליל ומורקא דפלסיה סגינא
הכרין כלכון
XIII.
14 וברם לוט דאתפרש מאברהם דמתיל
לסור רם נחר ומקיפא סליק איקר שכינתיה
מסרם והוא אתרה 22 הא ברם בסריה
סן ריחשא עלוי כאיב ונפשיה בבית דינא עלוי
מתאכלא
XV.
10 הא לחוד אליפז דסיב ובלדר דקשיש
בהרנא וצופר דרב מאבון יומיא 18 הא
דשבטוי דיעקוב חכמיא יחובון ולא כסיוא
ממה דאלפתהון אכחתהון 20 הא כל יומי
דעשו רשיעא סורכין לה דיעבד תתובא ולא
תב מנין שניא אטמרו לישמעאל תקיפא
29 הא מנהון וילהלון טבתא דדתן ואבירם
עותרה et paulo ante post וילהלון Al. cod.
דקרח additur

38 הא עד לא יומי תתמלי סבתיה וכלתיה לא
תהי גננא
XVIII.
4 הא דטריד נפשה לגרמה אפשר דמטולחך
תתנשי ארעא סן למתב ותקיפא יסתליק סן
אתרה 12 הא יתי כפן ביר בוכרה וצעירא
מכוון לאנתתה 13 הא יכול בסרא תקוף
משכה וגמר בנותי שרוי מתא 16 הא
מארעא בנוי ושתיוצן ומשמיא יתגור אובדניה
XIII.
2 דרא דטובענא דתחומיא וגו 19 הא
היך צהותא וחומא דאנסין מימיתלגא ולייתיהון
דכרין וגו מטול דבטילו אפרשותא דמעשר
דאתפקדו בעדן חומא דקניטא אהמנעו מנהון

10 זמנין שבעה דסכום ענינין דמתפרשין
בהון ארבעין ותשע אפי' ואתננו: 11 ביש
לחדא ונחתמכתש סגירו על בסריהון:

CAP. II.

1 הו' ענינין יקרא מסחרן להון ארבעה
מארבע רוחי עלמא בגין דלא יטלוט בהון
עניא כישא וחד מן עלויהון בגין דלא יטלוט
בהון שרבא ושמשא ואוף לא מסרא וברדא
וחד מלרע להון דיהוה מסוכר ויהוה היכמה
דמסוכר חורבנינא יח ינקא בעטפיה וחד חור
רהיט קדמיהון מהלך חלמא יומין למכבא
טוריא ולמדלי משריא וקטיל כל חיון קלן
ועקרביין די במדברא וחור מאלל להון אחר
כשר למבח בגין דחו עסיקין באחלפן דאורייתא
דאחיהבת להון ביד ימנא דיו:

Antepenult.

CAP. III.

3 ודכש ודכרין אגא מעיל יח בניהון לארעא
צדיא וריקניא קען: 5 בירא ישראל בשתיין
אחין דמסרין למשה רבון ובהחיה:

IIII.

8 דעתידין למפרקין משיח בר דוד ומשיח
sic infra cap. 7. versu. 4.

V.

14 כתלגא ועסיק בעשרין וארבעה ספרין
דאורייתא ופתגמי נבואה וכתבי וכליליא הוא
עסיק בשתא סדרימשה ויוניקרא:

VIII.

13 דגהינא דברא יתיה ו' ביומא חנינא
לברית

IN ISAIA.

CAP. X.

מלכא דאחור. *Hec interferuntur in V.*
נטל ועבר תלת אונגין ודבר עמיה ארבעין
אלפין גוספנין ודבר דבני מלכין קטירי תגא
יתבין בהון ודבר עמה מאתן אלפין אחדי
סייפין ורומחין ודבר עמה מאתן ושיתין
אלפין מחצצי גירין גוברין דרמחין קדמותי
מאח אלפין אורכא דמשריתיה ארבע מאה
פרסין צנאר סוסותיה ארבעין פרסין סגין
משריתיה מאתן ושיתין אלפין רבוא חסר חד
וכן אתו על אברהם בר רמי יתיה לגו נורא
יקריא וכן עתידין למיטיעם גוג ומגוג בר
ישלה עלמא קיצי למתפרקא משריתא
קדמיתא בר עברו בירדנא שחו מיה דחו
בירדנא משריתא חניתא בר עברו בירדנא דלו
עיקבי סוסותא ושחו מיה משריתא חליחא
בר עברו בירדנא חפרו בירין ושחו מיה אתא
וקם בנבוג וגו':

IN THRENIS.

CAP. I.

2 דישראל וחתיה ליליא תשע יומין באב
הוה ובר שמעו:

II.

9 טמעו בארעא הרעא על דינכסו חזירא
ואובילו מן דמיה עלויהון חזיר:

דימות ארום ליה מלכותא מקרבא אחברתה
ובתר כן אשני בעלי דבכך כביש לרגלך:

8 מיתבי כנישתא דישראל
דמתילא לעקרא דיתבא מודיקא לאנשי
ביתה מליא אוכלוסין הו' אסא דיעל בניה
חריא חללו ויה:

CXVI.

9 אמלל בכנשת צדיקי אגא
12 אסוכר לעלמא דאחי ובשמי

CXVIII.

21 אמרו ארדיכליא תוא פרישא קדמנא
26 דיו אמרו דודו: 27 דיו אמרו ארדיכ
25 יי ברוך אמ' ארדיכ
26 דיו אמרו דודו: 27 דיו אמרו ארדיכ
28 אשכחנך אמר דודו: מתיב שמואל ואמר
שבחו כנשתא דישראל אודו:

CXX.

4 גירין דגברא שנונין הו' ברקין מלעיל
עם גמרי ריהמין ודלקין בגהינא מלרע:

CXXI.

5 וטליל עלך מן בגלל מוותא דקביעא על
סטר ימינך במיעלך: 8 מפרק לפרגמטיא
ומעלך למעסק באורייתא מן השת:

CXXII.

4 לישראל די שכינתיה שריא ביניהון
במזלהון לאורא:

CXXVI.

6 מהלכא יתלוד בככותא חורא דמסוכר
אסרחי ורעו לחיו מן: 7 נגרא דבר דרעא
חיון. *Baal Ar. El. & al. cod. תלמא*

CXXXII.

6 חורשילכנן אחר דצליאו אבהת עלמא:
9 עכרך במעל ארונא במצע תרעא לא
תחיב אפי שלמה:

CXXXVII.

4 מן יד קטעו לינאי אליוניהון בכפיהון
ואמרין חייב: 5 מתיבא קל רוחא דקורשא
ואמרה דאין אנשי: 7 אסר מוכאל רבה
דירושלם אידבר: 8 אסר גבריא רבה דציון
לאומא בבלייתא בזויתא טב ליה דישלם לך
וחגומליך ביש דיגם:

CXXXIX.

2 אוחכותי למעסק באוריית' ואוקימותי
למיל בקרבא אחבי:

3 וברבעותי למעסק באורייתא אחעבר

XLV.

6 פקח אכסנין ומחילין לסמון:

IN CANTICIS.

CAP. I.

4 ונרפח בעסרין ומרחין אחיון דמכתבא
בהון ונהי וגו':

2 *Quere hunc versum inter An-*
notationes.

ורישא מטי בשמא מרגין

LVII.

3 אצלי קדם אל עלא תקיפא דיפקיד
לעכביתא די גמר אוספיליא ארום פציתא
נפשי ממותא דמיתין ביה חייבא תלא רגלי
מלחקלא בחובא מטול דאטיל קדם יי בגינתא
דערן למחמי בנהור צדיקא עיולא אמטולתו
עולא *Lege cum Elia*

1 סהרותא דיביני יעקב ולכן פרשנן. LX.

LXVIII.

10 בר שמעו בית ישראל יח קל גבורתך
פרחו נפשיהון מן יד אחיתא עלויהון טליין
16 טור מוריה אחר די פלחו אברהם
עלמא קדם יי אחתך לבנין בית מקדשא
וטור סיני למוחבית אורייתא טור מהנן טור
חבור וברמל אחפסילו אחטביד להון גבבא הו'ך
טור מהנן: 17 טוריא ליר רעתי למתן
אורייתא על טוריא גינתין מברנא הא טור
19 סליקתא לרקיעא משה נביא שביח
28 תמן כן זעיר בשבטיא דמן שירייתא נחת
לימא מטול היכנא קביל מלכותא מן שירייתא
ובתריהון נח רבך יתודה רגמו יתהון שבטיא
אבנין וקבילו רבנותא בתריהון רבני ונולן
הוון חגריהון רבני נפחלי הוון גבריהון:

פר הוון יתביין במצרים. LXXVII.
אחרברבו בני אפרים מיני קיצא וטעו ונפקו
חלתין שנין קדם קיצא בויני 49 יגרי
בהון מאתן וחמשין מחון: 61 רמא בערן
דשכו פלשחאי ארונא דיי בחרבה נפלו
כחני שילי חפני ופנחס ובערן דכשרונשוהי
לא בכין ארום מיהו אוף אינון בתרא יוסא:

LXXXI.

5 שויה דלא קריב לאחת רבניה ביה ביומ'
עבר עמי את לטבא בזמן. LXXXVI. ult.
דעיל שלמה בריית ארונא בבית מקדשא
יתפתחון חרעיא אסטולתי ויחמון
LXXXVII.

8 הא ייתי קדמך צלותי על עמך בית ישראל
והט אונך ותושבתי דשבתית ליקרך:

CI.

8 לעלמא דאחי דאמחיל לנהור צפריא:
2 חסולוי דעבר לאמין חרין באחר. CII.

CVII.

4 עלעמא דבית ישראל אתנבי ואמר עמא
בית ישראל טעו: 10 על צדקתו ורברבני
ישך אתנבי ואמר צדקתו ורברבני ישראל
דנלו בבבל ויחיבו בחשוכא וטולא דמותא:

18 על חזקתה מלך שבטא דבית יהודה
אתנבי ואמר חזקתו מלך דבית יהודה דסריב
למסב אחת' אסתגוף הו'ך שטי: 24 על
מלחיא דיונה בר אמיתי אתנבי ואמר מלחיא
נחותי ימ: 33 על דרא דיואל בר פחואל
אתנבי ואמר בר מרדכי בית ישראל ביומי דיואל
נביא אחי בצורתא בעלמא שוי:

35 בר חבו לאורייתא שוי:

1 על יד דוד חושבנא אמר יי. CX.
במירה לשואתי רבון כל ישראל ברם אמר
ליחוב ואוריך לשאול דמן שבטא דבנימין ער

